

ÎNALT, PATETIC ȘI RODNIC A ÎNCEPUT VARA LA ROMÂNI

În zilele de 1 și 2 iunie a avut loc Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Comunist Român

„...Toți trebuie să ne îndeplinim îndatoririle, să facem totul ca să avem o viață mai bună, liberă, tot mai îmbelșugată și independentă în România!”

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la încheierea lucrărilor plenarei

Stimați tovarăși,

Plenara noastră a dezbătut, timp de două zile, problemele teoretice, ideologice și ale activității politico-educative. Se poate spune că discuțiile s-au transformat într-o adevărată dezbateră a căilor de dezvoltare în continuare a societății noastre socialiste, de generalizare a experienței și practicii construcției socialiste românești.

Toți tovarășii care au luat cuvîntul au subliniat, într-o formă sau alta, o serie de aspecte și probleme deosebit de importante ale muncii și activității poporului, ale partidului nostru, au pus în evidență trecutul glorios, prezentul minunat, viitorul măreț în făurirea socialismului și comunismului, sub conducerea Partidului Comunist Român. (Aplauze puternice).

Aș putea spune că dezbaterile, ca și hotărîrile adoptate, au pus în evidență unanimitatea deplină a Comitetului Central, a partidului nostru, au subliniat cu putere faptul că partidul nostru comunist — forța politică conducătoare a societății românești — este mai unit și mai puternic ca oricînd, că el este hotărît să rămînă permanent un partid revoluționar, înarmat cu concepția revoluționară despre lume și viață, să acționeze în spiritul materialismului dialectic și istoric, al socialismului științific, să dea permanent noi și noi perspective poporului nostru, să-l conducă victorios spre societatea comunistă! (Aplauze puternice, prelungite). Cu un asemenea partid, cu un asemenea spirit politic, ideologic, teoretic ce s-a manifestat în

cadru dezbaterilor, cu unanimitatea exprimată în plenară — și care, de fapt, exprimă unanimitatea partidului nostru — putem să privim cu deplină încredere viitorul socialismului și comunismului în patria noastră, viitorul luminos al poporului nostru. (Aplauze puternice).

Fără nici o îndoială, mai sînt, în activitatea noastră, multe neîmpliniri; mai sînt încă multe de făcut pentru a realiza Programul partidului, hotărîrile Congresului al XII-lea. Dar trebuie să avem permanent în vedere că problemele care privesc societatea socialistă românească se rezolvă și vor fi rezolvate numai de comuniștii, de statul, de poporul român — și nu vom admite nimănui, sub nici o formă, să se amestece în problemele României! (Aplauze puternice, prelungite).

Avem în țara noastră multe realizări, mai avem multe de îndeplinit. Avem un popor, o țară în care trăiesc laolaltă români, precum și oameni ai muncii de origine maghiară, germană, sîrbă sau de altă naționalitate. Dar cu toții reprezentăm un popor unic — și nu admitem nimănui să încerce să lovească în unitatea poporului nostru. (Aplauze puternice, prelungite). Indiferent de părinții din care s-a născut unul sau altul, cu toții sîntem fiii aceleiași patrii, ai României! Și toți trebuie să ne îndeplinim îndatoririle, să facem totul ca să avem o viață mai bună, liberă, tot mai îmbelșugată și independentă în România! (Aplauze puternice).

Într-adevăr, este necesar să dezbătem larg în partid și cu întregul popor

problemele care au făcut obiectul plenarei noastre. Ele nu trebuie dezbătute, însă, în mod izolat, separate de întregul complex de probleme, de întreaga activitate de construcție socialistă. De altfel, am căutat de la început să subliniez unitatea între baza materială, între activitatea de dezvoltare a forțelor de producție și activitatea științifică, teoretică ideologică. Numai privind într-o deplină unitate toate laturile activității materiale și spirituale a poporului și partidului nostru, vom acționa ca revoluționari, ca adevărați comuniști, vom asigura soluționarea în bune condiții a tuturor problemelor care privesc mersul nostru neabătut înainte spre visul de aur, spre comunism! (Aplauze puternice, prelungite).

Este necesar ca dezbaterile ce vor avea loc în lunile următoare în partid, cu întregul popor, să ajute la buna înțelegere a tuturor problemelor actuale ale societății noastre socialiste, să înarmeze partidul și poporul nostru cu o înțelegere clară, limpede, cu o viziune revoluționară despre viață și lume, să dea un nou avînt întregii activități de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare spre comunism. (Aplauze puternice). Așa cum s-a propus aici — și cum am scris în hotărîre —, avem în vedere ca problemele discutate în plenară să facă obiectul principalelor probleme ce vor fi dezbătute la Conferința Națională a partidului din acest an. Deci expunerea din plenară urmează să constituie tezele pentru dezbaterile probleme-

(Continuare în pagina 2)

Cîntec pentru Tricolor

Drapel, eveniment sonor
Și respirația mea vie,
Răsare din cuvîntul dor
A ta iubire de moșie

Biruitor în viale
Și pavăză a tuturor
Minerul, cînt de ciocirle,
Și falduri ce nu știu de nor

Mereu în jurul tău feciori
Tot vin căci tu le esti mîndria
Cu munții fruntea și-o măsoară
Și răsufierea cu vecia

Tu ce unesti în trei culori
Silabele din România

MARIN SORESCU

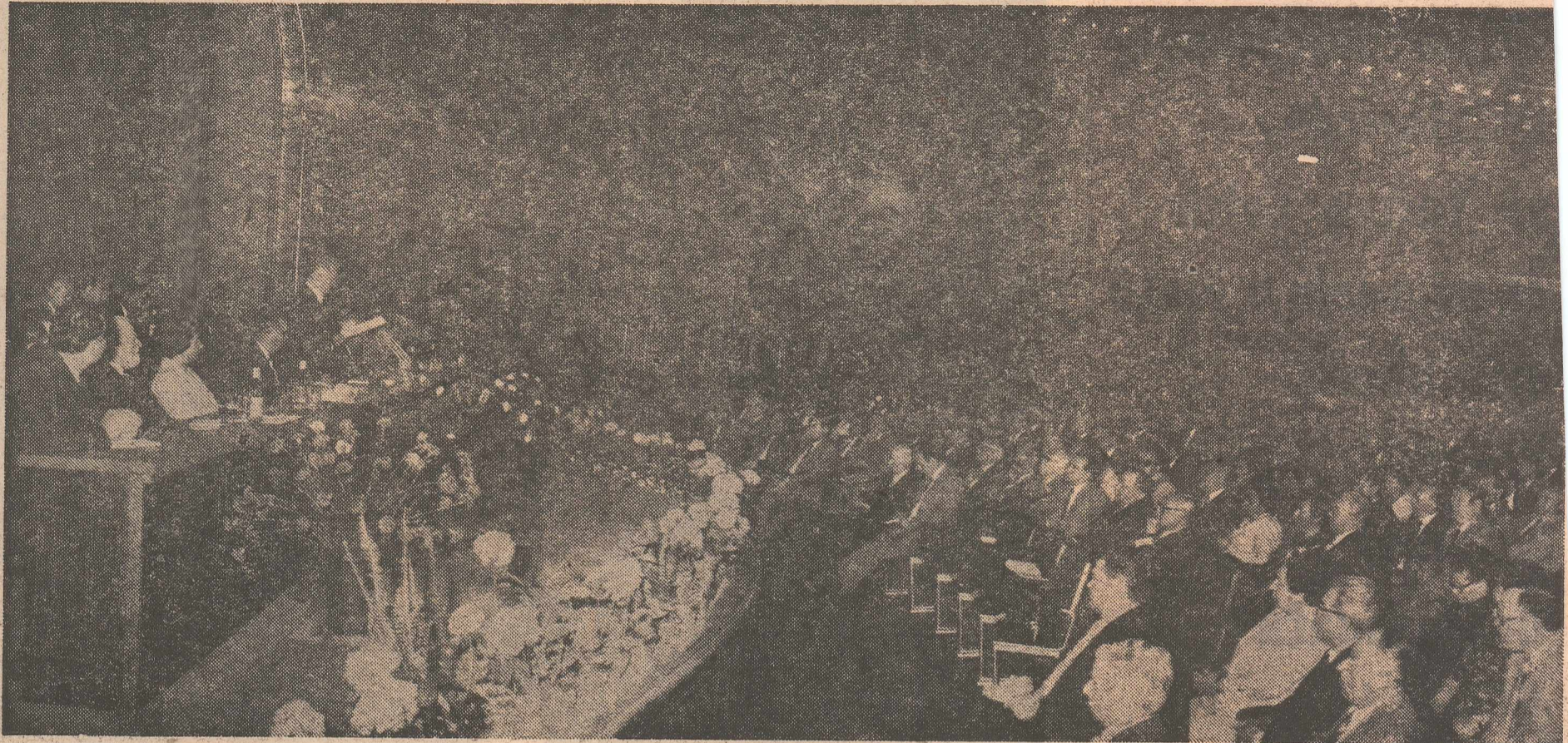
22

ANUL XXXI (1408)
Vineri, 4 iunie 1982

Flacăra

Săptămînal editat de
Frontul Democrației
și Unității
Socialiste

„Cu privire la stadiul actual al edificării la problemele teoretice, ideologice și

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la încheierea lucrărilor plenarei

(Urmare din pagina 1)

melor și pentru elaborarea documentelor ce vor fi adoptate de Conferința Națională a partidului. (Aplauze puternice).

Trebuie să acționăm cu toată fermitatea în direcția îndeplinirii neabătute a politicii externe a partidului nostru. În acest cadru, aș dori să subliniez, în încheiere, necesitatea întăririi și dezvoltării relațiilor cu țările vecine, socialiste și nesocialiste. Trebuie să facem totul ca, între țările noastre socialiste vecine, între țările vecine, să stabilim și să dezvoltăm asemenea relații încît zona noastră să devină o zonă a colaborării, a prieteniei, o zonă a păcii și înfrățirii. (Aplauze puternice, prelungite).

Este necesar să intensificăm activitatea pentru îndeplinirea dezideratului fundamental al epocii noastre — asigurarea păcii și independenței popoarelor.

Iată de ce, întorși acasă, trebuie să dăm un nou imbold și o nouă expresie voinței de pace a poporului nostru, organizînd noi și noi manifestări tocmai acum, în perioada în care se desfășoară sesiunea specială a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite consacrată dezarmării și păcii. Poate ar fi bine să hotărîm ca, de la aceste manifestări, să trimitem Organizației Națiunilor Unite telegrame și moțiuni — așa cum fac și alte popoare. Să ne punem semnătura pe hirtie și să trimitem la Organizația Națiunilor Unite milioane și milioane de semnături ale poporului nostru — ca expresie a hotărîrii și voinței noastre de pace, de a nu admite pe teritoriul României arme atomice, de a face ca în Europa să nu existe armament atomic! (Aplauze puternice, prelungite).

Doresc ca și în încheierea lucrărilor plenarei să salut acordul pentru începerea tratativilor dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind problemele armamentelor strategice. În această privință consider că trebuie să subliniem dorința tuturor popoarelor — deci și a poporului român — de a se acționa cu toată răspunderea și de a se face totul pentru a se pune capăt armamentelor nucleare, și ca cele două mari state care dețin principalele armamente nucleare să facă fiecare toate eforturile, să acționeze cu toată bunăvoința pentru a se ajunge la înțelegere. Sîntem convinși că aceasta este singura

cale care răspunde dorinței popoarelor de a trăi în pace și libertate! (Aplauze puternice).

Încă o dată, doresc să subliniez că, în același timp, țările europene, toate popoarele lumii au răspunderea de a acționa direct, de a nu aștepta rezultatul tratativilor dintre cele două mari țări, ci de a milita cu toată fermitatea și hotărîrea pentru dezarmare, de a-și aduce contribuția la realizarea dorinței omenirii de a se pune capăt înarmărilor, de a trăi într-o lume fără războaie. (Aplauze puternice, prelungite).

În ce ne privește, noi, partidul, statul, poporul român, vom face totul pentru ca România să-și aducă contribuția activă la realizarea acestui deziderat suprem al omenirii! (Aplauze puternice, îndelungate).

Stimați tovarăși,

Nu aș dori însă să plecăm de aici cu impresia că, discutînd problemele de ordin general, ale trecutului, prezentului și viitorului, putem să stăm liniștiți că lucrurile sînt clare și merg bine. Desigur, avem rezultate bune; dar, dezbătînd toate aceste probleme, sub toate formele și aspectele de care s-a vorbit aici, trebuie să trecem cu toată hotărîrea la activitatea de îndeplinire a planului pe acest an, a planului cincinal în toate domeniile — în industrie, în agricultură, în investiții, în ce privește exportul și toate celelalte probleme. Să acordăm o atenție deosebită problemelor eficienței, ale științei și tehnologiei, introducerii rapide în producție a cuceririlor științei și tehnologiei moderne. Trebuie, într-adevăr, să încetăm de a mai discuta care sector este mai important sau mai puțin important. În diviziunea muncii fiecare sector își are locul și importanța sa. Unii mai spun și acum: agricultura o poate face oricine; o facem de mii de ani — și nu e o problemă să faci agricultură. E altceva să intri în electronică; aceasta e un lucru superior. Desigur, la prima vedere, s-ar părea că așa este. Am discutat această problemă cu primii secretari — acum două zile — și, de fapt, eu am impresia că agricultura este mai grea decît electronica. (Aplauze puternice). Agricultura cere cunoaștere foarte serioasă a științelor biologice, agricole, înțelegerea științifică a ceea ce trebuie făcut pentru a obține maximum de la pămînt. Din acest punct de ve-

dere, cred că noi am greșit mult timp neglijînd tocmai ridicarea nivelului tehnic, profesional al tărînimit, pentru a avea astfel un lucrător agricol cu o înaltă calificare care să nu fie cu nimic inferior, ca pregătire, electronistului sau oricărui alt lucrător. (Aplauze îndelungate). Vreau să fiu bine înțeles, tovarăși, că trebuie să lichidăm cu subaprecierea agriculturii, nu numai teoretic, nu numai prin investiții și alte măsuri, dar și prin felul cum trebuie înțeleasă și realizată o agricultură de înaltă productivitate. Închei însă cu concluzia generală că nu există nici un sector mai important sau mai puțin important; fiecare își are locul și importanța sa în diviziunea muncii. Agricultură, ca bază de materii prime și de alimentație, ocupă unul din cele mai importante locuri în dezvoltarea economiei. (Aplauze prelungite).

Trebuie să acționăm cu hotărîre și să realizăm toate măsurile și programele atît din industrie, cît și din agricultură. Am mai discutat aceste programe — nu vreau să mă refer acum la ele. Trebuie să acționăm cu fermitate pentru realizarea în bune condiții a autoconducerii și autoaprovizionării, în fiecare localitate și județ. Autoaprovizionarea teritorială trebuie să constituie una din preocupările permanente ale tuturor organelor de partid și de stat. Avem o bază materială bună din toate punctele de vedere — și trebuie s-o gospodărim bine, să facem astfel încît să realizăm o abundență de produse agricole de tot felul, atît vegetale, cît și animale. Avem această posibilitate și trebuie ca, încă din anul acesta, să realizăm o schimbare radicală în agricultura românească. (Aplauze puternice, prelungite).

Vă rog, tovarăși, ca, întorși fiecare la locurile voastre de muncă, să faceți fiecare totul pentru a îndeplini hotărîrile partidului, pentru a acționa în spiritul legilor statului.

Deși sîntem la încheierea lucrărilor plenarei, n-aș vrea să se rămînă cu impresia că măsurile care le-am luat recent la Ministerul Comerțului Exterior și în unele ministere sînt simple măsuri de rutină sau că ele au fost luate pentru că nu s-a acționat în spiritul eficienței economice. Nu, tovarăși! În activitatea de comerț exterior s-au delapidat și s-au furat banii statului; s-a furat, dar s-a și gospodărit prost.

De aceea am luat aceste măsuri și am destituit o serie de oameni de acolo.

Guvernul nu și-a îndeplinit misiunea. De aceea a trebuit să schimbăm guvernul — nu pentru că am făcut o simplă rotație. Trebuie să fie bine înțeles acest lucru! Să nu prezentăm lucrurile ca și cum totul a mers bine, dar că s-au luat niște măsuri numai pentru că unii oameni n-au acordat destulă atenție bunei valorificări! Există și această problemă, dar măsurile pe care a trebuit să le luăm s-au datorat unor lucruri care nu pot fi în nici un fel tolerate, în nici un sector de activitate. Subliniez aceasta pentru că trebuie să înțelegem clar cu toții că avem datoria, nu numai să fim de acord cu niște teze și materiale, dar să acționăm în spiritul legilor și politicii partidului nostru. Să veghem la respectarea și îndeplinirea neabătută a legilor statului, a hotărîrilor de partid — și să nu admitem nimănui încălcarea lor sub nici un motiv! Aceasta e una din cerințele fundamentale pe care le pune astăzi construcția socialistă, partidul, statul, poporul nostru! (Aplauze puternice).

Trebuie deci să ne întoarcem acasă cu hotărîrea fermă de a acționa neabătut pentru lichidarea multor neajunsuri care se mai manifestă în diferite domenii, inclusiv în activitatea ideologică și politico-educativă, considerînd — așa cum am spus deja — că toate acestea constituie un tot unitar. Să acționăm pentru perfecționarea activității noastre în toate domeniile, pentru creșterea răspunderii și disciplinei, pentru a servi în cele mai bune condiții poporul, cauza socialismului, a independenței și suveranității țării! (Aplauze puternice, prelungite).

Cu aceste cîteva cuvinte, vă urez tuturor succese în activitatea voastră. Vă rog să transmiteți comunistilor, tuturor locuitorilor din județele și localitățile voastre, înțelesului popor cele mai bune urări de succes și de sănătate.

Declar închise lucrările plenarei. Spor la treabă, tovarăși! (Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R. I”, „Ceaușescu și poporul I”. Într-o atmosferă de mare însuflețire și puternică unitate, toți cei prezenți se ridică în picioare și ovacionează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru secretariatul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu).

socialismului în țara noastră, activitatea politică, educativă a partidului

TEZE ȘI IDEI NOVATOARE DIN EXPUNEREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Se impune să avem permanent în vedere că modul de gândire, conștiința socială, gradul de dezvoltare a științei, învățămîntului și culturii sînt determinate de baza materială a societății, de modul de producție și de repartitie a bunurilor materiale.

În același timp, conștiința socială, știința, învățămîntul și cultura, activitatea ideologică și politico-educativă au un rol important în dezvoltarea forțelor de producție. Ambele laturi de activitate condiționindu-se reciproc și într-o unitate dialectică, asigură progresul continuu al societății, ridicarea bunăstării poporului, întărirea independenței și suveranității patriei.

Lupta permanentă dintre vechi și nou va continua să se manifeste și în comunism și va constitui forța motrice a progresului societății omenești. Legea dialectică a luptei contrariilor, contradicțiile se manifestă și în socialism, și se vor manifesta, fără îndoială, într-o formă sau alta, și în societatea comunistă. Contradicții există și vor continua să apară în orice societate. Ele nu se pot soluționa printr-o atitudine de negare, ci prin studierea și înțelegerea cauzelor ce le generează și, pe această bază, prin acțiunea conștientă pentru înlăturarea vechilor stări de lucruri și promovarea cuceritoare a noului. Numai astfel se poate asigura crearea societății comuniste, numai astfel omenească va putea merge spre o societate fără asupritori.

Unii istorici încearcă azi să susțină teoria existenței, într-o anumită perioadă, a unui vid în spațiul carpatodunărean. Cred că răspunsul l-au primit demult. În primul rînd, înșiși oamenii mai înaintați și de cultură din acele vremuri au răspuns la aceasta vorbind despre locuitorii și voievodatele existente în spațiul carpatodunărean — și cred că erau mai în cunoștință decît unii istorici de astăzi care încearcă să se facă atotștiutori și să neghe realitățile, să neghe ceea ce este rezultatul dezvoltării istorice. Răspunsul la aceasta l-au dat Mircea, Ștefan cel Mare, Ioan de Hunedoara, Mihai Viteazul. Cei care l-au învins pe Baiazid, care au ținut piept altor cuceritori, care au realizat primul stat centralizat al românilor din Țara Românească, Moldova și Transilvania. Ei nu au venit din altă parte, nu au căzut din cer, ei au trăit și s-au născut aici, pe acest pămînt și l-au apărut cu singele lor. Ei și-au continuat existența comună pe aceste meleaguri de-a lungul a sute și sute de ani, s-au organizat, s-au dezvoltat și au luptat pentru a trăi liberi și independenți. În această perioadă s-a format conștiința de sine a poporului nostru, conștiința continuității, a unității de origine și cultură a tuturor locuitorilor din cele trei principate.

Din îndelungata și zbuciumata istorie a poporului român se poate trage concluzia, mai generală, că dominația și ocupația străină, oricît ar dura, nu pot împiedica manifestarea comunității de interese a unui popor, păstrarea specificului său, formarea națiunii și a statului național unitar. Acestea sînt legități obiective în dezvoltarea oricărui popor.

Putem afirma cu deplină temei, pe baza realităților, că orînduirea socialistă a creat condițiile pentru dezvoltarea puternică a forțelor de producție, pentru lichidarea într-o perioadă scurtă a inapoierei moștenite de la regimul burghez-moșieresc, pentru ridicarea României pe o treaptă superioară de progres și civilizație. Viața demonstrează cu putere că numai dezvoltarea forțelor de producție asigură condițiile necesare pentru ridicarea nivelului de viață a poporului, pentru progresul științei, învățămîntului, culturii, pentru un grad superior de civilizație al întregii societăți, numai pe această bază se asigură întărirea forței materiale și spirituale a patriei, independența și suveranitatea ei.

Principiul de repartitie comunistă „de la fiecare după muncă, fiecare după necesități” va trebui, de asemenea, să fie bine explicat și înțeles. Și în comunism fiecare cetățean va trebui să dea maximum, în perioada de muncă stabilită, pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale, pentru creșterea avuției, pentru dezvoltarea generală a societății. Principiul „de la fiecare după posibilități” trebuie înțeles în sensul că fiecare își va ridica permanent nivelul profesional, tehnic, de cunoștințe științifice și generale și va da, la locul său de muncă, în cadrul diviziunii sociale a muncii, maximum pentru bunul mers al societății. În același timp, societatea — ajungînd la un grad înalt de dezvoltare a forțelor de producție, a bazei materiale — va trebui să asigure tuturor membrilor săi condițiile necesare, științific determinate pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, pentru satisfacerea necesităților fiziologice și spirituale.

În lumina acestor considerente este necesar să înlăturăm înțelegerea simpliste care își fac loc în societatea noastră, în special dorința onor de a primi totul de la societate și de a da cît mai puțin societății sau chiar nimic. După cum este cunoscut, nici în natură nu se împlinște astfel. Chiar planta care primește mai mult, dă mai mult societății, răsplătește grija manifestată față de ea. Așa cum în coloniile de albine trîntorii sînt elminși pentru a nu consuma inutil din rodul hîmicii albinelor. Trebuie să aplicăm, deci, consecvent principiul „nici pîne fără muncă, nici muncă fără pîne”.

Nimeni nu poate trăi din munca altuia, nimeni nu poate trăi fără să muncească! Munca în raport cu capacitatea și specializarea constituie o onoare și o îndatorire pentru fiecare cetățean al patriei noastre socialiste. Să facem ca toți oamenii muncii să-și aducă contribuția

activă, cu întreaga capacitate fizică și intelectuală, la dezvoltarea generală a societății socialiste.

Înfăptuirea neabătută a principiului autoconducerii și autoaprovizionării teritoriale are o importanță deosebită în cadrul democrației muncitorești, socialiste, în satisfacerea necesităților oamenilor muncii din localitățile țării. Privite într-un cadru mai larg, autoconducerea și autoaprovizionarea teritorială reprezintă un factor important în întărirea capacității de apărare a țării, în crearea condițiilor ca în orice împrejurări să se poată soluționa problemele bunei aprovizionări, bunei gospodării și autoconducerii tuturor localităților.

Fiecare cetățean trebuie să înțeleagă faptul că în societatea socialistă românească fiecare trebuie să muncească; la noi nu este loc pentru trîntori, pentru leneși, pentru cei ce încalcă normele de conviețuire socială, pentru cei ce fac abuzuri, pentru cei ce își însușesc prin furt munca altora. În virtutea drepturilor oamenilor muncii, ale națiunii, este necesar ca, în conformitate cu prevederile legilor, să se ia măsurile cele mai severe împotriva celor ce comit abateri, nereguli, care încalcă legile și normele de conviețuire socială. Aceasta constituie a cerință a înaltei democrații muncitorești, o condiție ca poporul să poată trăi în liniște, să construiască socialismul așa cum îl dorește.

În conformitate cu prevederile Constituției, drapelul unic de stat este Tricolorul, ca simbol al unității, suveranității și independenței naționale a Republicii Socialiste România.

Drapelul de stat, Tricolorul, nu poate fi înlocuit de nici un alt drapel.

Drapelul partidului oglindește simbolul de luptă revoluționară a partidului, ca și steagurile altor organizații — Uniunea Tineretului Comunist, Organizația de pionieri, Șoimii patriei. Dar drapelul partidului — și cu atît mai mult alt drapel — nu poate înlocui drapelul de stat, Tricolorul. Și pentru partid, cît și pentru toate celelalte organizații, drapelul suprem este Tricolorul, simbolul unității întregului popor, al independenței și suveranității patriei.

Oricine încearcă, într-o formă sau alta, să lovească în colaborarea și unitatea cetățenilor patriei noastre, se pune implicit în slujba dușmanilor țării, a dușmanilor constructorilor socialismului. Indiferent de originea părinților, avem o origine comună: a patriei în care ne-am născut; cu toții trebuie să învățăm și să vorbim o limbă unică, limba concepției revoluționare materialist-dialectice și istorice. Să învățăm să iubim și să apărăm patria noastră comună!

Există toate temeiurile să se presupună că și în societatea comunistă, cîpătînd noi caracteristici și însușiri, națiunea va continua să existe ca un factor important al colaborării și păcii internaționale. În acest spirit, dezvoltarea sentimentului de mîndrie națională, a patriotismului socialist, constituie un factor de importanță deosebită în lupta pentru socialism, pentru pace și colaborare internațională.

Să nu uităm nici un moment că forța partidului constă în legătura strînsă cu clasa muncitoare, cu țărănimea și intelectualitatea, cu întregul popor, că politica sa internă și externă trebuie să se inspire din realitățile societății românești și să răspundă năzuințelor întregului popor.

Făurirea socialismului, a societății socialiste multilaterale dezvoltate, înaintarea spre comunism trebuie să se desfășoare împreună cu masele, cu întregul popor. Tot ceea ce realizăm trebuie să servească poporul, bunăstarea și fericirea sa. Partidul nu a avut și nu va avea alt țel decît asigurarea unui nivel tot mai înalt de civilizație materială și spirituală al poporului, în condiții de independență și suveranitate, de pace și colaborare internațională.

Așa cum am menționat nu o dată, în întreaga lor activitate comuniștii trebuie să servească interesele maselor, ale poporului. Ei nu au și nu pot avea drepturi deosebite în societatea socialistă. Ei au însă, ca revoluționari care în mod conștient s-au angajat să acționeze pentru înlăturarea idealurilor socialismului și comunismului, datoria de a-și îndeplini cu cinste îndatoririle în toate domeniile de activitate. (

O atenție deosebită trebuie să acordăm creșterii spiritului de răspundere și discipline în îndeplinirea neabătută a sarcinilor încredințate de partid și popor. În orice funcție s-ar afla, comunistul trebuie să dea dovadă de înaltă principialitate, de înaltă răspundere și exigență, să acționeze cu toată hotărîrea pentru înlăturarea legilor țării și a hotărîrilor partidului. Comunistul nu trebuie să se împace cu lipsurile, cu neajunsurile, fiind mereu intransigent cu el însuși, ca și cu tovarășii săi de muncă.

Practica construcției socialiste atestă cu putere de netăgăduit că făurirea socialismului trebuie să se bazeze atît pe legitățile generale, cît și pe realitățile economice, sociale, istorice și naționale ale fiecărui popor, ale fiecărei țări. Orice nesocotire a legităților și principiilor generale socialiste poate aduce mari daune și pune chiar în pericol construcția socialistă, dar, tot astfel, nesocotirea realităților, aplicarea unor modele sau șabloane care nu țin seama de aceste realități pot provoca mari greutăți, punînd în pericol însăși dezvoltarea socialistă a țării.

Trebuie să avem permanent în vedere că legile dialecticii se manifestă cu putere și în societatea socialistă și,

probabil, și în societatea comunistă. De aceea se impune să studiem, să înțelegem, să sesizăm la timp apariția contradicțiilor și să acționăm pentru înlăturarea lor. În acest sens trebuie să dăm la o parte tot ce este vechi și nu mai corespunde, și să facem loc noului, să acționăm în mod conștient în direcția înnoirii societății.

Trebuie să înțelegem că partidul nostru nu este în afara națiunii și poporului, că națiunea noastră are o singură istorie, că partidul nostru s-a născut în luptele sociale, în cadrul istoriei poporului, istoria sa este istoria națiunii noastre și deci istoria națiunii este singura istorie care trebuie să oglindească întreaga dezvoltare a poporului nostru.

Să educăm tineretul patriei noastre, fără deosebire de naționalitate, în spiritul frăției și prieteniei, să facem ca întregul nostru tineret să-și însușească cele mai nobile idealuri, cele mai noi cuceriri ale științei și cunoașterii umane.

Tineretul trebuie să învețe și să-și însușească tot ce s-a creat mai de preț în toate domeniile științei și culturii. Să împletim învățătura cu munca să pregătăm tineretul pentru viață și muncă, pentru continuarea operei de construcție socialistă și comunistă și ridicarea patriei noastre socialiste pe noi culmi de progres și civilizație.

Se poate spune că ne aflăm într-o epocă deosebit de complexă a vieții internaționale. Vechiul raport de forțe stabilit după cel de-al doilea război mondial nu mai corespunde noilor realități internaționale. Colonialismul a fost practic lichidat, au apărut zeci de state independente care, împreună cu alte state mici și mijlocii, reprezintă o importantă forță a vieții internaționale. Noi state și grupări de state reclamă un rol mai important în politica mondială, vor să se afirme independent. Echilibrul bazat pe blocuri militare nu mai corespunde realităților istorice actuale. În lume s-au accentuat vechile contradicții și au apărut noi contradicții economice și sociale.

Sintem, de fapt, într-o perioadă de reorganizare a raportului de forțe, de realizare a unui nou echilibru mondial între diferite state și grupări de state. Se poate aprecia că noul echilibru se va baza pe o mai mare diversitate a centrelor de putere, va ține mai mult seama de rolul lumii a treia, al țărilor mici și mijlocii, al țărilor în curs de dezvoltare și țărilor nealiniate. Pentru a fi viabil, noul raport de forțe și noul echilibru trebuie să se bazeze pe principii de egalitate, de respect al independenței și neamestec în treburile interne ale altor popoare.

În momentul de față problema centrală a vieții internaționale o constituie lupta pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, pentru o pace traică în lume. Înarmările au ajuns la un asemenea nivel încît un nou război mondial ar duce la distrugerii incalculabile, ar pune în pericol însăși existența omului, creația supremă a naturii. Este tot mai evident, așa cum afirmă diferite organisme și congrese internaționale, îndeosebi ale oamenilor de știință, că într-un nou război mondial atomo-nuclear n-ar mai exista nici învinși, nici învingători, ci va fi distrusă omeneia. De aceea se impune ca popoarele să-și unească eforturile pentru a opri cursa spre dezastru, pentru asigurarea păcii.

Ne adresăm tuturor statelor și popoarelor cu chemarea de a trece peste orice considerente și obstacole și de a hotărî oprirea cursei înarmărilor, și în primul rînd realizarea dezarmării nucleare. Ne aflăm într-o asemenea etapă cînd pacea constituie problema fundamentală. Să facem totul pentru a asigura pacea omeniirii!

Între problema dezarmării și problema noii ordini economice internaționale există o strînsă interdependență. Oprirea cursei înarmărilor, trecerea la reducerea cheltuielilor militare ar crea condiții pentru a se alocă mijloacele necesare financiare și materiale, în vederea soluționării problemelor grave legate de situația țărilor sărace. Aceasta ar exercita o puternică influență asupra întregii economii mondiale, ar favoriza schimburile și stabilitatea economică și politică internațională.

Viața, evenimentele demonstrează, cu putere de netăgăduit, că dezvoltarea unor relații de colaborare pașnică între toate statele lumii se poate realiza numai pe baza principiilor depline egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța, respectării dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă, fără nici un amestec din afară, a dreptului fiecărei națiuni de a-și alege orînduirea socială pe care o dorește.

În actualele împrejurări internaționale crește și mai mult rolul maselor, al popoarelor în viața internațională. Este necesar de aceea să dezvoltăm larg solidaritatea și colaborarea cu popoarele de pretutindeni. În lupta lor, masele populare, popoarele pot determina oprirea cursei înarmărilor, pot asigura o politică nouă, democratică, respectul independenței naționale, o politică de pace și colaborare internațională. Avem deplina încredere că popoarele, forțele progresiste și antiimperialiste de pretutindeni dispun de forța necesară pentru a opri încordarea în viața internațională, cursa înarmărilor, pentru a asigura triumful rațiunii, al păcii. Viitorul aparține unei lumi mai drepte și mai bune, egalității sociale și naționale, respectului dreptului fiecărui popor, la dezvoltare liberă, independentă.

România racordată la ideile Plenarei Partidului

IN DIMINEAȚA ZILEI DE MARȚI, 1 Iunie, a.c., SUB PREȘEDINȚIA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, AU INCEPUT LA ATENEUL ROMÂN LUCRARILE PLENAREI LĂRGITE A C.C. AL P.C.R. AMPLA EXPUNERE A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU CU PRIVIRE LA STADIUL ACTUAL AL EDIFICĂRII SOCIALISMULUI ÎN ȚARA NOASTRĂ, LA PROBLEMELE TEORETICE, IDEOLOGICE ȘI ACTIVITATEA POLITICĂ, EDUCATIVĂ A PARTIDULUI, A FOST PRIMITĂ DE PARTICIPANȚI CU UN PROFUND INTERES ȘI INDELUNG OVAȚIONATĂ. LA AMIAZĂ, SOSIND LA REDACȚIE ȘI PRIMELE PASAJE ALE ACESTEI EXPUNERI, ELE AU FOST ÎN MĂSURĂ SĂ NE ÎNCREDINȚEZĂ CĂ NE AFLĂM ÎNAINTEA UNUI DOCUMENT DE O EXCEPȚIONALĂ ÎNSEMNĂTATE TEORETICĂ ȘI PRACTICĂ PENTRU ZIUA DE AZI ȘI DE MIINE A ȚĂRII. SPRE SFIRȘITUL ACELEIAȘI ZILE, ÎN RĂSTIMPUL EMOȚIONANT AL TELEJURNALULUI DE SEARĂ

Cluj-Napoca

Visul tatălui meu era să aibă un pat cu droturi

„Cînd la Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 1 Iunie, în magistrala expunere cu privire la stadiul actual al edificării socialismului în țara noastră, la problemele teoretice, ideologice și activitatea politică, educativă a partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus că acum țara noastră este de 15 ori mai bogată decît în 1950, m-am gîndit la acei ani și la cei imediat următori, ne spune inginerul Cornel Pirău de la UJCOP Cluj-Napoca. Mulți din oamenii din țara noastră sînt de mult mai mulți ori mai bogați decît au fost atunci pentru motivul foarte limpede că atunci n-aveau nimic iar acum au de toate. Visul tatălui meu era să aibă un pat cu droturi, adică o dormeză cu arcuți, pe care să doarmă măcar odată pe săturate. Cînd se întorcea de la oraș și ne aducea o franzelă sau cîteva chifle le priveam cum privesc copiii din ziua de azi torturile. Prin munca mea am avut ocazia să intru în multe case de țărani. Paturile cu arcuți pe care le visa tatăl meu n-are nici un rost să le mai amintim. Case noi, spațioase, sănătoase sînt aproape toate. Am văzut în asemenea case biblioteci care ar rivaliza cu multe biblioteci de intelectuali. Cîți din copiii care erau sortiți să învețe doar 4 clase sînt astăzi oameni cu meserii din cele mai complexe, care minuesc mașini și aparatură electronică? Așa cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul este creația muncii și nimeni nu poate în societatea noastră să trăiască fără să muncească. De la înalta tribună a Plenarei tovarășul Nicolae Ceaușescu a trasat sarcinile tuturor oamenilor muncii să producă cît mai mult și mai bine. Numai astfel vom face față exigențelor actuale, numai astfel vom contribui la întărirea independenței economice și politice a patriei. Trebuie să mărturisim, este de datoria noastră s-o facem avem asigurate toate condițiile pentru o muncă de calitate, pentru a munci pentru binele țării și, implicit, pentru binele nostru. Mai întilnești uneori oameni, din ce în ce mai puțini e drept, care astăzi sînt de 15 ori mai bogați decît au fost în urmă cu 30 de ani și care încă nu au înțeles să muncească pe măsura celor primite de la societate, care și-au făcut din a merge pe linia minimei rezistențe o metodă de viață. Împotriva unei asemenea mentalități păgubitoare trebuie să luptăm toți cei care prețuim munca și cinstea mai presus decît orice cei care am fost învățați de părinții, dascălii noștri de comuniști, de secretarul general al partidului că mai întii trebuie să dai și abia după aceea să ceri. Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, adevărată dare de seamă a realizărilor comuniștilor, a tuturor celor ce muncesc din țara noastră, este un document program de o limpezime de cristal, un instrument de lucru în mina celor ce pun mai presus de orice fericirea și viitorul patriei. Mai cred că fiecare din noi este obligat să gîndească ce a fost, ce este și ce va deveni țara noastră prin munca fiecăruia, prin munca tuturor. Pentru a privi cu liniste și mîndrie locul României în lume nu trebuie să preocupăm nici un efort”.

OPREA GEORGESCU ■

București

Calitatea a tot ceea ce facem nu e o lozincă, e singura noastră șansă de a ne impune

La 19.40, în ziua de marți, 1 Iunie ure (chiar cu emoție) scările blocului 2B, bloc-deschidere al bulevardului Metalurgiei despre care am scris cu ani în urmă, cînd era pe planșeta și în visele tandre ale arhitectului Gheorghe Leahu și cînd își începea aici viața de constructor fiul unui mare constructor al Bucureștiului, Cornel Moraru, Vestitul Erou al Muncii Socialiste, de profesie mozaicar, de fel din Cotmeana de Argeș, din spațiul istoric al vobozilor munteni din ținutul de legendă și mit al Măstărușului Manole.

În cîteva minute sun la apartamentul nr. 9 de la etajul 2, unde locuiește chiar Cornel Moraru, fiul, subinginerul de la Grupul de construcții-montaj nr. 5, același grup unde lucrează de peste 25 de ani Cornel Moraru — tatăl. „Bucuroși de oaspeți!”, „Ca tot românul!”, îmi răspunde însuși tînărul subinginer, deschizînd larg ușa apartamentului și poftindu-mă într-o cameră de zi elegantă, mobilată după ultima modă în materie de decorație de interior — canapele și fotolii din plus de-a lungul a doi pereți, bibliotecă pe lungimea altuia, cu funcțiuni multiple, covor fin de lînă, în rest spațiu liber, cu vase de flori prînzăvărtoare așezate direct pe podea. Fiește, televizorul (încadrat într-unul din rafturile mobile) este deschis. Face parte din modul său de viață din tabieturile serilor sale, atît de scurte, petrecute în familie. Venind tîrziu de pe șantier, lucrînd zi-lumină, ca toți constructorii, după ce își face dușul și simte molicinua papucilor, mîncîncă pe îndelete, din plăcerea mesei servite acasă și a singurului răstimp de dispoziție și tandrețe cu soția sa, Veronica, ingineră electrotehnistă la IPRS Băneasa, Țosta sa colega de școală primară. Apoi se instalează la televizor. „Neapărat pentru televiziunea de seară, să știu pe ce pămînt calc, pe ce lume trăiesc. În restul zilei lumea mea e șantierul. Cu oamenii lui cu problemele lui grele și aspre, cu terrenele lui, de regulă, nemiloase...” Îi mărturisesc intenția că pentru asta i-am sunat la ușa, să ascultăm împreună și să comentăm împreună expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a Comitetului Central ce s-a deschis dimineață.

Ascultăm tăcut, sorbind din băutura de soc răcoritoare, cu cuburi de gheață, însoțită de lichenii fin și de fructele lumii, cîreșele.

Amîndoi, „poate pentru că sîntem atît de legați de realitatea materială prin profesiile noastre”, ne inflăcăram la marcarea unei idei de permanență dintre ideile fundamentale exprimate în Cuvîntare de către secretarul general al partidului. Nevoia imperioasă a CALITĂȚII în tot ceea ce facem, în acțiunile noastre de la macro la microsocioal, de la întreaga societate la individ. A muncii, a producției, a produselor a conștiinței, a omului, înțelegerea dimensiunii ei și a urgenței ei. „Dacă fiecare român ar înțelege cît de urgentă este această stare de urgență și ar acționa astfel am ajunge mai repede și cu eforturi mai mici la fîntele pe care ni le-am fixat, să nu mai tot fim o țară în curs de dezvoltare ci una dezvoltată, să ne uităm altfel la Lumea de pretutindeni. Mai siguri pe Noi. Să fim mai bogați să trăim mai bine. Calitatea a tot ceea ce facem nu e o lozincă, e singura noastră șansă de a ne impune. Oriunde în lume și, în primul rînd, în propriii noștri ochi. Să ne reevaluăm pînă și proverbele, zicalele, ironiile, anecdotele... Cumperi o pereche de pantofi și, dacă după două zile i se desface talpa, te consolezi zicînd „treabă de mintuală” ori, mai cu năduf „treabă românească”, adică făcută superficial. În fond este treaba unui număr mic de inși, un muncitor slab ori indiferent, un controlor de calitate la fel. De aici se extrapolează la toate produsele și munca noastră. Ce păcat! Chemi un depanator să-ți repare televizorul, nici nu pleacă bine din casă, că s-a și defectat din nou. Deci, nu și-a făcut bine treaba. Iarși zici „treaba românească”, deși ești conștient că este vorba doar de un individ. Dar acela care n-a lipit bine talpa pantofului și

Șapte reporteri ai revistei noastre au fost martorii impactului ideilor ei novatoare cu conștiința unor oameni obișnuiți, dedicați muncii libere și creatoare, dăruiți idealurilor pe care acest document le reafirmă vizionar și cu fermitate revoluționară

acela care n-a reparat bine televizorul și-or fi făcînd procese de conștiință, știînd că n-au efectuat un lucru de calitate? Or, „treaba românească” ar putea fi atît de bine sinonimă cu un produs impecabil, perfect, o marcă înaltă și de faimă în lume, cum dealtfel să fim realisti, drepti și lucizi, se și întimplă cu multe lucruri. Dar nu în mie la mie din situații.

Nu sînt ipocrit, și la noi în construcții e la fel. Nu lăsăm din miinile noastre apartamente impecabile, deși potențial avem ca asta să fie realitatea. O parte de vină o avem noi, avem cizmarii noștri, dar altă parte vine pe lanț. Cum să scoți pereți și tavane ca hirtia dacă panourile prefabricate vin strimbe din fabrică? Deși, teoretic și prin tehnologie ar trebui să fie micrometrice. E suficient ca un singur muncitor de pe linia de fabricație să se abată de la tehnologie, să nu respecte stratificarea cantitatea de beton... să nu facă de calitate felia lui de muncă și gata, defectul s-a produs. Panoul respectiv nu mai e perfect. Defectul apare abia în final, la CTC ori la noi, pe șantier. Îl lucrezi mai departe așa, periclitînd calitatea altei etape a muncii, altor produse. Acel muncitor vîzînd că „merge”, că „il merge”, modul deformat de gîndire și acțiune ajunge conduită a vieții și muncii lui, nu-și pune problema efectelor sociale. N-o face din intenție, ci din indiferență, din delăsare, din lipsă de ambiție, din lipsă de educație, a muncii. Și aici lanțul e lung: cine l-a învățat așa? Cine l-a educat, cine l-a învățat meserie, cine nu-l controlează la timp, alții care închid ochii la lucrul prost făcut!

Eu am ambiția să las în urma mea — așa ne-a învățat tata — acel lucru perfect, cum vă spuneam. În general, — vedeți în general, nu putem spune încă în totalitate — așa gîndesc și asta e voința și a celor circa 300 de oameni din lotul pe care îl conduc. Dar iată că lemnăria pentru uși și ferestre vine strimbă, verde, cu noduri, cu crăpături. Faianța mai vine și ea cu defectiuni de calitate, atunci cum să fac apartamente impecabile?! Spun asta ca să înțelegem cu toții cît de legați sîntem la toate etajele muncii sociale și cît se răzbină pe noi, pe fiecare în parte munca fiecăruia în parte de la locul său de muncă. Șeful statului nostru insistă mereu pe această magistrală idee, așa cum văd că resubînăză la actuala Plenară, calitatea implică totalitate, conștiință și reonsabilitate de la primul om la ultimul om, la oricare etaj social. Adevărul e simplu, firesc și omeneș: să ne facem datoria. Fiecare. Liber. Cinstit. Fără paznici și Ceteciști la spate. Atunci cîștigăm și noi și țara asta pe care o iubim — și astfel dovedim că o iubim — numită România”.

CICI IORDACHE ■

Dimbovița

Temelia unei gîndiri care va îndrăzni mult mai mult miine

Din Găești pînă la Dragodana sînt numai cîteva kilometri, pe un asfalt care se infundă curînd în pădurea cu același nume. Fără nici o îndoială e un privilegiu să te naști la Dragodana, în respirația răcoroasă a acestei păduri; dar nu este mai puțin adevărat că tot un privilegiu rămîne și reînțocirea la Dragodana. Iar profesorul Gheorghe Tudose a avut prilejul să trăiască ambele ipostaze ale norocului, o dată în '43 și altă dată în '70, cu observația că pe al doilea și l-a făcut, cum s-ar spune, cu mina lui. Poate în prelungirea unei tradiții de familie: nici taică-său, Toma, nici măică-sa Gheorghita, nu s-au dezlipit niciodată prea multă vreme de stul lor astăzi cuprins în orașul Găești. Poate și din credința că o tradiție nu înseamnă nimic dacă nu coincide, și de azi înainte, cu o aspirație a omului.

În seara zilei de 1 Iunie a.c. l-am aflat pe profesorul Gheorghe Tudose între cîteva cărți, nu deosebit de multe, dar esențiale pentru menirea sa, de dascăl în științe sociale. Unele erau mai vechi, altele foarte noi, dar împreună mărturisesc adevărul că zbaterea asta, de a ști încotro merge lumea și viața, e la fel de fierbinte și la noi și aiurea. Și am stat împreună înaintea televizorului animați deopotrivă de încrederea că alături de adevăruri mai vechi probate prin vreme, este loc totdeauna și pentru adevăruri mai noi, deprinse chiar din întîmplările petrecute sub privirile noastre. Acestea fiind de fapt întîmplările țării, potrivite exact după timpul ei și numai al ei, inconfundabil și de neretrăit la cheremul oricui, în secvențele care au mai fost trăite o dată. Și ne-au trecut prin auz, însoțite de imagini simbolizînd o tonică statornicie, o sumă copleșitoare de învățături pe care țara ce sîntem e dator să le tragă din istoria ei: înainte de toate, încrederea în adevărul că lupta nu conținește vreodată, că între ieri și mine toți oamenii de bine ai țării acesteia, și mai mult decît toți, comuniștii, au așternut punți durabile și temelie. Și tatăl său, Toma, mărturisese Gheorghe Tudose, a devenit membru al partidului comunist abia în 1946, mult mai tîrziu decît alții, însă ceva mai devreme decît cei mai mulți. Și asta poate înseamnă ceva, mai crede profesorul, sau poate nu înseamnă nimic și, oricum fiecare e dator să d-vedească mereu că atașamentul său la o cauză nu este o vorbă goală, ci o ardere în flăcările căreia arunci toată viața ta, cu toate speranțele ei.

Curînd după ce a pășit profesorul Gheorghe Tudose pe porțile facultății a survenit Congresul al IX-lea al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu devenise secretar general al comuniștilor țării și președinte al României socialiste, și toată formația sa de om și de intelectual de fapt, stă sub semnul acestor întîmplări fericite. În '70, cînd a isprăvit studiile Gheorghe Tudose împlinise 27 de ani, devenise și membru de partid, și ar fi putut să opteze pentru situații pe care mulți le consideră strălucite. Dar a preferat să revină în Dragodana, alături de ai săi. Și nu a alunecat spre marginea vieții, cum încercau să-l compătămească unii colegi dimpotrivă, a ancorat chiar în inima ei. O dată cu preluarea postului la liceul de matematică și fizică din Găești, i s-a oferit și prilejul de a fi un martor nemijlocit al ridicării Găeștilor la o condiție socială și urbană intru totul coresponsunzătoare timpului nostru. An de an, palpabil, concret, înaintea elevilor săi s-au deschis perspective noi, seducătoare, în primul rînd aici, în localitatea de baștină, și abia apoi pe alte meleaguri. An de an viața și munca oamenilor din jurul său a refăcut în zile și luni distanțe străbătute altădată în decenii și această putere de a sporti însemnătatea clipeilor, cum e lesne de înțeles, nu s-a suportat ca o povară sau ca un jug. Ci s-a asumat ca o datorie, ca o răspundere înaintea istoriei.

Să revenim, însă, la profesia de fiecare zi a interlocutorului nostru. Filosofia, cu toate disciplinele cuprinse în ea, crede profesorul Gheorghe Tudose, nu este numai o oglindă privilegiată a vieții, ea poate fi și un corolar al ei și nu numai că poate fi dar uneori chiar și este întocmai cum, în seara aceasta, retransmise de posturile de radio și televiziune, secvențele principale ale cuvîntării rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Comunist Român împlinesc în conștiința fiecăruia dintre noi un moment memorabil, cu valoare de clipă istorică. „Începînd de la învățămîntul preșcolar și pînă la învățămîntul universitar — sublinia secretarul general al partidului nostru —, copiii, tinerii, trebuie crescuți și educați în spiritul dragostei de patrie, al devotamentului față de socialism, față de partid, în spiritul niinței, înarmîndu-l

Din dezbaterile Plenarei lărgite a C.C. al P.C.R.

Cuvîntul tovarăsei ELENA CEAUȘESCU

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central dezbate probleme de cea mai mare însemnătate pentru activitatea partidului nostru, pentru creșterea rolului său conducător în desfășurarea întregii opere de construcție socialistă, de înlăturare a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Doresc să-mi exprim, de la început, înțelegerea și simpatia mea față de deciziile și orientările cuprinse în expunerea prezentată în cadrul plenarei de secretarul general al partidului. Apreciez că acest document, de o excepțională valoare teoretică și practică, înarmează întregul partid, pe toți oamenii muncii din țara noastră cu orientări clare, cu un amplu program de acțiune în toate domeniile de activitate și, în mod deosebit, în domeniul muncii ideologice și politico-educative. Expunerea face o cuprinzătoare analiză științifică, materialist-dialectică, a luptei milenare a poporului român pentru libertate, independență și afirmare națională, a rolului îndeplinit de mișcarea muncitorească, revoluționară, de partidul nostru comunist în înlăturarea revoluției și construcției socialiste în România — și formulează, pe această bază, concluzii și idei de cea mai mare însemnătate pentru asigurarea mersului neabătut înainte al societății noastre pe calea socialismului și comunismului.

Exemplu de abordare revoluționară, creatoare a problemelor dezvoltării sociale, de generalizare teoretică a practicii construcției socialiste din patria noastră, expunerea reflectă cu putere grija și preocuparea permanentă a partidului nostru de a asigura toate condițiile pentru ca — odată cu dezvoltarea bazei tehnico-materiale a noii societăți — să făurim și un om nou, cu o conștiință înaintată și un larg orizont de cunoaștere și înțelegere a fenomenelor din natură și societate, capabil să aplice cu fermitate în viața politică partidului, să acționeze în toate împrejurările ca un constructor activ și conștient al socialismului și comunismului în patria noastră.

Pornind de la legătura dialectică și intercondiționarea strinsă dintre modul de producție și conștiința socială, expunerea prezentată în plenară pune în fața noastră, a întregului partid o cerință de importanță fundamentală — și anume aceea de a face totul, de a uni și mobiliza larg toate mijloacele ideologice și politico-educative de care dispune societatea noastră pentru a asigura afirmarea deplină a concepției partidului nostru ca mod de viață, de gândire și acțiune al întregului popor.

În lumina acestei sarcini fundamentale, doresc să mă refer la activitatea și răspunderile ce revin științei, învățămîntului și culturii în înlăturarea programului ideologic al partidului.

În abordarea acestor probleme doresc să pornesc și eu de la sublinierea, deosebit de importantă, făcută în cadrul plenarei, că realizarea unei noi calități a muncii și vieții poporului impune creșterea mai puternică a rolului științei, învățămîntului și culturii — ca factori determinanți ai progresului multilateral al societății noastre socialiste și înaintării spre comunism. Sub conducerea partidului, s-au obținut progrese importante în dezvoltarea tuturor acestor sectoare, în activitatea ideologică, de educare revoluționară a întregului popor. Aceasta își găsește expresia în avîntul și abnegația cu care oamenii muncii, întreaga noastră națiune acționează pentru înlăturarea politicii interne și externe a partidului și statului, în conștiința înaltă și răspunderea cu care oamenii muncii — în strînsă unitate — asigură dezvoltarea continuă a forțelor de producție și a relațiilor sociale, înlăturarea neabătută a obiectivelor și sarcinilor făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Este însă necesar să acționăm cu și mai multă hotărîre în acest domeniu, pentru a asigura ca activitatea ideologică și politico-educativă să meargă în permanență în pas cu dezvoltarea generală a societății, cu marile schimbări revoluționare petrecute în structura socială și în relațiile sociale.

Pornind de la această cerință fundamentală, trebuie făcut totul pentru ca știința, învățămîntul, cultura și arta să-și îndeplinească în condiții tot mai bune importanțele atribuții și răspunderi ce le revin în societatea noastră, în domeniul activității ideologice și educative. Societatea socialistă multilateral dezvoltată — care se bazează pe cunoașterea și aplicarea celor mai noi și avansate cuceriri ale științei și tehnicii moderne, ale gândirii umane — este de neconceput fără dezvoltarea puternică a cercetării științifice, a învățămîntului și culturii, care să asigure oamenilor muncii un orizont larg de cunoștințe tehnico-științifice, culturale și politice, să-i înarmeze cu înțelegerea clară a fenomenelor care au loc în natură și societate, a legilor obiective ale dezvoltării istorico-sociale, a principiilor de bază ale socialismului și științifice.

Activitatea de cercetare trebuie să acționeze, în primul rînd, — așa cum prevăd documentele și hotărîrile partidului nostru — pentru soluționarea tuturor problemelor științifice și tehnice legate de înlăturarea planului unic de dezvoltare economică și socială a țării. În acest scop, cercetarea trebuie să-și sporească tot mai mult aportul la dezvoltarea și modernizarea forțelor de producție, la lărgirea bazei interne de materii prime și materiale, la valorificarea superioară a tuturor resurselor naționale, la reducerea

consumurilor materiale, de energie și combustibili, la perfecționarea tehnologiilor de producție, la asimilarea de noi produse și materiale cu calități tehnice și economice superioare.

Disponem în prezent de un puternic potențial de cercetare, în stare să rezolve cu succes orice problemă științifică și tehnică pe care o ridică dezvoltarea economiei noastre naționale. Față de circa 5.000 de cercetători, cifră lucrau în 1938, în prezent în sistemul de cercetare și inginerie tehnologică lucrează peste 226 mii de cadre — ceea ce reprezintă, într-adevăr, o forță uriașă, care trebuie folosită cu rezultate maxime.

Trebuie să spunem că, față de potențialul pe care îl avem, nu putem fi însă mulțumiți de aportul pe care cercetarea științifică îl aduce la soluționarea marilor probleme ale dezvoltării noastre economice și sociale. De aceea, este necesar să se acționeze cu mai multă hotărîre, în toate institutele și unitățile de cercetare, pentru sporirea mai substanțială a aportului științei și tehnologiei la promovarea susținută a progresului tehnico-științific în toate ramurile economiei naționale, la realizarea importantelor obiective și sarcini ale actualului cincinal.

Totodată, este necesar să punem un accent mai mare pe cercetarea în domeniile fizicii, chimiei, biologiei, geneticii, pentru a adînci continuu cunoașterea legilor intime ale materiei, a proceselor obiective care stau la baza evoluției acesteia, a naturii și societății. Cercetarea științifică modernă aduce necontenit noi și noi dovezi ale materialității lumii, confirmînd, prin datele pe care le oferă, justetea concepției revoluționare materialist-dialectice a partidului nostru, care pornește de la faptul că natura și societatea sint guvernate de legi obiective, materiale, pe care omul le poate cunoaște și utiliza în propriul său folos — și nu de forțe supranaturale, necunoscute. Acționînd cu tot mai multă hotărîre în această direcție, lărgind continuu orizonturile cunoașterii în toate domeniile științelor pozitive, vom asigura ca cercetarea să se afirme ca o forță importantă atât în dezvoltarea bazei materiale a societății, cât și în ridicarea conștiinței sociale, a nivelului general de cunoaștere, gândire și înțelegere — ceea ce va dinamiza, fără îndoială, întregul proces al dezvoltării noastre socialiste.

Este necesar, de asemenea, să creșcă contribuția cercetării la dezvoltarea științelor sociale, la aprofundarea teoretică a problemelor privind istoria națională, transformările structurale petrecute în societatea socialistă românească, rolul statului și al partidului în actuala etapă și în perspectivă, rolul națiunii, precum și alte probleme legate de generalizarea experienței României în construcția noii orînduirii, de fenomenele și tendințele noi din viața politică și economică internațională.

Stimați tovarăși,

Problemele ridicate în plenară pun cu putere în evidență necesitatea creșterii rolului școlii, al învățămîntului de toate gradele în viața ideologică, în întreaga activitate de educare și formare socialistă a tineretului, a oamenilor muncii.

Pe baza îndrumării și orientărilor date de conducerea partidului, învățămîntul nostru a cunoscut o puternică dezvoltare, a fost legat tot mai strîns de cerințele concrete ale dezvoltării societății noastre. Consider că sint deosebit de semnificative, în acest sens, următoarele date com-

parative. În anul școlar 1938—1939, numărul elevilor se ridica la circa 1.650.000, al studenților la aproape 265.000, iar al cadrelor didactice la circa 55.000. În prezent numărul total al copiilor cuprinși în rețeaua școlară este de 5.576.000, al studenților de peste 190.000, al personalului didactic de peste 267.000. În trecut, aproape 40 la sută din populația țării era neștiutoare de carte; astăzi nu numai că am lichidat total analfabetismul, dar am generalizat învățămîntul școlar obligatoriu de 10 ani și acționăm ca, pe baza hotărîrilor Congresului al XII-lea, să generalizăm, pînă în 1990, învățămîntul obligatoriu de 12 ani.

Disponem deci de un învățămînt modern, dezvoltat și diversificat, de un bun nivel științific, care răspunde într-o tot mai mare măsură cerințelor actuale ale dezvoltării noastre economice și sociale. Școala a adus și aduce o contribuție deosebită la creșterea și formarea cadrelor de muncitori, tehnicieni și specialiști necesari diferitelor sectoare ale economiei naționale și vieții sociale, la ridicarea generală a nivelului de pregătire cultural-științifică a întregului popor.

Partidul cere școlii să asigure tineretului o pregătire temeinică, un larg orizont de cunoștințe științifice, tehnice și culturale, bazat pe însușirea a tot ceea ce este mai înaintat în cunoașterea umană. Dar, în același timp, școala trebuie să funcționeze și ca un important factor educativ, de cultivare în rîndul tinerii generații a patriotismului, a dragostei față de patrie și de partid, a hotărîrii de a sluji cu profund devotament și spirit revoluționar cauza poporului, a socialismului, a apărării independenței României.

Încă din școală, tinerii trebuie învățați să prețuiască munca și disciplina, să înțeleagă că munca este cîmpul cel mai fertil de împlinire a personalității umane, de realizare a celor mai înalte visuri și aspirații. Munca este aceea care înobilează pe om, îl ajută să-și dezvolte capacitățile fizice și morale; munca stă la baza progresului, atât al omului, cât și al societății în general.

Pentru realizarea înaltelor răspunderi ce revin școlii trebuie să crească și mai mult rolul și răspunderea cadrelor didactice în formarea profesională, politică și morală a tineretului. O contribuție mult mai însemnată trebuie să aducă organizațiile de partid, care trebuie să acționeze cu mai multă hotărîre pentru îndeplinirea importantelor atribuții ce le au în desfășurarea procesului instructiv-educativ din școli și facultăți. Este necesar, de asemenea, să fie ridicată la un nivel superior activitatea educativă a organizațiilor de pionieri și de U.T.C. din școli, precum și a Asociațiilor Studenților Comuniști din institutele de învățămînt superior.

În activitatea de formare și dezvoltare a conștiinței socialiste și făurire a omului nou trebuie să crească rolul culturii și artei, răspunderile ce revin uniunilor de creație, tuturor instituțiilor cultural-artistice.

Cuvîntul tovarășului EDUARD EISENBURGER

Mult stimată tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu,

Stimate tovarășe, stimați tovarăși,

Plenara noastră va intra în analele istoriei Partidului Comunist Român, ale mișcării comuniste și muncitorești ca un moment de deosebită importanță pentru dezvoltarea gândirii revoluționare, a activității teoretice și practice în făurirea

Pornind de la bogatele tradiții ale culturii românești, de la exemplul marilor creatori din toate domeniile artei — care au dovedit o înțelegere superioară a aspirațiilor poporului și au fost întotdeauna alături de lupta forțelor progresiste, înaintate — trebuie să asigurăm ca arta și cultura noastră socialistă să se afirme într-o și mai mare măsură ca promotoare ale idealurilor revoluționare ale poporului, sporindu-și necontenit contribuția la opera de construcție a societății socialiste. Creația artistică trebuie să înfățișeze cit mai convingător viața, preocupările, gândirea și simțirea maselor largi populare, să-și propună ca tel suprem dezvoltarea încrederii omului în forțele sale, în nobilele idei ale păcii și progresului.

Este necesar, totodată, să fie folosit mai bine cadrul larg de care dispunem — cluburile muncitorești, casele de cultură, căminele culturale, institutele culturale profesionale — pentru desfășurarea unei intense activități cultural-artistice. Trebuie să asigurăm ca fiecare din aceste instituții să funcționeze efectiv ca adevărate centre de educație socialistă, patriotică și revoluționară, de formare a omului nou.

Stimați tovarăși,

Întreaga activitate ideologică, cultural-educativă trebuie să ducă la mobilizarea și mai puternică a oamenilor muncii la îndeplinirea sarcinilor de producție, la dezvoltarea bazei economice, tehnico-materiale a societății noastre socialiste. În această direcție trebuie concentrate plenar eforturile tuturor slujitorilor științei și culturii din țara noastră, cunoscut fiind că fără o bază economică solidă, în continuă dezvoltare și modernizare, nu vom putea crea nici o cultură bogată, înfloritoare.

Cercetarea științifică trebuie să aducă în permanență noi și noi contribuții la dezvoltarea forțelor de producție ale societății, la lărgirea bazei de materii prime și la valorificarea superioară a resurselor țării, la reducerea consumurilor materiale, la realizarea în cele mai bune condiții a obiectivelor economice și sociale stabilite de partid. Pe această bază vom putea asigura creșterea continuă a avuției naționale, ridicarea gradului de bunăstare și civilizație al poporului. Dezvoltînd permanent economia, știința, învățămîntul, cultura, întărind, totodată, activitatea politico-educativă pentru ridicarea nivelului de conștiință și de răspundere al întregului popor, vom asigura înaintarea tot mai hotărîtă a patriei pe calea progresului și civilizației.

Asigur plenară că oamenii de știință vor face totul pentru a-și aduce întreaga contribuție la realizarea marilor sarcini ce le stau în față, la înlăturarea neabătută a istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

noii societăți, a perfecționării continue a strategiei și tacticii forțelor revoluționare în lupta pentru lichidarea exploatareii sociale și naționale, a independenței și suveranității popoarelor, în edificarea socialismului și comunismului în lume.

Doresc și eu să-mi exprim totala adevărată față de tezele, ideile și orientările cuprinse în magistrala dumneavoastră expunere, mult stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, prezentată plenarei, document politic de inestimabilă valoare teoretică și practică, ce abordează marile mutații în dezvoltarea social-economică a patriei, a fenomenelor și tendințelor cu care se confruntă azi omenirea, dînd răspuns la o seamă de probleme ale revoluției și construcției socialiste contemporane pe baza analizei riguroase științifice a realităților social-economice, politice și ideologice în lumina concepției materialist-științifice a legilor generale obiective aplicate la condițiile concrete ale țării noastre, în contextul fenomenelor și proceselor caracteristice epocii contemporane.

Bogăția de idei și tezele novatoare expuse în fața noastră, mult stimată tovarășe secretar general, evidențiază din nou, cu pregnanță, înaltele dumneavoastră calități de remarcabil om politic și de stat, de profund gînditor marxist și revoluționar consecvent, patriot înfăcărat și internaționalist, care militați cu dăruire și abnegație pentru edificarea pe pămîntul scump al patriei noastre a celei mai drepte și bune societăți din lume — societatea socialistă și comunistă, pentru creșterea forței și influenței socialismului în lume, pentru pace, prietenie și colaborare multilaterală între popoare.

Este o mare fericire și sîntem mîndri că vă avem în fruntea partidului și statului nostru, stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu și strălucit exponent al intereselor vitale ale poporului nostru, al tuturor oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate. Vedem în toate acestea încă o dovadă a fermității de neclintit a conducerii partidului în privința purității ideologice și politice, în cunoașterea, însușirea și transpunerea în viață de către masele de oameni ai muncii din patria noastră a concepției revoluționare a partidului, de dezvoltare a capacității lor de a înțelege noul, de a milita în spirit revoluționar pentru aplicarea noului, de a combate tot ceea ce este retrograd, înapoiat, străin spiritului poporului nostru socialist.

Mai ales după Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, gîndirea teoretică cunoaște o deosebită eferveșcență prin abordarea și aprofundarea

problemele construcției socialiste, a femeilor din viața internațională, din înțelegerea comună și muncitoarească. Aceasta a fost posibilă deoarece — cum răta cu alt prilej tovarășul Nicolae Ceaușescu — partidul, citez: „a rupt cu oțetire cu concepțiile vechi, dogmatice, igide, luind atitudine fermă împotriva a oț ceea ce nu mai corespunde nollor condiții economice, sociale, promovind u curaj noul în toate domeniile”.

Stimați tovarăși, una din marile succiri revoluționare ale poporului nostru o onstituie asigurarea deplinei egalități în irepturi a tuturor fiilor patriei, fără deosebire de naționalitate, în toate domeniile vieții economice și social-politice, promovarea spiritului de prietenie și frăție, a unității între toți oamenii muncii, români, maghiari, germani și de alte naționalități, crearea tuturor condițiilor de afirmare plenară a personalității umane. Aceasta se datorește și evidențiază totodată cu putere justele politici naționale marxist-leniniste a partidului nostru, care a soluționat în mod just, revoluționar, pentru prima dată în țara noastră, problema națională.

În condițiile edificării socialismului în patria noastră, Partidul Comunist Român a continuat și a dezvoltat tradițiile unității de luptă pentru libertate națională și socială între poporul român și naționalitățile conlocuitoare. Transformările de ordin calitativ petrecute în viața poporului nostru, făurirea bazei economice și politice pentru extinderea și garantarea materială a drepturilor și libertăților democratice, ridicarea economică și socială a tuturor județelor constituie temelia egalității între români, germani, maghiari, sirbi și alte naționalități.

Desigur, nu este aici locul să argumentez cu cifre și fapte modul în care se rezolvă zi de zi de către partidul și statul nostru aceste probleme. Ele sînt bine cunoscute tuturor. Vă rog însă să-mi permiteți ca, în numele oamenilor muncii de naționalitate germană din țara noastră, al consiliului acestora, pe care îl reprezint, să exprim și cu această ocazie deplina adevărată față de politica internă și internațională a partidului și statului nostru, să aduc primos de recunoștință conducerii partidului, dumneavoastră personal, mult stimată și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru grija permanentă ce o purtați rezolvării problemelor specifice ale naționalităților conlocuitoare, în contextul general al sarcinilor pe care le ridică edificarea societății socialiste în patria noastră. Din magistrala dumneavoastră expunere am reținut și ideea de o deosebită însemnătate că atenția pe care o acordă partidul activității ideologice și cultural-educative este determinată de concepția sa, potrivit căreia aceasta reprezintă o componentă intrinsecă, un factor primordial în transformarea societății. Și dacă ne propunem să transformăm societatea, să transformăm omul, trebuie, mai cu seamă, să transformăm conștiința omului, să-l educăm în spiritul concepțiilor revoluționare despre lume și viață ale clasei muncitoare, ale materialismului dialectic și istoric. În lumina acestor comandamente, considerăm că una din sarcinile principale ale consiliului nostru este de a contribui în mai mare măsură decît a făcut-o pînă în prezent la educarea oamenilor muncii de naționalitate germană în spiritul patriotismului socialist, avînd în vedere că în rîndul unei anumite părți a acestei populații există din păcate tendința de a părăsi sub un pretext sau altul țara. Trebuie să recunoaștem în mod autocritic că în combaterea acestui fenomen, în munca politico-educativă desfășurată de organele și organizațiile de partid, de ceilalți factori educaționali, consiliul nu și-a adus întotdeauna întreaga contribuție. Desigur, marea majoritate a populației de naționalitate germană din România este legată, cum se spune, trup și suflet de plaiurile sale natale. Nu a avut și nu are alt gînd decît să-și dedice aici, în patria sa, toate forțele și întreaga capacitate a minții și brațelor pentru a ridica, în strînsă unitate și frăție, cu toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, pe noi culmi de progres și civilizație, de bunăstare și fericire, România socialistă. Tocmai de aceea va trebui să manifestăm în viitor mai multă combativitate față de cei care sînt sub influența propagandei cercurilor reacționare din străinătate, față de cei ce au tendința de a părăsi definitiv țara. Va trebui să desfășurăm prin toate formele muncii politice de masă, în rîndurile oamenilor muncii germani, și îndeosebi ale tineretului, o vie activitate politico-educativă, pentru a dezvolta mîndria pentru realizările deosebite obținute de poporul nostru în anul socialismului, sentimentul de dragoste și devotament față de partid și patria noastră comună, față de popor, față de cureririle sale revoluționare, rod al muncii și luptei comune a tuturor fiilor patriei, fără deosebire de naționalitate. Va trebui să contribuim mai mult la întărirea spiritului de solidaritate și frăție, la cimentarea cît mai puternică a unității tuturor fiilor patriei noastre socialiste, fără deosebire de naționalitate, să combatem orice manifestări șovine, naționaliste, orice încercări ale cercurilor reacționare din afară de a lovi în această mare curerire revoluționară a poporului nostru.

În încheiere, aș dori să asigur plenara, pe dumneavoastră, mult stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, că în întreaga noastră activitate vom manifesta intransigență revoluționară, spirit combativ și militant, hotărîre fermă în înfăptuirea tezelor, ideilor și orientărilor cuprinse în magistrala dumneavoastră expunere, în domeniile ce vor fi adoptate, că nu vom precupeți nici un efort pentru ca oamenii muncii de naționalitate germană din țara noastră, împreună cu întregul popor, să-și aducă din plin contribuția la realizarea programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XII-lea, la edificarea societății socialiste și comuniste pe pămîntul drag al patriei noastre comune, România socialistă.

Cuvîntul tovarășului PETRU ENACHE

Mult stimată și iubite tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu,

Mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, Stimați tovarăși,

Am ascultat cu profundă emoție strălucita expunere pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a prezentat-o plenarei partidului nostru. Este un document politic de o excepțională însemnătate, în care problemele vaste ale istoriei patriei, ale rolului națiunii, statului și partidului în viața economică, politică și social-culturală a societății își află o impresionantă și cuprinzătoare analiză și definire marxistă, revoluționară. Prin această magistrală expunere tovarășul Nicolae Ceaușescu, revoluționarul care și-a dedicat și își dedică viața numai și numai apărării intereselor poporului, cauzei socialismului, păcii și colaborării între popoare aduce o nouă și deosebit de valoroasă contribuție la stabilirea cu clarviziune și fermitate a strategiei și tacticii revoluționare, definește cu cutezanță comunistă și înalt spirit științific etapa revoluționară în care se află țara noastră, direcțiile sale de dezvoltare viitoare, abordează într-o viziune unitară, profund înnoitoare, pe baza unei analize cuprinzătoare, problemele cardinale cu care se confruntă lumea de azi, formulînd, cu strălucit discernămint politic, răspunsuri și soluții de mare realism și umanism, de ample deschideri creatoare.

Gîndirea sa filosofică profundă, mereu novatoare, activitatea neobosită pe care o desfășoară în fruntea partidului și statului nostru constituie un strălucit exemplu și un prețios îndreptar pentru toți comunistii și oamenii muncii din țara noastră, reprezentînd totodată un model de aplicare creatoare a materialismului dialectic și istoric, a socialismului științific la condițiile concrete ale României, o contribuție remarcabilă la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare.

Întotdeauna popoarele au avut nevoie pentru a le exprima aspirațiile și a le conduce spre înfăptuirea lor de oameni mari, cu virtuți militante și capacitatea de a întui desfășurarea evenimentelor viitoare, cu un înalt spirit vizionar și analitic, de oameni care și-au făcut din patrie cauza supremă. — Asemenea ales conducător este tovarășul Nicolae Ceaușescu. Investit cu cele mai înalte răspunderi în partid și în stat, asumîndu-și nobila misiune de a conduce poporul spre luminos destin, prin întreaga sa viață și activitate revoluționară tovarășul Nicolae Ceaușescu aduce impresionante mărturii ale nețărmuritei încrederi în forța creatoare a poporului, face dovada exemplară a unei vocații fără egal, a unei superioare înțelegeri a misiunii istorice ce-i revine, a conștiinței că istoria l-a chemat să confere o nouă demnitate vieții și muncii poporului, să dea sens și rodnicie energiei celor mulți, să grăbească pasul celor osteniți, să cumpanească zborul celor nerăbdători, să asigure țării statornicie, siguranță, pacea și liniștea necesare.

Primesc cu adevărată totală a conștiinței ideile creatoare, revoluționare cuprinse în expunerea prezentată plenarei și, ca activist al partidului, care are cîntec de a lucra sub nemijlocita îndrumare, de a beneficia de bogata experiență și de aleasa omenie comunistă a secretarului general al partidului nostru, mă simt dator și onorat să afirm că prezența în fruntea partidului și a țării a tovarășului Nicolae Ceaușescu, clarviziunea sa politică, magistrala intruchipată și în conținutul prezentei expuneri, constituie garanția cea mai de preț a mersului nostru înainte, a afirmării României socialiste ca țară liberă, independentă și suverană.

Stimați tovarăși,

În perioada care a trecut de la cel de-al XII-lea Congres al partidului activitatea ideologică, teoretică și politică, activitatea de formare a omului nou au stat în centrul atenției conducerii partidului și s-au bucurat de aportul inestimabil al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Au avut o mare însemnătate pentru întreaga noastră activitate vizitele întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu și de tovarășă Elena Ceaușescu în toate județele. La principalele obiective economico-sociale ale țării, analizele la fața locului cu activul de partid și de stat, cu oamenii muncii, congresele pe domenii, consfătuirile de lucru și întîlnirile cu cadre din diferite sectoare, analiza aprofundată a diferitelor aspecte din domeniul activității ideologice și, în special, din domeniul științei, învățămîntului, artei, culturii, presei și radioteleviziunii, care s-au constituit într-un dialog continuu cu poporul, s-au transformat în ample și permanente manifestări democratice pentru dezbateră problemelor fundamentale ce s-au ridicat de fiecare dată în fața societății românești.

Cuvîntările rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu aceste prilejuri au avut un rol determinant în formarea conștiinței politice a maselor, în cultivarea spiritului revoluționar, în unirea eforturilor întregului popor pentru îndeplinirea obiectivelor construcției socialiste. În ultimii ani, din inițiativa secretarului general al partidului s-au adoptat măsuri care au îmbogățit și diversificat întregul sistem al muncii de educație politico-ideologică. Pe această bază, activitatea ideologică, întreaga muncă politică, adunările generale, învățămîntul de partid, celelalte forme de pregătire politică a maselor sînt mai strîns legate de problemele economice ale țării, de preocupările sociale, politice și spirituale ale oamenilor. Școala, instituțiile de cultură și educație socialistă, ceilalți factori cu atribuții educaționale participă cu rezultate tot mai bune la opera de educație comunistă, revoluționară, de formare a omului nou,

Dar, așa cum se apreciază în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, față de amploarea dezvoltării forțelor de producție, de schimbările profunde din structura socială și relațiile de producție, există o rămînere în urmă a activității teoretice, ideologice, politico-educative. Sîntem pe deplin conștienți că pentru realizarea unei noi calități în organizarea și conducerea muncii politico-educative ne revin în continuare mari și importante îndatoriri în ceea ce privește pregătirea ideologică a comunistilor, a maselor, explicarea și înțelegerea tendințelor și sensului dezvoltării economico-sociale, a profundelor transformări revoluționare ce au loc în țara noastră și în lume.

Vă trebui să conferim muncii ideologice o mai mare claritate, un caracter mult mai concret, să înlăturăm cu mai multă consecvență tendințele de a păstra munca politică în sfera unor adevăruri generale, fără legătură cu viața. În același timp, sîntem pe deplin conștienți că perfecționarea muncii politico-ideologice și educative este în momentul de față cu atît mai necesară cu cît datorită realităților vieții internaționale confruntarea de idei, lupta dintre ideologii a devenit deosebit de ascuțită. Forțele reacționare, dezlănțuindu-se în adevărate campanii de propagandă, încearcă să scoată din conul de umbră, la care au fost condamnate de logica istoriei, curente reacționare, teze și teorii retrograde, extremiste și obscurantiste. Totodată, ca un reflex al reînvierii unor concepții retrograde are loc în ultimul timp, resuscitarea propagandei religioase, proliferarea unor secte și organizații religioase cu clare implicații ideologice. Desigur, azi fenomenul religios îmbracă o haină nouă. Vremea rugurilor, a inchiziției, a vinătorilor de vrăjitoare a apus. Nu se mai folosește sabia violenței, care în decursul istoriei a fost scoasă din teacă ori de cite ori rațiunea iscoditoare s-a angajat să sfarme limitele puse arbitrar de dogmele teologice. Dar i-a rămas ignoranța unor oameni și încercările de a-și reinnoi metodele de acțiune în fața pericolului de a fi împinsă la marginea societății.

Iată de ce teza formulată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia „acolo unde slăbește forța ideologiei noastre sporește pericolul influențelor străine, mistice, obscurantiste”, va trebui să stea permanent în atenția organelor și organizațiilor de partid, a tuturor factorilor educaționali.

În spiritul orientărilor clarvăzătoare ale secretarului general vom acțiunea mai eficient pentru ca răspunsul dat unor asemenea încercări să fie pe deplin al unei ideologii militante, revoluționare, dovedind practic că ideologia noastră este o ideologie superioară, activă, ce se afirmă cu putere în toate împrejurările.

Stimați tovarăși,

O inestimabilă valoare, un îndreptar permanent îl constituie pentru munca de propagandă ce o desfășurăm teza științifică profund argumentată în documentul politic prezentat plenarei potrivit căreia formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste reprezintă un proces îndelungat. Un asemenea obiectiv educativ, înalt umanist, nu se poate realiza printr-o activitate dusă în campanii; el trebuie să se înscrie ca o permanență a muncii de ridicare a noi societăți. În acest sens va trebui să fim mai mult preocupați de faptul că în unele împrejurări atitudinile față de muncă, viață și societate dovedesc că se mai păstrează încă unele mentalități învechite, rămășițe ale trecutului, ale influenței ideologiei burgheze. Ele reflectă în fond și deficiențele din munca noastră politico-educativă, careia nu i-am imprimat pretutindeni și în mod permanent un spirit de combativitate și intransigență revoluționară. Este cu atît mai preocupant acest lucru cu cît de manifestări de superficialitate și lipsă de exigență se fac vinovate și unele cadre investite cu responsabilități în conducerea unor sectoare, dovadă că munca de pregătire politică, preocuparea pentru ridicarea nivelului ideologic al conștiinței civice revoluționare trebuie să-i cuprindă pe toți membrii de partid, pe toți membrii societății, indiferent de funcția ce o dețin pentru a întretine mereu trează vigilența revoluționară, răspunderea comunistă.

Stimați tovarăși,

Cheia de boltă a muncii politico-ideologice, a activității de formare și educare a omului nou este și trebuie să fie patriotismul revoluționar. Datorăm secretarului general al partidului nostru o concepție înaintată, de esență revoluționară, cu privire la educarea tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în spiritul dragostei față de țară, al patriotismului socialist și solidarității internaționale. Este pentru noi o cerință fundamentală ca patriotismul, într-o astfel de viziune, să se regăsească atît în programele cît și în formele active ale muncii ideologice, ca fundament al unei acțiuni eficiente menite să determine convingeri durabile, să sădească în conștiința ideea fundamentală că nimic nu poate fi mai presus decît patria, decît idealul ei socialist.

Într-adevăr, este necesar să dăm o replică fermă, științific argumentată, tuturor încercărilor ce se mai fac auzite de a asimila un asemenea nobil sentiment, cum este patriotismul, cu naționalismul îngust. Să punem în lumină cu putere teza profund dialectică, memorabil formulată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia nu poți fi un adevărat internaționalist fără a fi un bun patriot revoluționar. Militînd consecvent pentru sădirea în conștiința a sentimentelor patriotice, partidul nostru, în spli-

ritul tradițiilor sale, acționează permanent pentru dezvoltarea și întărirea solidarității și unității internaționale a tuturor forțelor progresiste, pentru cunoașterea luptei celorlalte popoare, sprijinind activ cauza lor dreaptă. Desigur, fără iubirea de patrie — străină de orice fel de manifestări de naționalism, șovinism, rasism —, fără iubirea de patrie ca sentiment înălțător pentru toți fiii ei, internaționalismul și-ar pierde conținutul.

Pentru munca de educație ce o desfășurăm sînt deosebit de prețioase ideile cuprinse în expunerea prezentată plenarei, concepția materialist-dialectică privind studiarea și înțelegerea istoriei poporului român, a Partidului Comunist ca un tot unitar; istoria unui popor nepuțin fi decît una singură și indivizibilă. Iată de ce ne însușim cu toată adevărată conștiință comunistă concepția militantă, concluziile și propunerile formulate în expunerea secretarului general al partidului de a face din cunoașterea istoriei poporului și a partidului un obiectiv esențial al muncii de educație de a pune puternic în lumină conlucrarea frătească a românilor cu maghiarii, cu germanii, cu celelalte naționalități cu care de-a lungul veacurilor au trăit, au muncit și luptat împreună, animați de aceleași idealuri. Pornind de la aceste adevăruri de esență ale istoriei noastre, va trebui totodată să dăm replici ferme oricăror încercări de răstălmăcire și nesocotire a trecutului nostru de luptă, de jertfă și eroism, oricăror încercări de contestare a permanentei și continuității noastre ca popor pe aceste străvechi și nepieritoare plaiuri daco-romane.

Avînd în vedere însemnătatea pe care o are Imnul de Stat al României în educarea patriotică a poporului, a oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate, propun plenarei să adopte hotărîrea ca toate festivitățile de partid și de stat ce se organizează cu diferite prilejuri, plenaryle tuturor organizațiilor de masă și obștești să înceapă cu un moment solemn, și anume cu intonarea Imnului de Stat al Republicii Socialiste România.

Stimați tovarăși,

Dezvoltarea democrației socialiste a făcut să răsune puternic, distinct în cultura noastră socialistă glasul viguros al maselor populare, a contribuit la făurirea unei arte active care să folosească omului, societății. În anul socialismului, și în special după cel de-al IX-lea Congres al partidului, în țara noastră au fost create noi și valoroase lucrări de artă, care nu sînt așezate cu justificată mîndrie alături de cele mai reprezentative opere din patrimoniul culturii naționale, înscriindu-se ca o contribuție la îmbogățirea tezaurului culturii universale. Firește, o societate care promovează lupta pentru nou nu poate fi împotriva modernizării culturii. Dar înnoirea literaturii și artei, așa cum cu atîtea prilejuri a subliniat secretarul general al partidului, nu se poate confunda cu ruperea de tradiție, de spiritul militant, patriotic, cu imitația cosmopolită, cu desprinderea de mediul social, de esența frămîntărilor și aspirațiilor poporului, cum se mai întîmplă din păcate în unele lucrări.

Trebuie, de asemenea, să ne preocupe mai îndeaproape faptul că în unele cărți de critică sau articole publicate în presa de cultură se manifestă tendința de a se ignora problemele de fond ale creațiilor artistice analizate, iar uneori sînt formulate chiar idei străine de concepția noastră privind rolul literaturii și artei în societate. Dealțul, pe un plan mai larg, pentru întreaga activitate a presei noastre, a radioului și televiziunii, vom acționa pentru a aduce îmbunătățiri de substanță, vom întreprinde măsuri care să determine sporirea contribuției activității publicistice la sensibilizarea și mobilizarea oamenilor muncii în înfăptuirea obiectivelor actuale, la dezvoltarea conștiinței socialiste și afirmarea omului nou, constructorul epocii socialiste și comuniste în România.

Stimați tovarăși,

Din multitudinea aspectelor pe care le ridică munca politico-ideologică și educativă m-am referit la cîteva probleme, avînd conștiința clară că realizările dobîndite în perioada analizată nu trebuie să determine nici un moment o stare de automulțumire, să împiedice evidențierea cu claritate, în spirit critic și autocritic, a multor neajunsuri existente. Îngăduiți-mi să declar cu toată hotărîrea în fața plenarei că sîntem conștienți de faptul că aceste neajunsuri își au cauze și în modul în care secțiile de propagandă și presă au îndrumat și controlat munca în domeniul respectiv. Exprîmîndu-mi încă o dată, în încheiere, totalul meu acord față de politica internă și internațională a partidului și statului nostru, față de tezele și ideile cuprinse în excepționala expunere prezentată plenarei — strălucit document programatic al partidului nostru — vă asigurăm, mult stimată tovarășe Nicolae Ceaușescu, că, în vedere ridicării pe o treaptă calitativă a întregii noastre activități, vom acționa cu hotărîre pentru traducerea în faptă a ideilor și indicațiilor dumneavoastră. În spiritul orientărilor date, vom trece imediat la elaborarea unui amplu program pentru ca activitatea politico-ideologică și culturală să-și afirme un rol tot mai mare în mobilizarea oamenilor muncii la îndeplinirea exemplară a sarcinilor economice, la înfăptuirea programului de dezvoltare multilaterală a patriei, program înfăptuit cu vibrant patriotism întregului popor în magistrala dumneavoastră operă, de adînci semnificații politice, umaniste, revoluționare, din conținutul căreia învățăm în permanență, în spiritul căreia acționăm și vom acționa neabătut.

Din dezbaterile Plenarei lărgite a C.C. al P.C.R.

Cuvintul tovarășului HAJDU GYÖZÖ

Mult stimat tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Stimate tovarășe,
Stimați tovarăși,

Dați-mi voie să-mi exprim, înainte de toate, o convingere dintre cele mai intime: cu cit e mai talentat un scriitor, cu atât e mai obligat să spună deschis și fără înconjur adevărul pronunțându-se cu cea mai mare răspundere în problemele arzătoare ale vieții și societății. Devota-mentul față de patria noastră comună — Republica Socialistă România — și față de Partidul Comunist Român ne obligă și pe noi, scriitorii, indiferent de naționalitate, să ne facem auzit glasul în această impor-tantă plenară lărgită a Comitetului Cen-tral, spunându-ne părerea în problemele fundamentale ale poporului, în tot ceea ce Congresul al XII-lea al partidului a tras-at ca sarcină pentru fiecare dintre noi în istorica operă de făurire a socialismului și comunismului în România.

Cum calitatea mea de cetățean român și de ostaș al partidului, scriitor și re-dactor maghiar din România, care datorez mișcării revoluționare a clasei muncitoare un ideal mare și un scop în viață, țin să-mi exprim totala adevărată față de geniala analiză pe care secretarul general al partidului a prezentat-o și de această dată, despre probleme esențiale, politice, teoretice, ideologice și practice, care prive-esc direct viața și activitatea comuniștilor din România, a întregului nostru popor, poziția noastră fermă și principială față de evoluțiile lumii contemporane.

Iată câteva din adevărurile pe care e bine să le formulăm aici și acum, în auzul întregului partid, al poporului și al lumii ca scriitorii comuniști ce sintem: sint gin-duri cu valoare de artă poetică, angajând, într-un anume sens, întreaga breaslă.

De la istoricul Congres al IX-lea, de cînd în fruntea partidului și statului, a țării stă un bărbat viteaz, sufletul din sufletul clasei muncitoare, patriot român și revo-luționar internaționalist, om între oameni și comunist între comunisti, stegar al li-berității și independenței naționale, eroul comunist al României de astăzi, simbol al unității noastre de nezdruccinat, al egali-tății în drepturi și al frăției, pilda noastră veșnic vie — tovarășul Nicolae Ceaușescu —, odată cu viața economică, politică și socială a țării, a renăscut și activitatea noastră spirituală, de creație, pătrunsă de cele mai nobile idealuri ale umanismului și democrației.

Se știe că sufletul de libertate pe care spiritul revoluționar al tovarășului Nicolae Ceaușescu l-a înecătat și pe tărîmul artei și literaturii constituie însăși teme-ilia, izvorul datător de viață pentru arta și literatura noastră. Din acest izvor se alimentează viziunea celor mai bune din-tre creațiile noastre literare, este izvorul curat ca lacrima din care și-au tras seva operele tuturor candelierelor din țara noastră — români, maghiari, germani și de alte naționalități —: îmbogățind literatura so-cialistă a țării cu creații de excepție, du-rabile în timp.

O dovadă grăitoare a acestei împliniri este faptul că putem afirma mîndri și cu conștiința împăcată că la noi literatura nu mai cunoaște fenomenul de ingustime dogmatică, sectariană și exclusivistă, pro-priu anumitor stiluri și năravuri artistice. Niciind literatura din România nu s-a caracterizat printr-o atât de largă gamă de idei, sentimente și stiluri ca astăzi. Niciind, în decursul istoriei, maghiarii de pe meleagurile românești nu au avut o viață spirituală atât de înfloritoare, o li-teratură, o artă și o știință atât de bogate, niciodată nu au dispus de atîtea institutii de cultură, artă și literatură ca în pre-zent.

Este de ajuns să mă refer la județul Mureș și la municipiul Tirgu Mureș, unde putem afirma, fără să ne lăudăm, că, da-torită îndrumării consecvente și grijii Co-mitetului județean de partid, au fost create ateliere pilduitoare ale frăției și unității, în cuget și simțiri, în cadrul re-vistelor „Igaz Szó”, „Vatra” și „Uj Elei”, al cotidianelor și al unor instituții cultu-rale, artistice, științifice și de învățămînt de importanță republicană. Noi oferim un exemplu de netăgăduit despre viața spirituală reinnoită, efervescentă și atot-cuprinzătoare, care ține sus stindardul tri-color al iubirii împărtășite, al înțelegerii depline și al omniei profunde în această nespuse de frumoasă regiune din Europa, dulcea Românie a lui Eminescu.

Tot ceea ce s-a făurit în ultimii 17 ani în mindra noastră țară, pe tărîmul bunu-rilor materiale și spirituale, modifică în mod categoric afirmația, atât de dăveros întemeiată pe acele vremuri ale lui Nico-lae Filimon, că, citez:

„Noi, care trăim aici, împreună, românii și maghiarii, sintem frați în suferință”, sfîrșitul citatului.

Nu, și iarăși Nu! Mai bine de 37 de ani, dar mai ales anii glorioasei perioade de la Congresul al IX-lea încoace dovedesc că sintem frați nu în suferință, ci în fericire, în deplină egalitate în drepturi, devenită o realitate palpabilă, în slăbita credincioasă a patriei comune, țară liberă și independentă al cărei fii, frați la bine și la rău, își zădesc viitorul comun.

Cu mulțumiri, mult stimat și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru tot ceea ce ați făcut și faceți pentru această țară, pentru acest popor, pentru naționa-litatea mea maghiară, credincioasă patriei române, și pentru ca în această țară să răsune ca lăuta de aur a lui Orfeu, afară, peste orașe și cîmpii, și înăuntru, în ini-mile oamenilor, cuvintul liber, creator și înălțător al scriitorului comunist.

Înima noastră, a tuturor, este plină de nespuse recunoștință pentru faptul că ați făcut să strălucească la zenitul patriei noastre, pentru absolut, toți fiii ei, Steaua

roșie a Partidului Comunist Român.

Credem cu crezul dumneavoastră revo-luționar și o spunem cu vorbele dumnea-voastră înflăcărâte că: A cînta poporul, patria, este menirea supremă a unui scri-itor și artist! Sintem conștienți de faptul că mai avem multe de făcut pentru în-florirea multilaterală a patriei. Sintem conștienți de faptul că avem însemnate datorii, datorii legate de cîntarea inspi-rată a patriei, de zăgrăvirea faptelor mă-rețe ale oamenilor muncii în spiritul ro-mantismului revoluționar. Datorii deose-bit de mari în privința evocării artistice a luptei seculare, revoluționare a poporu-lui român și a naționalităților conlocui-toare, ca și în privința eforturilor noastre conjugate de astăzi, a întâmpinării frăției dintre toți fiii patriei.

În abordarea acestei tematici prioritare, atât cinematografia, cit și teatrul și lite-ratura sint departe de a-și fi îndeplinit sarcinile formativ-educative pe care partidul le-a încredințat. Sintem conștien-ți de ceea ce unul dintre înaintașii noș-tri clasici a formulat astfel: pasărea și căldura au aripi. Libertate. Iar omul, un singur pămînt natal și multe îndatoriri. Da, avem o singură patrie, o singură țară dulce, iar față de dînsa, atât ca oameni, cit și ca scriitori, nespuse de multe și mari îndatoriri. Nu putem avea mai multe pămînturi natale, și deci mai multe patrii,

Cuvintul tovarășului RADU BELIGAN

Mult stimat tovarășe secretar general.

Mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu,

Stimați tovarăși,

De aproape două decenii marele ctitor al României moderne și-a imprimat adine-gindirea asupra întregii dezvoltări a vieții noastre. Celu 22 de volume apărute ale operelor tovarășului Nicolae Ceaușescu, traduse pretutindeni în lume și care au conferit președintelui nostru statutul unuia dintre marii teoreticieni ai materialismu-lui dialectic și istoric și socialismului ști-ințific, cuprind nenumărate pagini dedi-cate experienței românești.

Expunerea prezentată plenarei scrisă cu rigoarea și limpezimea unui text clar și cu poezia elanului revoluționar, vine să incu-nune analiza pătrunzătoare și subtilă a fe-nomenelor contemporane, dînd răspunsuri noi unor probleme noi, propunînd înțele-gerea profundă, îmbogățită a unor con-cepte și noțiuni, o viziune de perspectivă a societății socialiste românești și dovê-dind încă o dată permanentul și rodnicul interes pe care președintele țării îl poartă deopotrivă bunăstării poporului și setei lui de frumos. Îi mulțumim pentru această operă hărăzită să rămînă peste vremuri în expresia a ceea ce reprezintă în conștiința noastră socialismul, orîndu-rea luminii, a cunoașterii, a împlinirii ce-lor mai înalte dintre aspirațiile spiritului uman. Îi mulțumim și pentru exem-plul său cotidian de vitalitate, de energie, de inspirație, de consecvență.

Cutezătoarea expunere ne-a con-solidat imaginea omului tînăr, în perma-nentă mișcare, în continuă efervescentă creatoare care este președintele nostru iu-bit. Dorim din adîncul inimii ca mulți, mulți ani să vegheze asupra țării lumina caldă a privirii sale.

Stimați tovarăși,

Este, fără îndoială, u n adevăr că una dintre caracteristicile esențiale ale vieții noastre spirituale o constituie sentimentul istoriei. El se manifestă deopotrivă în înclinarea de a păstra vie amintrea în-singerărilor, luptelor și împlinirilor tre-cutului, ca și în aspirația oamenilor de

nici ca scriitor maghiar din România, nici ca oameni ai muncii de naționalitate maghiară din această țară. Numai îndatoririle noastre față de această unică patrie sint mari și multe. Avem o singură capitală — Bucureștiul — în care inimile noastre bat la unison cu ale tuturor, unde pulsează o stea călăuzitoare — Partidul Comunist Român. Partidul Co-munist Român, gloriosul nostru partid in-ternaționalist, care încă din clipa înteme-ierii a dus o luptă aprigă împotriva națio-nalismului, această nespuse de dăunătoare plagă a omenirii, împotriva șovinismu-lui și a oricăror prejudecăți rasiale, indif-ferent din partea cui ar veni ele. A pă-răsi o astfel de patrie ar fi identic cu pierderea unei mame dragi. Dar familia noastră, numeroasă și frumoasă, unitatea noastră, frățescă și creatoare, nu poate fi nici dezbinată, nici zdruncinată de ni-meni și de nimic!

Sînt fericit că, în calitatea mea de scri-itor maghiar din România, îmi pot ex-prima aici, la plenara noastră, în fața în-tregii țări, dragostea nețărmurită care ne legă pe noi, întreaga suflare maghiară din România, de scumpa noastră patrie comună — Republica Socialistă România.

...Glăsuind alături de marșul nostru poet proletar:

Nu pot zimbi decît aici,
În altă parte nu poți nici să plîngi.
Doar aici poți fi tu însuși
O, suflete,
Aceasta este patria mea!
Vă mulțumesc.

știință, cărturarilor și artiștilor de a în-făptui cu fața îndreptată spre viitor o lu-crare pătrunsă de simțămîntul răspunde-rii pentru generațiile următoare. Dealt-fel, întreaga noastră societate, încredin-țată că idealurile socialismului sint pu-ternicul resort al energiilor și garantul unei deveniri luminoase, acționează și clădește din perspectiva duratei.

În adevăr, unitatea de țeluri statorni-cite între producătorii de bunuri mate-riale și cei de bunuri spirituale reprezintă o realitate de netăgăduit, iar marile va-lori afirmate în ultimele două decenii în literatură, teatru, muzică sau plastică sint urmarea fericită a acestei identități, care este și temelul largii audiențe de care be-neficiază astăzi operele cegetului și ale sensibilității în rîndurile publicului. Aș-a-dar, nu numai că în acești ani s-au insu-mat opere de înaltă mărime, în care a ro-dit forța de originalitate și seducția artei românești, dar creațiile au izbutit să adu-ne în jurul lor respectul, admirația și iu-birea celor cărora le erau destinate. Cu un cuvînt, participăm la necentenita îm-bogățire a unei culturi democratice. Și aici se află explicația avîntului autorilor ei, care au adeseori dovedit că se află în deplin acord cu preocupările patriei, iar munca lor se armonizează cu a tuturor.

Este o importanță, o fundamentală trăsătură a vieții noastre spirituale și nu putem desoartă însemnatele merite și am-pla radiație a celor mai bune cărți, epec-tacole ori tablouri de îndemnul Partidului Comunist Român și al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresat scriitorilor și artiștilor, de a adu-ce o mărturie de laudă înălțărilor și bi-ruințelor omului pe cîmpul de luptă al justiției sociale, al libertății și progresu-lui fiecărei națiuni, al conlucrării univer-sale în vederea apărării și consolidării păcii.

Toate operele noastre de seamă trebuie asociate și decurg din această gîndire, care îmbrățișează ansamblul de probleme al unei planete confruntate cu întrebări și aspirații, solidarizînd marea familie a umanității.

Dacă am numit climatul de idei și din care izvorăște puterea de eflorescență a culturii românești, dacă am arătat vasterle adevăruri pe care le reunește este pentru a sublinia contribuția ei ca funcție forma-toare a inteligenței și simțirii. Nu e însă mai puțin adevărat că există și carențe care uneori micșorează sau umbresc stră-daniile colective. Mă refer în primul rînd la acele opere în care crezul revoluționar al socialismului, aspectele militante ale unei viziuni asupra lumii bizuindu-se pe înțelegere științifică, rațională a eveni-mentelor, pe determinările lor economice și sociale nu se afirmă răspicat. Mă refer apoi, la acele opere în care nu se promovează limpede și combativ datoria emancipării minții de reziduurile imobilismului, prejudecăților și în gene-ral necesitatea respingerii unei percepții înăstuse și trîndave a realității.

Observația este cred valabilă atît în do-meniul literic, al istoriei literare, cit și al actului scenic, unde citeodată nu se face vădit punctul de vedere al nostru, ideologia comunistă. Socot că pe această direcție eforturile cărturarilor și artiștilor trebuie să fie mult mai active și mai ferme. Sintem datorii să numim cu exactitate poziția pe care ne situăm și care este aceea a sporirii cunoașterii, de-fîmitîndu-ne hotărîți și repunînd tot ceea ce poate fi germenele concepțiilor retro-grade, întunericii și agresivității, tot ceea ce poate diminua veghea inteligenței și țaria morală.

Dealtmînteri, ce este altceva cultura decît o acțiune prin gîndire, creație, fru-mos, pentru desăvîrșirea umanității în forme de viață mereu mai înalte. Se poate vorbi de un anume raport între influența exercitată de literatură și artă asupra conștiințelor și modul în care membrii unei societăți își înțeleg epoca în totalitatea mișcării și semnificațiilor ei, asumîndu-și responsabilitatea în construc-ția socială, iar acest raport este unul din indicii educației prin cultură.

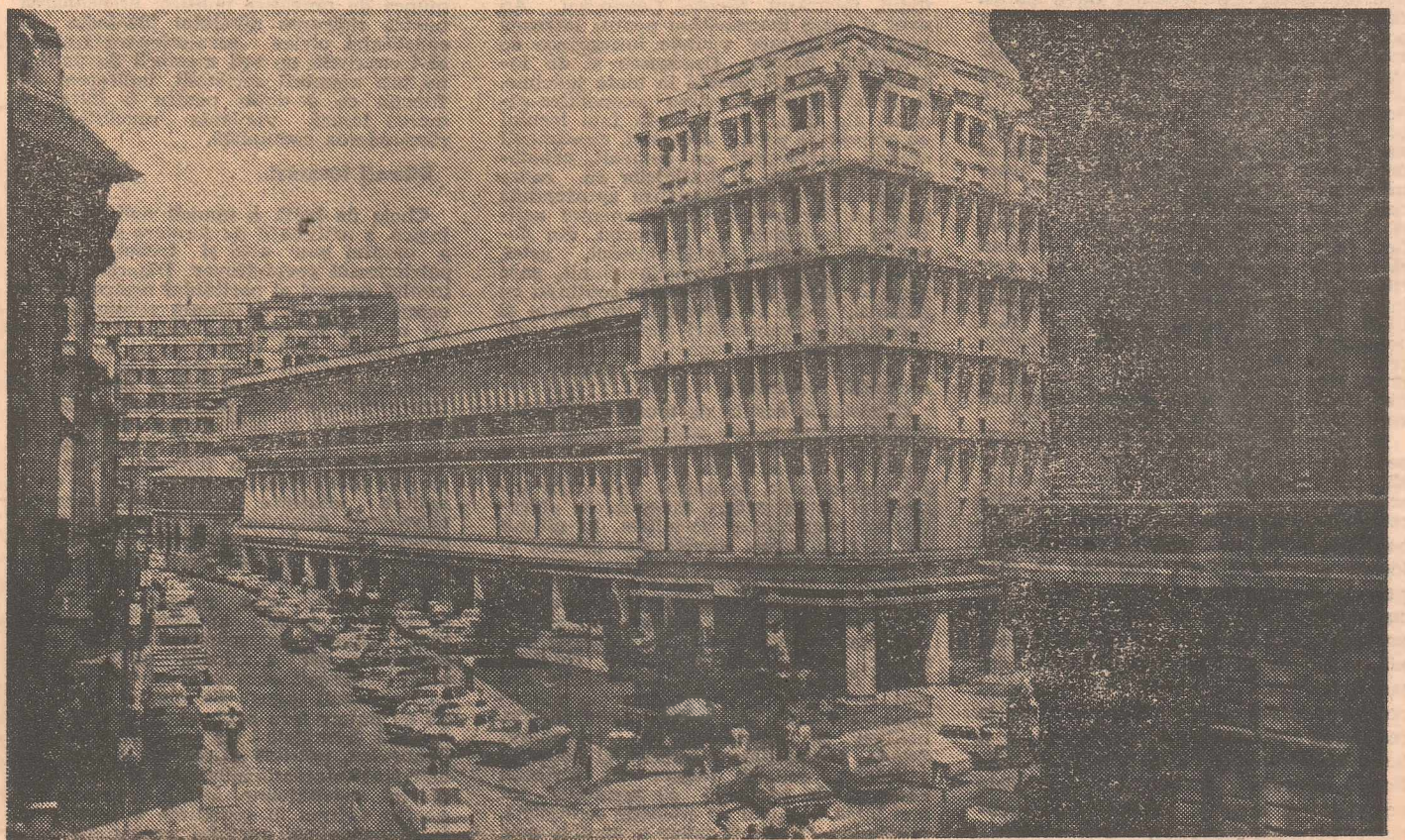
De aceea, teatrului, care acționează îme-diat și nemijlocit asupra publicului, im-pulsionînd un consens de reflecție, atitu-dine, mentalitate și stimuînd astfel pro-cesul de angajare, îi revin atribuții și în-datoriri distincte. Se știe doar că o sală de teatru captată de o idee înseamnă un nucleu care difuzează în jurul lui ener-gia convingerii.

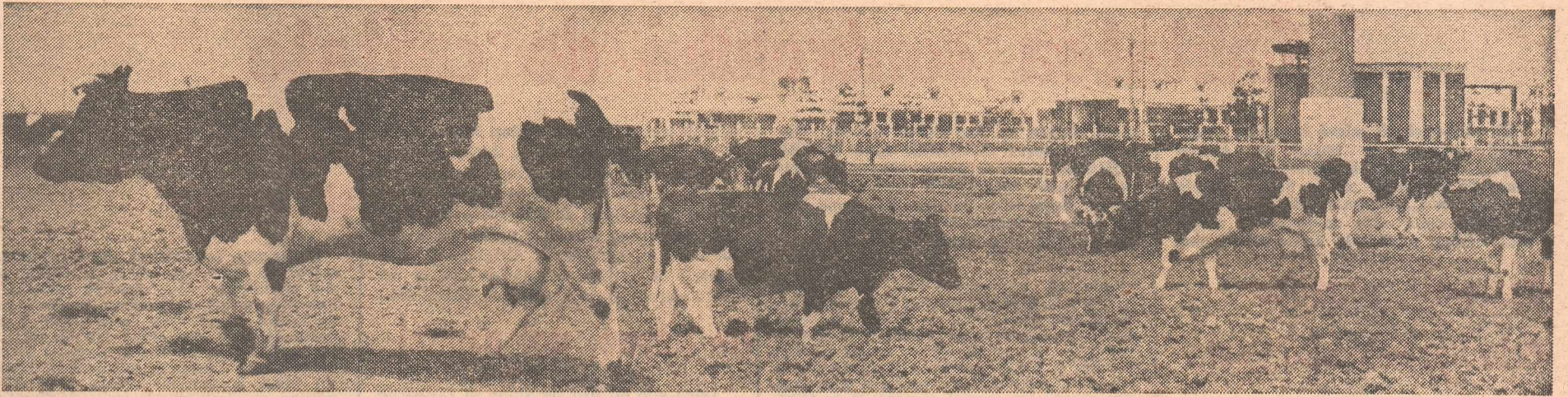
Iată și de ce făuritorii de spectacole au simțămîntul că lucrează în direct asupra comprehensiunii și sensibilității timpului lor. Iată și de ce ei se consideră în avan-garda celor care colaborează la realiza-rea obiectivelor socialismului.

Este o misiune de onoare din care rez-ultă necesitatea unei înțelegeri totdeauna corecte a prezentului în dinamismul ei și a unei permanente perfecționări a puterii de expresie și comunicare a artei. Sint imperative care impun dramaturgilor, re-gizorilor, actorilor să-și privească opera ca o indivizibilă ofensivă estetică, mor-ală și politică, chibzînd atît la trăinicia ei în ani cit și la eficiența în concret și în imediat.

Aș vrea ca aceste cuvinte să fie soco-tite un legămînt al oamenilor de teatru de a-și înmulți și activa eforturile și de a spori substanța, calitatea și intensitatea interogațiilor și răspunsurilor propuse publicului în fața cărui ei muncesc zi de zi și care constituie partenerul, sprijinul și imboldul activității lor.

Aș vrea ca aceste cuvinte să fie soco-tite un legămînt al cărturarilor și artiștilor de a consolida și extinde cuceririle patriei socialiste, ale căror sursă și gir este Partidul Comunist Român în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, care îmbină temeinicia cunoașterii cu însuflețirea elan-ului în fapte ce propulsează ziua de as-tăzi spre realizarea integrală a năzuințe-lor noastre într-o lume a dreptății și a binelui, o lume înfrăinînd popoarele în creație și frumusețe.

— De ce n-am știut că veniți pe aici? M-aș fi îmbrăcat mai frumos.

Regretul nu a fost exprimat cu prilejul unei neanunțate vizite simandicoase, ci l-am auzit pe o coastă abruptă din Zărând, lângă craterul unui vulcan stins. Bătrina ieșise cu oile și ne privea uimită pe noi cei citiva care urcam. Ea, mai bine decît oricine, știa cit de rari sint vizitatorii prin partea locului și de aceea rostise cuvintele acelea, cu un sens mult mai adinc. „Iată — gîndea și părea a spune lele Maria — nu sintem uitați!” Dru-meții nu erau turiști rătăciți, ci un mic grup din participanții la colocviul „Zărândul montan — 2000” care acum suia Dealul Moșului spre a vedea cu ochii experimentul Văsoaia.

Ar fi însciner reporterul „Flacării” care încă acum vreo zece ani, pornind de la ideile doctorului Radu Rey din Vatra Dornei, lansase în presă ideea „Carpați — 2000”, dacă nu și-ar mărturisii deosebita satisfacție de a fi asistat deunăzi la Colocviul interjudețean organizat la Moneasa de către Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Arad, sub egida „Primăvara arădeană '82”. În adevăr, la Moneasa s-au dezbătut cu profesionalitate, spirit practic și căldură tocmai ideile majore pentru care a militat revista noastră cu atîta perseverență în ultimii ani în serialul „Carpați — 2000”. La reuniunea pe care am calificat-o „de lucru” au fost prezenți și au adus contribuții reprezentanții cei mai autorizați ai organelor de decizie din județul Arad, precum și practicieni, cercetători științifici, universitari din București și Cluj-Napoca. Circa 20 de vorbitori — de la profesor universitar doctor docent la primar de comună — au abordat cu răspundere și în spirit interdisciplinar problema revitalizării zonelor montane și colinare, uneori din unghieri neașteptate, prin prisma unor studii de înalt nivel dar și a unor „tradiții de familie” și experiențe de viață: Radu Rey se trage dintr-un neam de răzeși din Țara de Sus, conferențiarul doctor Ion Aluaș, de la universitatea clujeană, este același cu fiul de țărăn dintr-un sat de munte care acum 40 de ani a pornit la oraș cale de 70 km cu picioarele goale pentru a urma liceul, iar profesorul universitar doctor Vladimir Trebică evoca emoționat, într-o comunicare dealfel foarte doctă, Bucovina natală. Ascultînd comunicările despre „Carpați — 2000” ne aminteam de butada lui Ghiță Dinu: „Puțin am fost mulți am rămas!”

Dar la acest remarcabil colocviu, minuțios organizat de gazdele arădene, vom reveni în paginile revistei, trăsătura lui distinctivă nefiind discuția academică (un anterior articol pe tema agriculturii montane îl încheiam cu cuvintele: „Să discutăm, să discutăm, dar pînă cînd?”), ci consemnarea unor rezultate, a unor experimente care au prins viață, a unor propuneri practice, desigur fără a ocoli neimplinirile.

Și iată-ne, așadar, pe una din crestele Zărândului, alături de doctorul Florin Birnețiu, un împătimit al acestor plaiuri carpatine, pentru a vedea în acțiune ecuația montană propusă de Radu Rey: $Z + M + T = E$, adică zoogricultură, microindustrie, turism egal eficiență economică. Experimentul Văsoaia, inițiat de doctorul Birnețiu din Chisindia, devine azi realitate și, datorită puterii sale de exemplu pentru alte sate din zona colinar-montană, îi acordăm și noi o atenție sporită. La Moneasa și la Văsoaia, pe Dealul Moșului, în bătaia vîntului (care, după cum se va vedea, joacă un rol important) Florin Birnețiu ne ține o lecție practică de montanologie, cum ar spune Radu Rey. Inițiosului om al Zărândului i-am respectat întocmai stilul de expunere, care poartă pecetea munților săi.

INVĂȚĂTORI ITINERANȚI

Dacă vrem ca și această cetate de piatră a neamului nostru, cu impunătoarele ei ziduri carpatice, să rămînă neclintită la cumpănă de vînturi; dacă vrem ca pe lângă căruții ei străjeri, falnicii goruni parcă dăltuiți în stîncă muntelui, să crească tinere mlădițe purtătoare ale noilor insemne heraldice ale civilizației montane românești — spune medicul din Chisindia — trebuie să decretăm o largă și atentă reconsiderare a potențialului economic și turistic al acestor locuri.

Nu este o alarmă falsă, pentru că, iată, unele donjonuri dau semne de slăbiciune. Cazul Văsoaia este o situație-limită, în care însă am reușit să zăgăzuim exodul. Înainte însă de a vorbi despre experimentul în sine, câteva propuneri pentru stabilizarea (desigur nu în mod absolut ci în limite rezonabile) a tineretului montan. El formează miezul problemei, izvorul de apă vie al viitorului acestor sate care au format și obiectul colocviului. Oare cum

am putea păstra tineretul, dacă îl lăsăm la voia întîmplării, să plece la rude într-o a doua rezidență, într-un sat sau oraș de cîmpie pe durata studiilor? Chiar dacă la început tînărul consideră doar temporară această a doua rezidență (eventual un internat), ca urmare a îndepărtării fizice a tînărului de munte va slăbi dragostea sa pentru creșterea vitelor — care nu se statornicește decît prin contactul direct, prin „conviețuire” și la bine, și la rău. Este evident că dacă în anii lungi de școlarizare liceală copiii coboară din munte și trăiesc prin internate sau, oricum, departe de casă, nu numai că se rupe ceva, că ei uită acea primă dragoste față de animalele din gospodăria părintească, dar slăbește călărea fizică montană, fără care este imposibilă viața în aceste locuri aspre. Pe seurt, se ajunge la atrofierea vocației (da, vocație!) de crescător de animale. Ce propunem?

● Pentru acei copii care doresc să rămînă în munte (o anumită scădere a numărului lor este, totuși, inevitabilă) să existe posibilitatea continuării claselor IX-X fără frecvență. Eventual, s-ar putea studia oportunitatea aplicării diferențiate a acestui sistem începînd cu clasa a V-a, ceea ce ar facilita — socot — apa-

ria „noului val” de tineret zotehnic montan. În acest context apare necesară și relativ ușor de realizat crearea de clase speciale, începînd cu a V-a sau a VIII-a, axate pe zotehnia montană. Diplomele emise la sfîrșitul cursurilor ar asigura celor în cauză statutul de profesionalitate fără care azi nu se mai concepe nici o activitate productivă.

● Desemnarea unor învățatori itineranți, care s-ar deplasa la copiii din gospodăriile mai izolate pentru ca să predea lecțiile cam la două, trei zile o dată (grupînd pe copii „cartierului”, cum zicem noi, prin cartier înțelegem un pic sau cîrîng de case cocotate în munte). Elevul ar avea datoria să lucreze și singur sau ajutat de părinți.

● În anumite cazuri, asocierea a două sate de munte vecine aflate într-o situație demografică și școlară dificilă, creîndu-se un post de învățator care să predea alternativ un număr de zile și caruia i s-ar asigura transportul hipo de către sate.

Ideile acestea ar putea părea utopice, dar, după cite știm, se și aplică, sub o formă sau alta, în județul Sibiu. Dacă există bunăvoință, inițiativă și spirit gospodăresc, ele se pot înfăptui relativ lesne, cu ajutorul entuziast al locuitorilor.

„SCARA DE CEARĂ” DIN COLINDE DEVINE REALITATE

Și acum, experimentul Văsoaia. Am pornit — arată doctorul Florin Birnețiu — cu probleme de infrastructură socială realizabile pe plan local. Primul element, o adevărată „lovitură” care i-a trezit pe săteni din letargie, a pornit de la satisfacerea unor cerințe elementare, ceea ce le-a insuflat încrederea că nu au fost uitați. De la organele județene de partid și de la Direcția sanitară Arad am găsit înțelegerea și s-au dat posibilitățile materiale pentru înființarea unui punct sanitar cu cadru permanent în acest sat din inima munților Zărând. Sintem în permanent contact prin aparate de radioemisie-recepție, noi, cei din Chisindia (dispensarul din centrul de comună), cu Păușeni și Văsoaia. Iată: „Nelica, Nelica, sint Văsoaia, mă auzi, recepție?” „Vă aud, poștiți.” (Totul funcționează perfect.) Nelica nu este un nume de cod, ci numele asistentei sanitare de la Chisindia... De citva timp, s-a mai înființat aci un punct farmaceutic și un punct sanitar veterinar.

Am fost dotați și cu autosalvare pentru munte. Așadar, pe cînd alții coborau cu avutul lor spre satele din vale, noi urcam la Văsoaia pentru a finaliza punctul sanitar. Oamenii au simțit astfel descălușarea de izolare, convingîndu-se că și pe culmile Zărândului se poate primi o asistență medicală promptă și eficientă. Avem un electrocardiograf extrem de sensibil, cu baterie, pentru care am putea fi învidiați de multe dispensare din țară...

Dar pentru ca autosalvarea să ajungă în inima muntelui (și sătenii să-și care măcinișul), trebuia un drum. L-am construit, cu sprijin de la județ. Are 10 km. Pe acest drum gonesc „soferii iadului” cu autosalvarea. E încă plin cu hîrtoape; pe

ploaie și pe ninsoare apare temerar să te aventurezi pe el, dar o facem. Și el ne-a permis să intervenim cu succes deplin în cele mai grele cazuri. În decurs de cinci minute din secunda cînd dispensarul de la Chisindia este anunțat prin radio de situația de urgență, mașina a și pornit-o. Mi-aduc aminte cum în această autosalvare a văzut lumina zilei un băiețel născut dintr-o mamă cardiacă. Dar drumul îmbracă și alte semnificații. Pentru mulți un drum înseamnă mult și nu prea mult, dar pentru oameni șase luni pe an sortiți a rămîne izolați și legați de „civilizație” numai printr-o cale de pîcior, el reprezintă imensitatea. Este ceea „scară de ceață” pe care omul de munte coboară cînd și cînd spre cîmpia mănoasă. Sentimente admirabile exprimate în versurile unei colinde locale: „Să faci scară de ceață / Ca să buie jos la țară / Cu săcerea subsoaia, / Să seceie la săcară / Și la griu la primăvară / Ca să facem colăceiu. / Noi corindăm pentru ei!”

Concomitent, am resuscitat tradiționala Nedeie montană, care să-i facă pe văsoieni să se simtă din nou „în mijlocul lumii” și că nu sint uitați în singurătatea Zărândului. Am reorganizat — după citi ani de uitare? — Tîrgul Codrenilor pe

acest — pînă azi — obscur sâtec din Zărând există ape ușor radioactive. Le-am constatat eu insumi radioactivitatea. Pentru saună s-ar folosi și plantele medicinale de care zona nu duce lipsă. Iată deci perspective reale — vorbesc în calitate de medic — pentru tratament balnear, în special al afecțiunilor reumatismale, frecvente în regiune. Pentru încălzirea saunei — energie eoliană! Toate acestea se adaugă firesc la pămîntul și vitele noastre, care vor da producție atît timp cît oamenii nu vor pleca. Or, de la data începerii experimentului Văsoaia nici un localnic nu a mai plecat! — incheie Florin Birnețiu.

Ideile de mai sus nu reprezintă așadar pioase și nobile dorințe, ci fațete ale unei realități în devenire. Pe iarba deasă de pe Dealul Moșului, în bătaia vîntului, arhitectul Silviu Porîchi de la Institutul de proiectări județean Arad ne desfășoară planuri și machete ale viitoarei amenajări turistice Văsoaia. Desigur, ele mai pot suferi modificări — preocuparea vînzînd zona montană este totuși atît de nouă! — important este că ele există și că s-au elaborat la expresa indicație a comitetului județean de partid. Silviu Porîchi arată cu degetul în jur, ridicîndu-și ochii de pe planurile ingineresti: aci herghelia, acolo — centrala eoliană, dincolo — sauna... În depărtare, pe o coastă, zărim un petec de pămînt cu grijă cultivat, care anul trecut a dat 3100 kg griu la hectar. Așadar, $Z + T + M = E$.

Nu am fi drepti față de acești oameni inimoși dacă am incheia reportajul într-o atmosferă triumfalistă. Doctorul inginer Nicolae Brașoveanu, care la colocviu a făcut o documentată expunere pînă la girul înaltei instituții pe care o reprezintă — Academia de Studii Agricole și Silvice — ne atrage atenția că, după cum a constat din cercetări aprofundate pe teren:

● Într-o serie de zone montane și colinare din țară (de pildă Bistrița-Năsăud și altele) pe care le-am dorit revitalizate, prețurile de contractare la principalele produse (laptele de vacă și de oaie, carnea de porc, de oaie și de bovine) nu acoperă nici măcar costurile de producție, fără a mai vorbi de beneficii (situație existentă și după recente majorări de prețuri la achiziții);

● se propune lărgirea listei acțiunilor și obiectivelor pentru care se acordă credite de investiții, și anume: pentru îmbunătățirea pajistilor, alimentării cu apă, reparații de grajduri etc.;

● se sugerează diferențierea impozitului pentru gospodăriile agricole individuale din zona montană situate în afara perimetrului construibil, în sensul avantajării acestora, ținîndu-se seama de condițiile mai grele de viață și de muncă;

● reglementarea sistemului de asigurare A.D.A.S. și a despăgubirii pierderilor în agricultura montană, incluzîndu-se despăgubiri pricinuite producției vegetale și zootehnice de către animale sălbatice sau de unele fenomene climatice. Etc., etc.

Desigur, nimeni nu cere — și nu a cerut nici la simpozionul de la Moneasa — că asemenea măsuri să se ia de azi pe mâine, ci în funcție de condiții și de posibilitățile statului. Să nu se uite însă că nu ar fi vorba de fonduri îrosite pentru reînvierea unui morițic trecut, ci de piinea noastră, de investiții raționale și eficiente într-o agricultură montană modernizată, în contextul noii revoluții agrare. Enorm de mult depinde de inițiativa locală, după cum o dovedește și experimentul Văsoaia, dar ea nu poate face chiar totul. E nevoie deci de eforturi conjugate. Altfel, vorba unui țărăn: „Degeaba avem vaci sentimentale (Siementhal) că tot nu ne facem planul.”

LIONEL NIȚESCU

TEATRU

**O dezbatere
asupra istoriei
trăite și asumate
„Politica“**

Am urmărit reprezentația cu piesa *Politica* de Theodor Mănescu (în sala intimă a Teatrului Foarte Mic) în faza ultimelor retușuri de recuzită, de mișcare scenică, de lumină, de culoare, în fața ultimelor ezitări de interpretare. Intrasem pentru un reportaj rapid, de serviciu, și m-am trezit „confiscat”, pur și simplu „confiscat” de atmosfera de o stranie luciditate a dezbaterii, sechestrat de bună voie într-un fotoliu improvisat. Am rămas chiar câteva minute după ultimele replici, după ultimele soapte, frumos pus pe gânduri, frumos aplecat peste margini asupra mea.

Ce este de fapt *Politica* lui Theodor Mănescu? Un bărbat în jurul vârstei de cincizeci de ani își face bilanțul. Realizează că întreaga sa existență s-a confundat cu vremurile în care a trăit, că a fost prins de istorie, implicat în istorie, sacrificat de istorie, resemnat prin istorie, împlinit prin istorie. O piesă grea, de muzică de cameră orcheestrată savant, în care, din când în când, se aud acordurile grave, monumentale ale ațămurilor de altădată, ca un ecou de pe fundul unei mări în furtună. *Drama Politicii* e drama unui individ, a unei familii, celula ultrasensibilă la toate seismele vieții, e drama unei societăți în devenire, cu prăbușiri, cu înfrângeri dureroase, cu deziluzii, cu bucurii candidă, cu promisiuni împlinite și neîmplinite, cu speranțe, cu victorii pe cîmpul de luptă și în confruntările de idei, cu încredere în triumful rațiunii, cu demnitate restituită. Personajul principal, al cărui nume nu mai are importanță pentru că a devenit un om comun, își judecă actele, își judecă reacțiile, își judecă sentimentele și resentimentele cu o sinceritate brutală, așa zice chirurgicală, dacă în țesătura intrigii nu ar intra atita poezie și căldură și înțelegere omenească și compasiune care amortizează șocurile și armonizează crizele.

Piesa *Politica* de Theodor Mănescu este, fără îndoială, una dintre cele mai adevărate și împlinite piese contemporane care își propun să ne dezbătă existența, aderența și adevărul la un crez politic, destinul supus direct focului concentric al exigențelor epocii, erorilor și dramelor personale. Textul e dens, viguros, limpede, încărcat de tensiune și scris cu ardoare. *Politica* pare dictată dintr-o răsuflare, deși este, evident, rodul unei îndelungi meditații și șlefuirii de diamante, rodul multor nopți de insomnie și de confruntare sinceră a autorului cu sine. E textul unui moment de mare luciditate și de echilibru, în care argumentele și contraargumentele sunt puse atent în balanță și din care triumfător e și până la urmă adevărul că viața noastră nu se mai joacă la ruleta isto-

rică, că frumusețea existenței noastre rezidă în aceea că nu e niciodată totul definitiv pierdut și că oriînd ne putem lua viața de la început, încercînd să trăim mai bine, mai frumos, mai curat, într-o lume pe care o visăm și o împlinim cu miinile noastre.

Silviu Purcărete a regizat acest spectacol cu exactitate, cu metronomul pe masă, cu eleganță, fără stridențe, fără excese de orgoliu și crize de personalitate. El a servit în primul rînd textul, a servit ideile textului, nu a construit un spectacol împotriva textului, împotriva cursului vieții. *Politica* impune încă o dată un regizor matur, stăpîn pe unele sale, un regizor de calibrul greu.

Nicolae Pomoje, în bărbatul grav și enigmatic al marilor bilanțuri, e inteligent, sever, controlat atent în permanență, fără a fi rigid, fără a se exclama pe sine, lăsînd textul să curgă spre spectator cu firesc și nobilă ardere interioară. Uneori poate fi surprins amintindu-și vechi gesturi și vechi intonații intrate în reflex, dar puterea sa de concentrare și de convingere învâluie totul într-o lumină piezișă, caldă, într-o muzică scrisă pentru violoncel. Tatiana Iekel, din aspră și colturoasă, cu ochi de un verde aproape metallic, devine aici de o sensibilitate tulburătoare, decongelînd spiritele și numai rareori provocîndu-le, în rolul unei mame implicite în istorie prin adevărate imediații dar și prin rezonanță. Jean Lorin Florescu interpretează aici rolul său cel mai complex și de amplitudine: un tală scos mai devreme și pe nodrent din uz, eșuat printre foști tovarăși de luptă și, uneori, de nemulțumiri, cronică vie a unor vremuri de conflagrații și de mare zbucium interior. Jean Lorin Florescu și-a asumat rolul pînă la incandescentă știînd să-l facă indușător și malefic, sentimental și rafinat, în luptă cu morile de vînt ale istoriei. Mariana Cercel trece prin scenă ca o umbră, cerîndu-și parcă scuze că există, ferindu-se de primele linii ale luptei, aproape indiferentă, menajîndu-se, în rolul unei surori închise în sine pînă la rictusul amar al singurătății. Sorin Medelei e tranșant și necruțător dar și vizibil licheu, frivol și sec într-un tînar al zilelor noastre care pune mai presus de orice propriile sale preocupări savante. Liana Ceterchi joacă expresiv, savuros rolul unei repetabile poveri sentimentale sau amante de moment atrasă de mirajul unei promise ceremonii matrimoniale.

Mai presus de aceste considerente de amănunt, spectacolul e perfect încheat stilistic, cu forță de convingere, percutant.

ADRIAN DOHOTARU ■

FILM

Trandafirul galben

Filmele de aventuri, inclusiv cele de coloratură istorică, au spectatorii lor. Cînd în sala de cinema sînt întrunite ambele condiții, spectacolul se transformă într-un fel de corida. Taurul trebuie să fie atunci taur. Toreadorul — toreador. Convenția aceasta este sfîntă și spectatorul exigent nu îngăduie altceva, nici zimbri, nici antilope. Toreadorul moare sau trăiește trebuie să lupte; nu recită, nu dansează, oricîtă artă ar dovedi în aceste domenii. Spectatorul, știînd la ce a venit, așteaptă scenele tari și le apreciază ca un bun cunoscător într-un singur caz: cînd toreadorul execută la perfecție mișcarea cerută și învinge. Dacă toreadorul moare, spectacolul este ratat. Restul nu contează. Desigur, printre spectatori se strecoară uneori și cite novice. Ca la *Atenție la pana de vultur*, cînd în spatele meu, un astfel de peinițat, rîzînd în hohote, exclama după fiecare număr de virtuozitate: Vai, dar asta este chiar exagerat!

Filmul de aventuri are nu numai spectatorii săi, ci și o etică proprie, un spațiu estetic specific. El conține obligatoriu o povestire dezvoltată după legi riguroase și o atmosferă adecvată. În *Trandafirul galben*, povestirea poate fi rezumată astfel: Un tînar ofițer inflăcărat dar nițel cam superficial și vanitos este trimis la Viena ca să aducă arme pentru revoluționarii Frăției. Frumoasa actriță Slătineanu, executînd un ordin superior, îl atrage în iatacul ei unde îl tratărește cu șampanie și ceva mai mult, și-l omorîă. Bietul locotentent, după ce și-a dat viața pentru revoluție în patul incintătoarei femei, este descărcat într-un riu de munte, mai departe spre Viena continuînd drumul doar energica aventurieră cu misie domnească. Tot într-acolo, ca să o împiedice, este îndemnat cavalerul trandafirului galben, Mărgelatu, un supererou românesc, lansat de aceeași echipă de realizatori în filmul *Drumul oaselor*. Grațioasa doamnă Slătineanu ajunge în biroul mult căutat din Viena și-l convinge pe destinatarul epistolei secrete să-i îmneze caseta cu bani. O deschide și... dacă ar fi cu adevărat corrida, spectatorul ar trebui să strige: Olé! În cutie se află un trandafir galben, semnul izbînzii sub care luptă Mărgelatu. Primul număr de virtuozitate s-a încheiat. Spectatorul a fost cîștigat. Este vorba despre ceea ce trebuie să fie vorba într-un astfel de film. Mai mult, secretarul renumitului furnizor nu este altul decît locotententul Deivos, credincios revoluției. Și mai mult decît atît: furnizorul însuși este Mărgelatu. Olé! Olé! Olé!... La întoarcerea cu armele în țară rolurile se inversează. Cel urmărit este cavalerul trandafirului galben. Teribila doamnă Slătineanu trece în rolul urmăritorului. Corrida continuă. Taurul a devenit furios, dar sagace. Toreadorul rămîne calm, sigur pe sine... Urmează alte scene tari pregătite de regizorul Doru Năstase, există și un punct culminant al luptei, dar nu vi le mai spun. Un film de aventuri nu se povestește.

Există și unele neatenții: cumplita actriță, ca să evadeze din castelul unde a fost sechestrată, tăbără asupra călugăriței care i-a adus masa cu un fel de năvod sau ce-o fi fost, o trîntește la pămînt, după ce i-a mai aplicat câteva lovituri în cap, o dezbracă și se strecoară afară, drapată în costumul sărmanei victime. Pe cap poartă boneta acesteia, scrobîită și imaculată... Dar astfel de amănunte nu se observă, sau nu contează. Lupta s-a terminat. Toreadorul iese învingător. Spectacolul a fost reușit. În continuare, discuțiile se referă la detalii... Poate toreadorul, dacă ar avea mult umor... Dacă n-ar scuipa continuu semințe... Poate semințele astea anunță ceva în temperamentul reținut al personajului, le scuipă numai în anumite stări sufletești și de primejdie, încît scoaterea și scuipatul lor să-l avertizeze pe spectator înaintea adversarului despre ce va urma, făcîndu-l complicele și prietenul său în luptă...

În afară de povestire și de atmosfera (asigurată de pofa pentru detaliul istoric a lui Eugen Barbu și Nicolae Paul Mihail) ultima latură a triumghiului fundamental al filmului de aventuri sînt actorii. Revoluționarii Frăției erau totuși niște băiețandri, ca să nu mai vorbesc de juna verișoară a locotententului Deivos...

NICOLAE CRISTACHE ■

CAP LIMPEDE

pre suflet (psihologie). Carte despre cer (cosmografie). Despre naștere și pietre (fizilogie) ș.a.m.d. Ni se pare nefiresc ca aceste lucruri să rămîna o taină pentru ultimii beneficiari ai trecutului de care vorbeam: studenții. Nu s-ar putea face oare ceva — de pildă, să se instaleze un cit de mic anunț cum că în această clădire există un muzeu — pentru ca între două cursuri tinerii slujitori ai Almei Mater să ajute micul muzeu să-și depășească această modestie exagerată? (Tania Radu)

RISCURILE HAGIALICULUI

Grație filozofului Gabriel Liiceanu, ziua de 28 aprilie va fi o dată de referință în calendarul nostru cultural. Adică, de-a-cum încolo, la anu și la mulți ani va fi sărbătorită, cu pompa necesară, ziua în care la Aachen, în R.F. Germania, profesorul Walter Biemel de la catedra de filozofie a

Academiei de artă din Düsseldorf i-a certificat compatriotului nostru că vorbim o limbă capabilă chiar de... subtilități! Plecat, probabil, într-un soi de pelerinaj... filozofic, G.L. provoacă un dialog pe care-l publică în revista *România literară* din 20 mai sub titlul: „...O dezbătuire a posibilităților de filozofare ale unei limbi”. Din marginalul interviului află că proba acestor posibilități e filozofia lui Heidegger, iar limba care trece acest examen — odată cu traducerea unei părți din opera gînditorului german — e limba în care vorbim și scriem. Adică limba română. Pe opt coloane de revistă Gabriel Liiceanu, altfel autor al unei lucrări apreciate. *Încercare în politropia omului și a culturii*, transcrie un dialog în care deferenta necesară unei convorbiri academice este înlocuită cu o atitudine de vasalitate intelectuală, de provincialism cultural. Confuzia ar fi fost treaba privată a

dumisale dacă postura în care a jînut să se infălișeze cărturarului vest-german n-ar fi fost făcută publică și n-ar fi lezat, mai mult sau mai puțin direct, un bun al nostru, al tuturor: limba română. Adică limba care — fiindcă la ea se referă doi filozofi — găzduiește de un secol și mai bine pe toți marii gînditori ai lumii, adică tocmai limba maternă în care s-au exprimat filozofii de o rară subtilitate cum ar fi Lucian Blaga, doar ca să dăm un singur exemplu! Deși declară că nu vrea să fie prizonierul „unui reinnoit complex de inferioritate”, G.L. se străduiește invers și așa se face că aerul seniorial cu care profesorul vest-german dă certificat de bună-purtare limbii române pentru găzduirea gîndirii lui Heidegger nu este, astfel, în exclusivitate culpa celui din urmă. Dar nici profesorul nu se lasă prea mult rugat. Din aoroape în aproape Walter Biemel practică față de noi un

soi de politică de mare putere intelectuală ajungînd să afirme că „traducerea lui Heidegger în limba română va da un real impuls gîndirii din țara dumneavoastră”. Adică de la noi. *Danke schön, Herr Professor!* Și noi care credeam că această traducere e gestul menit să încurajeze un dialog ce trebuie purtat de la egal la egal între culturile naționale! G.L. deși avea capacitatea filozofică dovedită, să poarte dialogul pe un astfel de teme, acceptă postura provincialului orbit de luminile metropolei. Așa să fi fost oare? De-ar fi fost sinceră această atitudine, circumstanțe atenuante s-ar fi găsit — de, oameni sintem, și chiar filozofii au limite ome-

nești! — numai că motivele modestiei... filozoficești, vecină cu umilirea, avea un alt scop: căpătarea de la Walter Biemel a unui certificat de traducător al lui Heidegger. Sforțările lui G.L. n-au fost zadarnice, G.L. a fost astfel răsplătit, prin atitudinea sa docilă de elev sirguincios, de către profesorul vest-german. De la aceeași înălțime la care-l așează vasalitatea omului nostru, Biemel îl asigură că traducerea pe care a făcut-o „reprezintă [...] o îmbogățire a limbii române”; „prin traducerea dumneavoastră, bogăția limbii dumneavoastră a devenit vizibilă”; „în traducerea dumneavoastră, neobișnuitul care e propriu gîndirii lui Heidegger este

păstrat în starea lui de neobișnuit...” etc etc. Și astfel misterul se dezvăluie, iar ziua de 28 aprilie 1982 nu va mai fi o zi de referință în calendarul nostru cultural ci, vai, doar în palmaresul traducătorului. Citeva întrebări nu ne dau pace însă: pentru a accede la un certificat de tălmăci era nevoie de a pune limba română într-o astfel de postură? Și pentru atita lucru trebuia bătut drumul pînă la Aachen, sau alte „filozofări” și mai „flăntante” ne sînt rezervate în interviurile viitoare practicate de pelerinul nostru aflat în hagalic in... Occident? (Vartan Arachelian)

flacăra
PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

În zilele premergătoare istoricei plenare din 1-2 iunie 1982, tinerii României au confirmat și prin

Nicolae Ceaușescu cu privire la

„Literatura, muzica, arta trebuie să constituie o parte constructor conștient al socialismului și comunismului,

Cu o întârziere de două săptămâni, publicăm, mai jos, cronica spectacolului desfășurat în Căminul cultural din comuna Cobadin (județul Constanța), în ziua de 13 mai a.c.

Cele mai multe flori

„Stimați membri ai Cenaclului Flacăra, Prezența d-voastră aici înseamnă pentru noi cel mai important eveniment cultural al acestui an și de aceea v-am așteptat cu emoție și cu credința că ne veți dăruia tot ceea ce este mai frumos în d-voastră și-n noi. Sinteți căutătorii de comori ale sufletului românesc, spirite ale

adâncurilor, care v-ați luat cu curaj și demnitate misiunea de a ne restitui peste veac frumosul adunat de strămoși în vatra noastră spirituală și sufletească, de a ne cînta și incanta, de a arunca punți de suflet între oameni. Sinteți mesageri ai păcii, oameni care vor să ne învețe marea lecție a lui „SINTEM” și marea forță, datorie și răspundere a faptului că trebuie să trăim ca un popor între popoare de la care învățăm și care au de învățat de la noi. Ne-am prîmînit sufletele ca să vă primim la sarea și pîinea vicțiilor noastre, ne-am imprimăvărât pentru d-voastră, minile și uneltele noastre au colorat cîmpurile în verdele vieții pentru ca ele s-adune pentru noi și pentru d-voastră aurul soarelui, al aerului, al

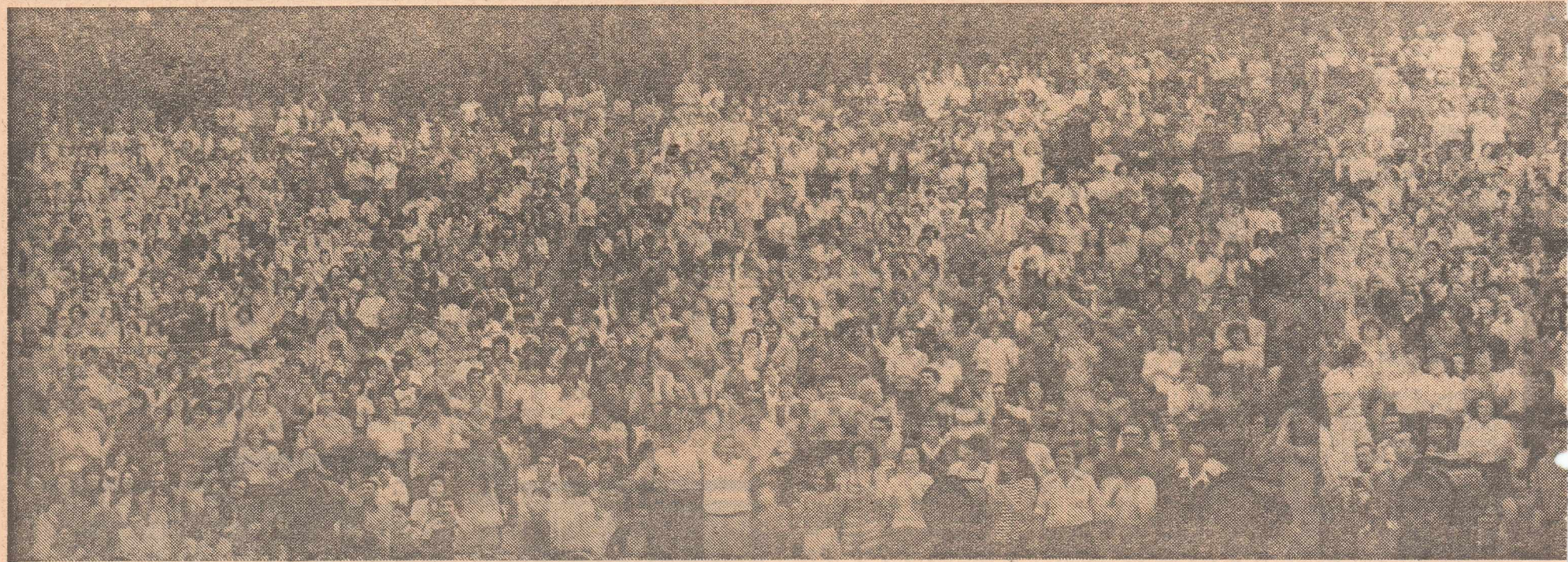
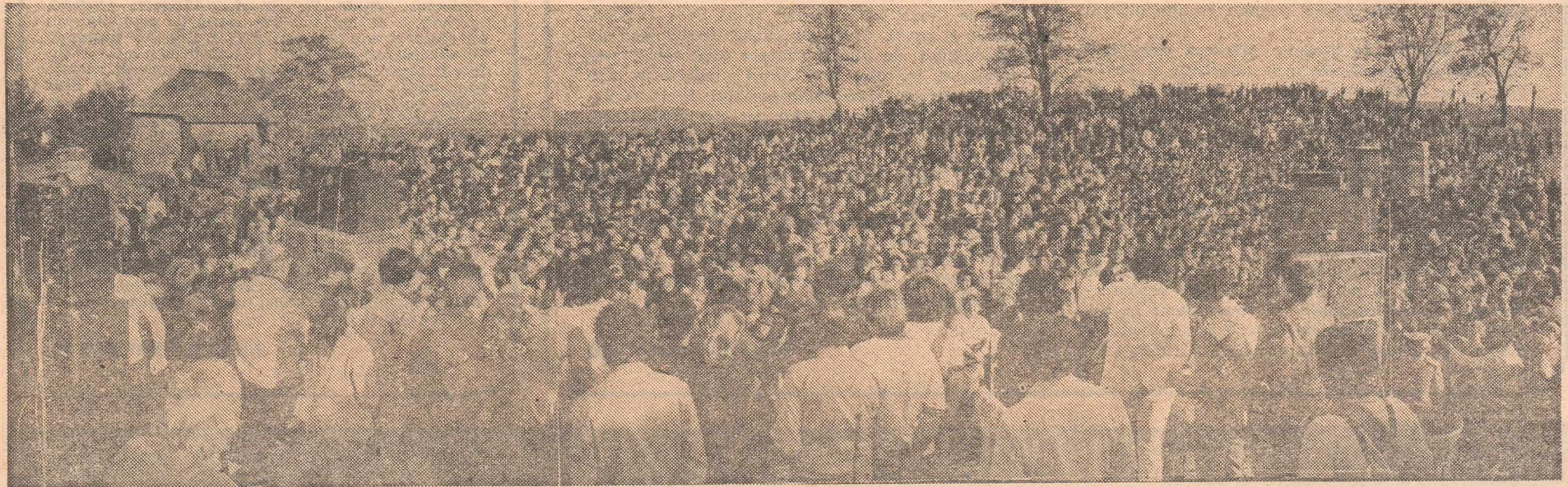
apei și-al pămîntului. Vă mulțumim pentru că ardeți și pentru noi! Mulțumim poezului-flacăra pentru scînteile pe care le va dăruia sufletelor, inimilor și minților noastre! Fiți bine veniți în localitatea fiilor: „luceafărului de dimineață” și fie-vă viața veșnică sub luceafăr!” (prof. **LUCA DUMITRU**).

Așa debuta spectacolul de la COBADIN, în ziua de 13 mai 1982. De fiecare dată spectacolele care s-au desfășurat în mediul rural au însemnat pentru toți membrii cenaclului o nouă și utilă experiență. Modul în care arta tinăra este receptată de tinerii și vîrstnicii de la sate ne întărește și mai mult convingerea că muzica tinăra, prin profunzimea și diversitatea sa -- care nu este alta decît cea a sufletului omenesc -- aparține în întregime interesul și participarea celor cu care ea intră în contact. La Cobadin, în mica sală a Căminului Cultural, au încăput cîteva sute de spectatori, dar și multe, multe flori. În întreaga existență Cenaclul Flacăra nu a primit atît de multe flori, ca aici, la Cobadin! Buchetele, buchete, ghivece și imense coșuri cu flori au inundat scena, care scamăna mai mult cu vitrina unei florării, sau cu o expoziție florală. Sensibil, iubitor de frumos și cum ne așteptam, mai puțin exploziv, publicul din Cobadin a primit cu căldură pe membrii cenaclului nostru, actul artistic prezentat fiind întru totul receptat. Ceea ce ne-a impresionat profund, însă,

tatea sa -- care nu este alta decît cea a sufletului omenesc -- aparține în întregime interesul și participarea celor cu care ea intră în contact. La Cobadin, în mica sală a Căminului Cultural, au încăput cîteva sute de spectatori, dar și multe, multe flori. În întreaga existență Cenaclul Flacăra nu a primit atît de multe flori, ca aici, la Cobadin! Buchetele, buchete, ghivece și imense coșuri cu flori au inundat scena, care scamăna mai mult cu vitrina unei florării, sau cu o expoziție florală. Sensibil, iubitor de frumos și cum ne așteptam, mai puțin exploziv, publicul din Cobadin a primit cu căldură pe membrii cenaclului nostru, actul artistic prezentat fiind întru totul receptat. Ceea ce ne-a impresionat profund, însă,

Ciiva dintre protagoniștii seriei bucureștene: poetul Marin Sorescu, cîntăreții Vasile Seicaru, Victor Socaciu, Ducu Bertzi, Nicu Alifantis și grupul 2 1/2

PRIN GALA S-A R ȘI S- J IN VR SPEC

La Bi ma zi anului consu act al

prezența la manifestările Cenaclului Flacăra justifica în fapt a aprecierilor președintelui

a raportul dintre cultură și oameni

Componentă a marilor epopei ale poporului nostru să dea noi dimensiuni și o mare perspectivă poporului nostru"

a fost succesul datorat cîntecelor populare care nu aparțin acestei zone folclorice, ci a celor din Muntenia, Oltenia, sau Maramureș. Ne-a dus gândul la organicitatea folclorului nostru, la marea lui capacitate de a emoționa în orice colț de țară. A-ți recunoaște propria-ți identitate printr-un cîntec maramureșean, deși ești dobrogean, nu ne spune altceva decît că, într-adevăr, vigurosul filon folcloric românesc, în ciuda numeroaselor încercări de falsificare, bagatelizare și banalizare, în ciuda iminentelor influențe exterioare, a rămas el însuși și cel mai de preț aur al sufletului românesc.

A debutat cu un cîntec frumos eleva liceului agro-industrial din localitate, Mariana Ianuș. Ea a cîntat în limba aromână „AH, MUSEATI PRIMIVEARI” (Ah, frumoasă primăvară). Spectacolul s-a ridicat doar în ultima sa parte la cota „întimplării de muzică și poezie”, atunci cînd ora despărțirii se apropia; ne-am simțit obligați să condensăm programul. Știam că la Constanța, unde aveam al doilea spectacol al zilei, ne așteptau cîteva mii de oameni, dar nu puteam accepta ideea că vom pleca din Cobadin fără a spune tot ceea ce este reprezentativ în arta tină, tocmai pentru că în aceste locuri, unde se simte o mare sete de cultură, manifestările artistice de amploare sînt foarte rare. A rezultat un final incandescent și o participare întru totul dăruită a celor din sală. Cu toată graba plecării noastre, în autocarul doldora de flori, privind înapoi și gîndind la ziua de mîine, am găsit timp să visez florile trecerii noastre.

VICTOR SOCACIU

Spectacol total

La București, ca și la Cluj-Napoca, poetul Adrian Păunescu a inițiat concursul „Cea mai bună cronică”. Dintre cele sosite la redacția revistei noastre, am incredintat tiparului cronică scrisă de Mera Ioan Adrian, despre care nu știm decît că este, după cum a semnat, cetățean al R.S.R.

Cu deosebită plăcere, la puntea trecerii dintr-o săptămînă în alta, am asistat în

seara de 30—31 mai la un fenomen.

Un fenomen unic de sentimente și trăiri sufletesti, un fenomen de artă, de cultură, un fenomen totodată și social, un fenomen unic prin perfecțiunea lui: Cenaclul Flacăra.

La Teatrul de vară „23 August”, putem spune, ca dealtfel după oricare spectacol al Cenaclului Flacăra, că am întinerit cu un an, cu un veac, cu o eră, nu contează, întinerirea rămîind esențială. Tineri și virstnici au fost prezenți cu trupurile și au concluzat cu sufletul lor la înfăptuirea marelui act de cultură care este și a fost întotdeauna scopul și crezul atît al cenaclului și membrilor săi cît și al marelui om de cultură, poetul Adrian Păunescu. Misiunea cenaclului pe pămîntul țării este de a forma sau improspăta conștiința tinerilor, artistică, politică, socială sau de altfel, această manifestare constituindu-se de fiecare dată într-o lecție de literatură, de istorie sau de etică.

Duminică seara am fost extrem de plăcut surprinși de valoroasa evoluție a invitaților și vreau să-i mulțumesc în acest fel lui Marin Sorescu din partea tuturor tinerilor. Apreciem deasemenea debutul tinerei eleve Valerica Gramaticu, care ne-a readus în minte și printre noi, sufletul lui Marin Preda cu poezia „Dor de Preda” de poetul Adrian Păunescu.

Împreună, am împlinit duminică o seară minunată în care am simțit că trăiesc cu adevărat, că trebuie și am pentru ce trăi. Un cenaclu prin care tineri adresează tinerilor sentimentele lor de pace și dragoste nu poate inspira publicului decît aceleași sentimente, extrem de necesare, vitale chiar, într-o lume amenințată de război mai mult ca oricînd.

Un fenomen unic acest cenaclu care, sub cirna poetului Adrian Păunescu, reușește în cel mai pur și simplu mod să dea aripi și să însuflească tinerii cele mai tandre, frumoase și curate sentimente pentru pace, pentru viață, pentru semenii lor.

Un autentic și de necontestat imn al păcii, dragostei și prieteniei constituindu-l întreaga muzică tină. Adrian Păunescu a evocat momentul din toamna trecută în care Cenaclul Flacăra a renăscut, din impulsul curat și revoluționar, al tinăru-lui activist, secretar al C.C. al U.T.C.,

Nicu Ceaușescu. Aplauzele calde ale celor prezenți la noaptea cenaclului subliniau bucuria că acest cenaclu există și e dedicat cu adevărat nouă, tinerilor.

Există însă din nefericire și condiții potrivnice fenomenului Flacăra, elemente ce se opun, care frînează acest act de cultură și, implicit, pe cei ce îl produc sau iau parte la desfășurarea lui. Așa ceva însă nu trebuie să se întimplă niciodată, aripile și elanul tinerilor nu trebuie tăiate, nici măcar întrerupte. Poetul Adrian Păunescu, un om care se identifică astăzi cu Cenaclul Flacăra, renăscut și el din propria cenușă în puțini ani, nu trebuie să renunțe sau să cedeze luptei, pentru că activitatea cenaclului e o luptă, dar pașnică, pentru că se poate considera ca avînd o obligație față de tineri și față de oamenii pe care i-a întinerit și îi întinerește în continuare. O operă începută trebuie dusă la bun sfîrșit, mai ales atunci cînd este de valoarea acestui cenaclu, iar dacă acest fapt cere sacrificii, noi, publicul, sîntem gata să le facem alături de dumneavoastră.

Vă mulțumesc din inimă, dumneavoastră și întregului colectiv de colaboratori, pentru cea mai frumoasă zi a anului 1982 pe care mi-ați oferit-o, duminică, 30 mai

Sub semnul milenar al Mioriței...

Cenaclul Flacăra a evoluat din nou în Vrancea de astă dată în comuna Birsești marcînd în acest spectacol unic în felul său încheierea ediției a doua a Festivalului artelor „Miorița”, amplă și complexă manifestare spirituală înscrisă în agenda evenimentelor premergătoare celui de al II-lea Congres al Educației Politice și al Culturii Socialiste. Cu o asemenea întimplare artistică s-a încheiat și prima ediție a festivalului amintit în 1980. Devenit, prin urmare, invitat al marilor festine educative și culturale ale Vrancei, cenaclul își onorează cu generozitate și devotament misiunea generatoare de trăiri patriotice și umaniste de aptitudini estetice și artistice.

În mai bine de un deceniu de neobo-

sită trudă pe ogorul fertil al spiritualității românești, Cenaclul Flacăra s-a constituit într-o veritabilă și inconfundabilă instituție culturală, artistică, a devenit o agora, exprimîndu-se cu originalitate și expresivitate, cu incandescență civică. În marșurile sale de-a lungul și de-a latul țării, Cenaclul Flacăra a omagiat cu adînc și vibrant sentiment tot ce avem mai scump: patria și eroicul ei popor, pe omul de ieri și de azi, făuritor de istorie și civilizație, pe cel care cu înțelegere și clarviziune politică conduce destinele României socialiste, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu.

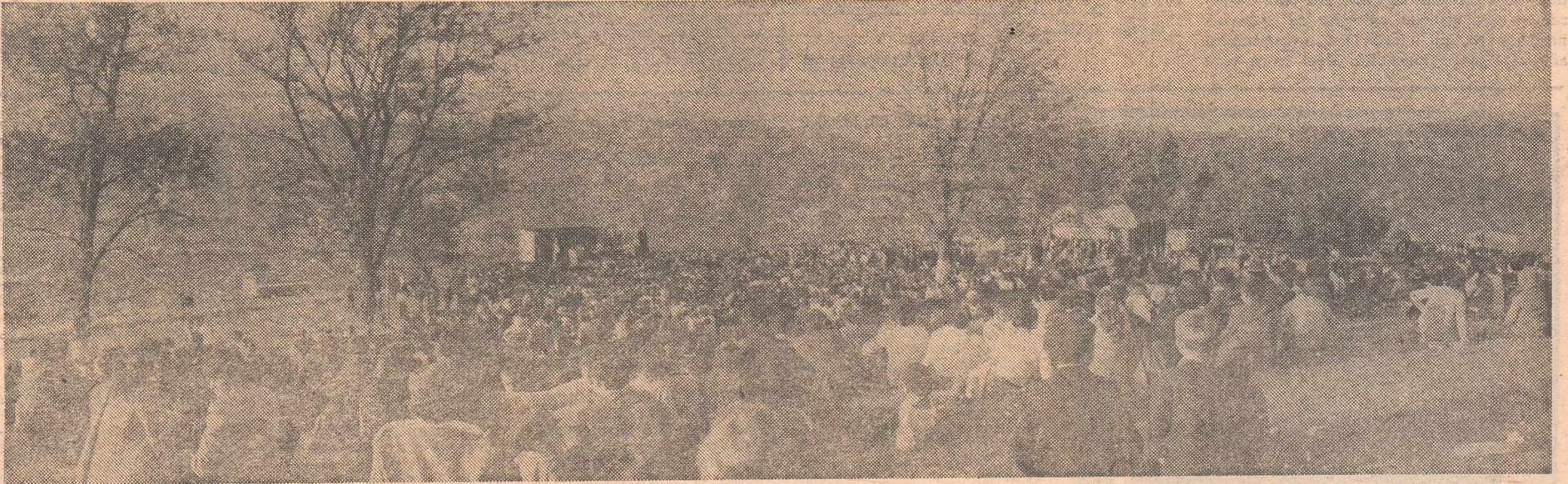
Cîte idei minunate, cîte acțiuni patriotice și îndemnuri ale secretarului general al partidului nostru nu s-au deschis către sufletele oamenilor prin poemul și cîntecul pe care Cenaclul Flacăra le-a purtat, de o parte și de alta a Carpaților, ca pe o comoară de mare preț!

Cecea ce m-a uimit de fiecare dată a fost apetenta publicului, în cvasitotalitatea sa tinăr, de a cunoaște poezia noastră populară, poezia românească bună, cîntecele populare și patriotice, cîntecele răscolitoare ale neamului. Iubește nespus acest public vorba de duh dar și satira civică, pe cea politică, pe care spre exemplu o promovează grupul „Mesaj”.

Deci în acea seară de sfîrșit de mai, pe platoul Dumbrava, sub cerul înroșit de soarele care se pierdea vîntre piscurile întunecate, pe același loc unde în 1476, domnul Ștefan al Moldovei își lăsa istoriei vorbele sale cu Tudora Vrîncioaia, s-au adunat peste zece mii de oameni pentru a se reîntîlni cu Cenaclul Flacăra. Se revărsaseră mai întii din cele 25 autocace și autobuze venite de la Focșani, Vidra, Valea Sării și Năruja, iar mai apoi din cele 400 autoturisme care formau coloane lungi nantă revărsare a fost cea de pe munți pe întregul platou. Dar cea mai impresivă și de dincolo de ei, a celor care veneau din satele cu numele feciorilor Vrîncioaiei: Spinesti, Botesti, Negriesti, Tulnici, Nistoresti și Spulber, dar mai ales din Birsești. O clasă de elevi din Soveja a

(Continuare în pag. 18)

AL. CRIHANA

EXCEPȚIE,
FLACĂRA 500
REDESCHIS
A ÎNCHIEAT
ANCEA CU
TACOLUL 550

Birsești, în ultima primăvară a anului 1982, s-a dat ultimul spectacol al Galei Flacăra

„publicul amiral” al Cenaclului Flacăra

NICOLAE CEAUȘESCU, 1 iunie 1982:

„Nu se poate vorbi de educație patriotică socialistă fără cunoașterea și cinstirea trecutului, a muncii și luptei înaintașilor noștri. Avem un trecut glorios, care reprezintă cea mai prețioasă moștenire a poporului nostru. Avem datoria să ridicăm pe o treaptă nouă și să îmbogățim cu noi cuceriri materiale și spirituale această prețioasă moștenire, să ridicăm pe noi culmi de civilizație poporul, națiunea noastră socialistă”

8 iunie 1917: intrarea în armata română a voluntarilor ardeleni

Unul din cele mai semnificative și mai emoționante capitole din istoria luptelor pentru realizarea unității naționale a poporului român a fost încadrarea în armata română în anul 1917 a voluntarilor ardeleni foști prizonieri în Rusia.

Lupați prizonieri de către armatele tariste în luptele din Galiția și Polonia în anii 1914-1916, acești prizonieri și-au exprimat dorința de a fi încadrați în armata română spre a putea lupta pentru eliberarea Transilvaniei. În urma unui acord între guvernul român și guvernul de la Moscova, o bună parte din acești prizonieri au fost concentrați în lagărul de la Darnița — o localitate din Ucraina — unde s-au organizat în vederea venirii pe frontul românesc din Moldova.

La 13/26 aprilie 1917 aceiași prizonieri au adresat guvernului rus și guvernului român de la Iași, precum și tuturor reprezentanților diplomației aliați la Moscova, un memoriu prin care își arătau hotărârea de a lupta pentru realizarea idealului național. „Noi, corpul voluntarilor armatei române — se declara în memoriu — ofițeri, subofițeri și soldați de națiune română de pe teritoriul monarhiei Austro-Ungare, foști prizonieri de război în Rusia, cu jertfa vieții noastre sîntem gata să intrăm în luptă pentru împlinirea idealului nostru; de a uni tot poporul, tot teritoriul românesc din monarhia austro-ungară, cu una și nedespărțita Românie, liberă și independentă.”

Comentind textul și semnificația acestui memoriu, cronicarul vieții prizonierilor din Rusia, Petru Nemoianu scria în 1922: „Li se cuvîne toată onoarea și recunoștința voluntarilor de la Darnița pentru înțelepciunea cu care au cumpănit evenimentele, căci din această înțelepciune s-a născut prima manifestare colectivă a românilor din Austro-Ungaria — memoriul manifest — care, pentru întâia dată în cursul războiului, prin voința expresă a ardelenilor, a pus problema românească, net, fără tergiversări diplomatice, la lumina zilei, aducînd-o la cunoștința tuturor... Darnița — preciza cu tărie Petru Nemoianu — a fost prima Alba Iulia a Ardealului”.

La 3 iunie 1917 cu concursul larg al autorităților rusești, organizați și conduși de ofițerii în rezervă Pompiliu Nestor (medic), Victor Deleu (avocat), Emil Ioscescu (profesor), și alți voluntari ardeleni erau gata să reintre în război. Un

prim lot din acești voluntari (116 ofițeri și 1250 soldați) au pornit imediat spre Iași. Entuziasma primire ce li s-a făcut la 8 iunie în vechea capitală a Moldovei de către guvernul aflat în refugiu, de populația orașului, ca și discursurile rostite în onoarea lor de generalul Prezan, comandantul armatei române, Ion I.C. Brătianu, Octavian Goga, Nicolae Iorga precum și articolele scrise de scriitorii M. Sadoveanu, Corneliu Moldovan, Ion Minulescu și de ziaristii George Ranetti, P. Locusteanu, C. Gongopol, au constituit o dreaptă răsplătă pentru patriotismul lor și în același timp o nouă și emoționantă dovadă a nedezmințitei solidarități naționale.

În lunile următoare numărul voluntarilor veniți din Rusia, dintre care unii au luat parte și la eroicele lupte de la porțile Moldovei, s-a ridicat la peste zece mii (300 de ofițeri și 9771 de soldați). Unii dintre acești prizonieri, ca țărănul Augustin Roșianu din comuna Geoagiul de Sus (Hunedoara), fost soldat în Regimentul 50 infanterie de la Alba Iulia, s-au adresat direct guvernului român de la Iași rugîndu-l să intervină pe lângă „înalta căpetenie a Rusiei” pentru a-i elibera din captivitate, spre a putea „veni în armata română”, care lupta pentru dezrobirea Transilvaniei. În cazul că eliberarea din prizonierat n-ar fi posibilă, soldatul Augustin Roșianu — care oferea guvernului român și suma de 50 de ruble pentru susținerea războiului — mărturisea că el și ceilalți tovarăși ai săi, care cunoscuseră oprimarea austro-ungară „cînd se va pune pace în toată lumea, vom veni în acel teritoriu pămînt unde va stăpîni România, dară unde va stăpîni dușmanul nostru pînă ne stă capul sus nu vom intra, și mai ales eu unul nicidecum în veci”.

Alături de cei zece mii de voluntari veniți din lagărele rusești, teritoriile de sub ocupația habsburgică au participat la războiul de eliberare prin 12.000 de soldați recrutați dintre refugiații veniți direct în țară, începînd din anul 1914, și care, în vederea înrolării lor în armată, au renunțat la cetățenia austro-ungară.

Și războiul din 1916-1918, ca și cel din 1877-1878, n-a fost astfel numai al românilor din vechea țară, ci și al românilor din provinciile subjugate, dorința de libertate și unitate fiind aceeași pentru toți.

VASILE NETEA ■

La Ripa Morii

Fii martorul fără tăgadă și-naltă rugul tău acum din vatră-n vatră să se vadă ce nu s-ar fi putut altcum, cînd erai umbra ta de fum din deal în deal, din vale-n vale, din palmă-n palmă de pămînt, dintr-un mormînt în alt mormînt, cu vitejie și cu jale.

Dar cînd au fost acele lupte și s-a legat acest îndemn prin locurile cunoscute sub semnul crucilor de lemn din scrisul cărora însemn în cimitirele gorgane unde s-au scris ca un convoi copiii țării transilvane și-ai Judecării de apoi ?

Parcă demult, în alte vremuri, parcă prin alte tullești, o toamnă-n care te cutremuri, din care știi că mai există, mai pomenești ca din restriști împrejmuț cum vii, de bruma pămîntului, ori de zăpezi, din drumul tău întors acuma spre locul tău în care erazi.

Pe miriștile-mprăștiate sub stranii înghețări de gips prin ceață prînd să se arate vedenii de Apocalips la Mureș, ca la riul Styx, din herghelii încremenite ca un nechez oprit în friu cu năzărire de copite în coama clăilor de griu.

Un mușuroi, cit o cetate. Un șant prelung, nebănuț. Tiriți cu raniștele-n spate sub cerul sur, încremenit. Urcușul nu le-a fost menit la cei ajunși lingă fîntina de întunerice, inadins, cu fruntea coperind țărîna cu singele-n pămînt prelins.

La Ripa Morii tot mai suie cei smulși din malurile vii de unde apa-i mai galbuie și mai ascunsă-n bălării, ieșiți din șteoanele pustii

înforși parcă din alte ere pe coasta prînsă de răchizi în urmările rătăcii la cuibul de mitraliere.

Pe Mureș parcă-i gheață ruptă ori plute vin cu geamă mult, soldații clătinați în luptă luați de-al gîrelor tumult într-un război de mai demult, adu-ți aminte, erai unul minat în rînduri și chemat la fărîmul rupt, crucificat, în glasul locului, străbunul.

Dă-mi Doamne vorba gurii tale pe-aceste dealuri de blestem, din deal în deal, din vale-n vale, la groapa lor să te mai chem cît frații lor le mai sîntem, dă-mi locul lor de odihnire pe contînturi, sub acăși, din lumea lor să te arăți cînd clopote vor da de știre !

Sloboade gîndul meu să spuie ca într-o jertfă din altar, că nu-i o țară-a nimărui mormîntul lor fără hotar încins de-al mînturilor pieptar, ei vin la vremea lor să vadă pămînturile cite sînt în jertfa singelui lor sfînt și cită liniște-n ogradă.

Dă-le putere și prihană în drumul lor să cate drept către Cimpia transilvană la ceasul ultim, înțeleg pe care-n lumea lor l-astept, cînd în adine, dureri prea multe le vor întoarce-n amintiri povestea singurei iubiri și cîți vor fi s-o mai așcule.

Intr-un amurg fără uitare din care văi au apărut să fie țării-n apărare Eroul ei necunoscut, și cite drumuri au bătut duși din istorii în istorii, sub cerul sfîșiat și gol dintr-un ocol în alt ocol, soldații de la Ripa Morii ?

ION HOREA ■

Insomnie lingă destinele țării

„Dar un început trebuie făcut. Lumea cere acte. Întîrzierea e vătămătoare”

Realismul și spiritul constructiv proprii gîndirii și acțiunii de politică externă ale lui Nicolae Titulescu și-au găsit o fericită expresie atît în atitudinile principiale cit și în demersurile concrete în domeniul dezarmării.

Înainte de orice se cuvine remarcat faptul că a susținut argumentat o relație de intimă și reciprocă determinare între securitate și dezarmare, că a pledat pentru un tip nou de securitate, care, rupînd cu tradiția de pînă atunci — ce considera, în mod eronat, că plusul de armamente duce la un plus de securitate — urma să se întemeieze pe dezarmare, omul politic și diplomatul român apreciînd în mod judicios că securitatea bazată pe înarmare este o securitate de tip vechi, de fapt, o stare de continuă insecuritate.

Acționînd cu inteligență și statalnicie pentru luarea unor măsuri concrete, care să asigure un plus de securitate statelor și popoarelor, a criticat și a combătut ineficiența dezbaterilor în problema dezarmării, dezbateri concentrate de prea multe ori în jurul unor chestiuni formale sau colaterale, subliniînd responsabilitățile directe ale marilor puteri pentru sterilitatea discuțiilor sau blocarea acestui proces.

Este relevantă pentru luciditatea sa poziția adoptată față de mult discutata problemă a raportului de prioritate dintre securitate și dezarmare, care — neclarificată — făcea ca dezbaterile Conferinței de dezarmare de la Geneva să rămînă la suprafața lucrurilor, împiedicînd abordarea aspectelor de fond; omul politic și diplomatul român a atras atenția asupra necesității de a acționa concomitent în cele două direcții, de a căuta soluții realiste și de a realiza pasi concrete în ambele planuri.

Înțelegînd foarte clar că dezarmarea sau, mai bine-zis, limitarea armamentelor era blocată de suspiciune și teamă, șeful Cancelariei diplomatice românești a relievat adeseori exigența depășirii stadiului afirmărilor principale și a adoptării unor măsuri de încredere între statele europene, care, odată împlinite, ar fi putut fundamenta și stimula noi și mai complexe acte concrete pe linia limitării armamentelor. Într-o asemenea logică se înscrie ideea echilibrului militar — subliniată adesea de către el — dar a unui echilibru militar realizat la cote inferioare, fapt care ar fi avut, în concepția sa, un efect deosebit de pozitiv pentru continuarea unor negocieri de fond în domeniul dezarmării.

Atent la tot ceea ce însemna prezervarea capacității defensive a propriei țări, Nicolae Titulescu a pledat pentru măsuri de dezarmare care să nu anuleze statelor mici și mijlocii potențialul de apărare în fața unor posibile agresuni. Insistînd asupra necesității unor măsuri de dezarmare care să vizeze, în primul rînd, forțele armate ale statelor mari, subliniînd imperativul de a opera cu criterii complexe și nu cu procente mecanice aplicate tuturor țărilor, Nicolae Titulescu releva — ca o condiție a securității și a încrederii — că este necesar ca măsurile de dezarmare să se aplice sub un strict control internațional.

Aducînd la tribuna internațională, în urmă cu aproape o jumătate de veac, asemenea puncte de vedere, Nicolae Titulescu s-a făcut exponent al dorinței de pace a poporului român, a hotărîrii sale de a-și consacra energiile creatoare conlucrării și progresului și de a-și aduce contribuția la rezolvarea unei grave și complexe probleme a epocii contemporane.

GEORGE G. POTRA ■

„Dezarmarea, sau mai curînd, pentru a întrebuița expresia tehnică corectă, limitarea armamentelor, este o absolută necesitate a păcii (...).

Dar din moment ce armamentele trebuie reduce în interesul păcii și din moment ce lucrul nu se face din cauza unei temeri chiar nefundate, nu rămîne decît să ne sforțăm a risipi această teamă !

Și atunci cîdem imediat în faimoasa controversă: trebuie ca securitatea să precedă dezarmarea sau trebuie ca dezarmarea să precedă securitatea, căci dezarmarea odată efectuată constituie securitate ?

După mine, dezarmarea nu va fi grăbită prin prelungirea discuțiilor acestei controverse. O altă metodă trebuie urmărită. Fiecare parte își păstrează punctul de vedere — de altfel n-ar renunța nimănă la el — și face o propunere concretă de limitare a armamentelor în interesul păcii.

Odată ce am ieșit din domeniul principiilor și intrăm în domeniul faptelor și al ajustărilor practice, este întotdeauna mijloc să ajungi la un acord.

Chiar în securitatea stil vechi, adică în securitatea bazată pe înarmare, există o elasticitate care nu poate fi negată. Un stat e tot așa de bine înarmat cu atît la sută în plus sau în minus. Să începem, în deplină sinceritate, să uzăm de această elasticitate în sensul contracției-unii. O primă etapă va fi fost astfel realizată ! De îndată ce o primă etapă a fost atinsă, lucruri care înainte păreau imposibile apar mai ușoare de împlinit. Acesta e secretul realizărilor prin etape.

Dar un început trebuie făcut. Lumea cere acte. Întîrzierea e vătămătoare”.

„Conferința dezarmării va fi piatra de încercare a înțelegerii dintre națiuni (...)

Asadar, cum să nu salutăm cu bucurie adoptarea de către cea de-a 12-a Adunare a proiectului de convenție menită să dezvolte mijloacele de prevenire a războiului, care, împreună cu proiectul adoptat anul trecut pentru asistența financiară, dovedește că eforturile făcute pentru asigurarea securității merg mină în mină cu cele făcute în vederea dezarmării ?

Cum să nu salutăm cu satisfacție fericita inițiativă a primei comisii, care a pus în fața juristilor din delegațiile la Conferința dezarmării problema modificării pactului și a înscrierii în statutul nostru fundamental a interdicției absolute de a se recurge la război ?

Cum, în sfîrșit, să nu simțim o recunoștință nețărmurită pentru sforțările făcute în vederea realizării unei opriri în cursa armamentelor, măsura pe care ați adoptat-o astăzi (...) ?”

„Statele din Mica Înțelegere cred că într-adevăr diferitele teze care au fost discutate în cadrul conferinței trebuie să fie conciliate în mod rațional, că pozițiile adoptate trebuie să fie ajustate în mod echitabil, că sacrificiile și avantajele trebuie să fie bine proporționate pentru ca să se poată ajunge, cu colaburarea tuturor membrilor conferinței, la o sinteză justă care să poată fi acceptată de toate delegațiile.

O convenție asupra dezarmării care nu ar stabili o sinteză justă între cei trei factori esențiali în momentul de față pentru reușita conferinței — gradul de dezarmare, gradul de securitate și gradul de aplicare a principiului egalității — nu ar corespunde posibilităților politice actuale și nu ar fi deci realizabilă”.

„Asupra importanței pe care o are dezarmarea navală și asupra aspectului universal al acestei probleme, sînt de acord (...) în a recunoaște că ea interesează deopotrivă continentele. (...)

Strînsa dependență care există între situația forțelor navale și libertatea comerțului maritim face ca problema înarmării navale să intereseze toate statele și chiar pe acele care nu dispun de flote importante.

Dezarmarea navală exercită asadar o influență directă asupra dezarmării terestre și asupra modului de organizare prin acorduri universale sau regionale a unui sistem eficace de securitate”.

„Statele trebuie să dezarmeze pînă la limita compatibilă cu securitatea națională. Ele trebuie să dezarmeze pînă la limita care le permite să-și îndeplinească obligațiile lor internaționale, Conform Pactului, se poate întîmpla să se facă apel la forțele naționale. (...)

Nu există dezarmare posibilă fără control. Cu cit e mai puternic controlul, cu atît e mai realizabilă dezarmarea. Controlul trebuie să fie internațional. Trebuie să știm în orice clipă ce se petrece pretutîndeni”.

„Se vorbește de dezarmare ? Dacă cineva insistă mai mult sau mai puțin asupra caracterului tehnic al acestei probleme, care este o problemă cu totul politică, nu este mai puțin adevărat că nici un acord nu poate fi realizat fără o bază tehnică solidă”.

Medicamentul doctorului Leontopol a primit aviz de fabricație

In sfârșit, Ministerul Sănătății a transmis un scurt comunicat cu privire la medicamentul antineoplazic al doctorului Mihai Leontopol. Iată-l, reproduș din ziarul „România liberă” de luni, 31 mai:

O veste îmbucurătoare pentru sănătate

Ministerul Sănătății aduce la cunoștință că s-a dat autorizație de fabricație temporară a produsului „L-1” (autor dr. Mihai Leontopol), pentru a se da posibilitatea extinderii experimentării metodei de tratament cu acest produs în unele forme de cancer.

Chiar dacă nu se fac alte precizări (cum adică fabricație temporară?), publicarea acestui comunicat e, firește, un fapt pozitiv. Ca unii care, de la bun început, am pledat cauza medicamentului „L-1”, îl salutăm ca atare. Promitem totodată să revenim, săptămâna viitoare, asupra subiectului, invitând la cuvânt specialiști, spre a consolida acest bun câștigat pentru sănătatea oamenilor. În situația Leontopol, ministerul de resort o știe prea bine, mai sint multe de făcut.

În încheiere, o altă veste îmbucurătoare. De câteva zile, doctorul Leontopol a părăsit spitalul în care fusese internat pentru o afecțiune cardiacă, reluându-și activitatea în ritm susținut. (Ovidiu Ioanițoia)

Ce-i nou cu Iulică Voinea?

În legătură cu situația doctorului veterinar Iulică Voinea, am fost informați că factorii de conducere ai județului Arad au solicitat forurile științifice competente și au luat toate măsurile pentru a se verifica imediat cu exigența științifică și civică adecvată ceea ce susține că ar avea în materie de sănătate respectivul doctor veterinar.

Până atunci, din motive lesne de înțeles, cetățenii sint rugați să nu se mai deplaseze la Arad fiindcă o vor face degeaba, cel căutat fiind angrenat în operațiunile de verificare și testare a medicamentelor sale. Cei interesați trebuie să manifeste răbdare și încredere pentru ca toate cercetările să se poată desfășura în deplină liniște, cu probitate științifică și siguranță morală. Ca oameni care am

seris primii despre preocupările lui Iulică Voinea — așa cum am fi primii apărători în cazul cînd i s-ar face vreo nedreptate — îl somăm să facă tot ce depinde de el pentru reușita cooperării cu factorii care au reacționat prompt la sesizarea noastră; altfel se va face vinovat de toate consecințele posibile. El, Iulică Voinea ca orice cercetător sau descoperitor pe tărîmul sănătății, n-are dreptul să dea iluzii sau să amine ceea ce, iată, autoritățile cele mai apropiate sint dispuse să cerceteze și să confirme și, dacă e cazul, să valorifice. Așadar, subliniind încă o dată că sesizarea noastră nu era menită să îndrepte pașii bolnavilor spre Arad, ci să provoace verificarea științifică riguroasă a celor susținute de Iulică Voinea, făgăduim că vom reveni. Cine vrea să se ducă la Arad, o face pe cont propriu, autoritățile locale neputînd deocamdată, pînă la stabilirea verdictului, să permită practicarea unei metode neverificate.

SORIN POSTOLACHE

O șansă pentru redobîndirea sănătății:

Reintoarcerea la natură

— Stimată tovarășă doctor Elena Berlescu, sinteți autoarea lucrării — fără îndoială impresionantă — „Dicționar Enciclopedic Medical de Balneoclimatologie”, apărut în Editura științifică și enciclopedică. Am auzit în lumea medicală că ar fi prima lucrare de acest gen.

— Într-adevăr, în specialitatea de balneoclimatologie nu s-a mai scris un dicționar enciclopedic medical.

— Ce v-a determinat să scrieți această lucrare? Cum s-a născut ideea?

— În activitatea mea complexă, de cercetare științifică, didactică și de asistență medicală, am avut prilejul și șansa să cunosc multiplele fațete ale balneoclimatologiei, începînd cu descoperirea factorilor naturali, fundamentarea științifică a mecanismelor de acțiune ale acestora și terminînd cu constatarea eficienței lor terapeutice. Am acumulat astfel o experiență pe care, am crezut eu, am obligația morală s-o pun la îndemîna celor ce au nevoie de ea.

— Numărul șocant de mare de stațiuni cuprinse în dicționar este o dovadă în prețuirea de care se bucură la noi, în lupta pentru sănătate, factorii naturali?

— Fără îndoială. Stațiuni balneare care au funcționat în epoca romană funcționează și astăzi. Numeroasele vestigii arheologice confirmă continuitatea tradiției balneare pe teritoriul României. Sint foarte cunoscute în acest sens stațiunile Herculan, Geoagiu, Felix, Ocna Sibului, Sovata, Mangalia și altele.

— Cum înțelegeți rolul factorilor naturali în cadrul terapiei generale?

— Balneoclimatoterapia are meritul de a putea interveni în cele 3 etape ale tratamentului și anume: în profilaxia primară, ca tratament curativ (profilaxia secundară), și în cadrul complexului de mijloace terapeutice pe care le presupune recuperarea funcțională.

— Se poate face o diferențiere în ceea ce privește ponderea factorilor naturali în cele trei situații menționate?

— Deși importanța lor este egală, aș insista totuși asupra rolului inegalabil al acestora în profilaxie, înțelegînd prin aceasta prevenirea îmbolnăvirii. Orientarea medicinei moderne își propune ca obiectiv principal folosirea posibilităților capabile să mobilizeze mijloacele de apărare ale organismului. Sub acest aspect factorii naturali, respectiv apele, minerale, nămolurile terapeutice, bioclimatele influențează verigile fiziologice importante ale organismului, crescînd capacitatea imunologică nespecifică, regînd funcțiile sistemului endocrin, mobilizînd sistemele hematoformatoare etc. Aceste mecanisme sint deosebit de importante, atît pentru copilul în creștere cît și pentru adult. Factorii de risc, constituționali sau de mediu, cît și confortul oferit de condițiile vieții moderne îl „protejează” pe adult de contactul cu natura. Cu timpul, lipsa de solicitare a mecanismelor de adaptare ale organismului duce la scăderea posibilităților de apărare ale acestuia față de îmbolnăvire. Reluarea cît mai frecventă a legăturii cu factorii naturali, cît și cu factorii fizici adjuvanți incluși în capitolul hidroterapie, sint măsuri care trebuie să intre în programul de viață al fiecăruia dintre noi. Din acest punct de vedere stațiunile balneare oferă condiții optime.

— Am remarcat în lucrarea dv. că, pe lîngă precizarea indicațiilor privind tratamentele balneoclimaterice în diferite boli, acordați o importanță deosebită precizării ferme a contraindicațiilor.

— Așa este. Ca orice tratament, terapia balneoclimaterică are și contraindicații care trebuie foarte bine cunoscute.

Partid al zidirilor

Inimile noastre sint tot atîtea porți deschise
Spre luminile zărilor de azi,
Cîte nu au fost date nicîcînd acestui românesc pămînt,
Acestor minunate platuri de visuri și impliniri.
Zidirile stau în puterea noastră
Și soarele mărșăluiește împreună cu noi
Spre orizonturile înfăptuirilor.
Frunțile noastre poartă podoabe de aur și argint
Contururi din stropi de lucruri și faruri
Cu flăcări de rubine și izvoare ale tihnei.
Cinstirea vine azi din piepturi resfrînte spre innoiri

Dezarmarea cancerului

Se pare că în acest zbuciumat veac mor mai mulți oameni de cancer decît de glonț. Spun se pare, fiindcă nu există statistici despre victimele maladiei secolului, numele lor nefiînd citate prin ordin de zi, ci, cel mult, prin modeste felipare. Ele au rămas doar în memoria, volatiliă, a rudelor. Dar, deși nimeni nu a avut curiozitatea morbidă să însumeze pe cei despre care doctorii le-au șoptit la ureche rudelor: „E bolnav incurabil”, eu totuși cred că numărul celor morți din neputința medicinei tînde să-l depășească pe cel al ucisilor din neputința guvernelor de a se înțelege.

Sigur, arsenalul nuclear de astăzi poate modifica, în citeva fracțiuni de secundă, raportul în favoarea „ucisilor”. Aceasta e o certitudine care nu are nevoie de statistici. Și contra acestei certitudini aberante se ridică toți oamenii de bunăcredință într-o coaliție a dezarmării.

Față de unanimitatea în care se luptă pentru dezarmarea nucleară, apare cu totul de neînțeles lipsa de sprijin a luptei pentru dezarmarea cancerului. Urmăresc de multă vreme în revista „Flacăra” articolele consacrate medicamentului „L” și descoperitorului acestuia, doctorul Mihai Leontopol. La început le-am citit cu curiozitatea profanului și cu speranța că, în sfârșit, rebeliunea celulelor canceroase ar putea fi înfrîntă; ca militar — sint general-locotenent în rezervă — mi-a fost întotdeauna greu să accept că o situație nu poate fi stăpînită sau măcar stabilizată. Pe măsură ce materialele au prezentat cazuri concrete de vindecări — cu nume de oameni, adrese, facturile după bilete-sentință de externare din spitale repute — m-am simțit înrolat în pașnică cruciadă pentru omologarea medicamentului. Mai ales că, așa cum înainte nu exista familie care să nu aibă o rudă, sau o cunoștință, atînsă de cancer, acum s-a ajuns să nu mai existe familie care să

Să aducă omagiul drept partidului nostru;
Partid al poporului,
Partid al dreptății și al luminilor,
Al zidirilor noastre pentru eternitate.
Cetățile se înalță zvelte, ca niște Luceferi,
Spre bolta fără sfîrșit — rod al rodnicelei noastre
Și ale brațelor fără de tihnă hotărîte să stăpînească
Pentru vecie pe pămîntul belșugului tihna cea de toate zilele.
De aceea inimile noastre sint tot atîtea porți deschise
Spre luminile zărilor de azi,
In timp ce zidirile stau fără răgaz în putința noastră!

HORVATH DEZIDERIU

nu aibă o rudă, sau o cunoștință, tratată cu medicamentul doctorului Leontopol.

Se va spune că exagerez. Desigur, exagerez. Dar nu e vina mea că acest medicament nu se găsește în farmacii, că nu a devenit un mijloc curent de tratare a unei maladii care ar deveni curabilă. Și nu e vina mea că se întîrzie comunicarea în presă a concluziilor comisiei care trebuia să decidă dacă medicamentul este bun sau nu, deși majoritatea reputaților profesori membri ai comisiei s-au exprimat individual în „Flacăra” în favoarea lui. Așa se face că un general este silit să exagereze fără voia lui.

V-am scris această scrisoare ca un simplu reprezentant al opiniei publice, dar și în calitate de patriot care crede în talentele acestui popor, ca patriot care, punîndu-mi semnătura, în februarie 1945, pe cunoscutul protest împotriva lui Rădescu, mi-am afirmat răsplat încrederea în noul destin, socialist, al țării mele, încrederea — confirmată de realitate — că socialismul va da friu liber capacității creatoare a poporului, că în noua orînduire ideile noi și generoase vor triumfa, că tot ce-i spre binele și fericirea omului va fi sprijinit, incurajat.

Nu cred, nu pot, nu vreau să cred că o scripă atît de tulburătoare ca aceea iscată de admirabilul doctor Mihai Leontopol în lumea suferințelor de cancer ar putea fi împiedicată de cineva să se transforme într-o flăcără care să lumineze calea spre eradicarea acestei maladii a zbuciumatului veac XX.

În încheiere, îmi exprim speranța că pentru dezarmarea totală a cancerului nu vor mai fi necesare alte și alte tratative interminabile, ci o simplă rezoluție care să confirme o situație de fapt.

General-locotenent în rezervă
NICOLAE POPESCU

— De la 1 mai a.c. lucrez la Spitalul regional C.F.R. II, din București, ca șef de secție. M-am angajat față de forurile de conducere ale M.T.C. să investesc ceea ce am acumulat de-a lungul anilor pentru a organiza o secție de balneofizioterapie și recuperare medicală, atît de necesară oamenilor muncii din această instituție gigant; Doresc să nu le înșel încrederea.

Interviul s-a terminat. Dincolo de el, însă, gazetarul din mine, în pofida faptului că-i profan în ale medicinei, ține și își îngăduie să completeze „Dicționarul Enciclopedic Medical de Balneoclimatologie” cu un articol care îi lipsește. A, nu!, completarea mea nu-i o critică, nici n-ar putea, n-ar fi firesc să fie!, ci este un omagiu, o surpriză.

Berlescu Elena: Originară din orașul Iași unde a absolvit Facultatea de medicină generală și a început activitatea profesională, în învățămîntul medical, la I.M.F., catedra de balneofizioterapie, de la Spitalul dr. „C. I. Parhon”. Obține titlul de doctor în științe medicale la Institutul Central de Balneologie și Fizioterapie din Moscova și este primul doctor în această specialitate din țară. Din anul 1960 a lucrat la catedra de balneofizioterapie și recuperare medicală a I.M.F., București, cu sediul la Spitalul Brîncovenesc. În perioada 1961—1965, concomitent cu activitatea didactică, a îndeplinit funcția de director adjunct științific al Institutului de balneofizioterapie, printre altele organizînd cercetarea științifică, înstituiind studii menite să fundamenteze științific acțiunea balneoclimatoterapiei asupra organismului uman, cît și cercetări cu caracter metodologic și aplicativ. În 1974, a făcut o specializare în Italia, la invitația catedrei cu același profil din Roma. Este medic primar de gradul I, secretar al filialei București a Uniunii Societăților de Științe Medicale și membru al Uniunii Medicale Balcanice. În cele 3 decenii de activitate didactică, a pregătit, în specialitatea de balneofizioterapie, numeroase serii de studenți și medici din rețeaua de balneofizioterapie din țară, redactînd în acest scop manuale, cursuri, scrisori metodologice, unele tipărite în Editura Medicală. A condus numeroase lucrări de diplomă, a îndrumat doctoranzi. A publicat peste 130 lucrări, dintre care 40 în reviste străine. A participat ca delegat oficial la numeroase congrese de specialitate din Franța, R.F.G., U.R.S.S., Italia, Polonia, Ungaria, Grecia etc. A organizat, în calitate de secretar, Simpozionul internațional de talasoterapie de la Varna.

NELU IONESCU

Din nou despre Școala de viță

Interlocutorul nostru, Nicolae Săndulescu, director în Ministerul Finanțelor, nu se simte prea în largul său când înțelege cu ce probleme ne-am înfățișat în fața d-lui: 1. De ce nu a răspuns Ministerul Finanțelor semnului revistei privitor la „Școala de viță”? (Publicasem în nr. 12, din 26 martie a.c. o anchetă care sublinia faptul că această activitate agricolă, foarte importantă pentru dezvoltarea sectorului viticol al țării, riscă să se piardă pe drumul birocrăției). 2. Cazul Neagu Petre din comuna Baba Ana, județul Prahova — implicat în aceeași primă problemă dezbătută de revista noastră — a impozitării celor care se ocupă cu „Școala de viță”.

1. Înțelegem, fără prea multe explicații, că intrucit și „Școala de viță” s-a ocupat de aceeași problemă (după apariția articolului din „Flacăra”) și, intrucit Ministerul Finanțelor își exprimase clar punctul de vedere, făcând publice precizările necesare, s-a considerat (n.n. — de către cine?) că nu mai este cazul să se răspundă și revistei „Flacăra”, cazul producătorilor de material viticol sădător fiind elucidat în consensul Legii nr. 2/1977. Adică, fie că sînt cooperatori sau nu, ei sînt stimulați de lege să participe la realizarea materialului sădător viticol, ceea ce este alt în avantajul cooperativelor agricole, cît și al lor personal. Totuși, se subliniază „se impozitează potrivit prevederilor Decretului 153/1954 veniturile ce nu sînt obținute în exclusivitate din munca proprie a titularului de contract și a membrilor de familie al acestuia, ci sînt rezultatul și al utilizării — contrar legii — a forței de muncă angajate de acesta; cele realizate din vânzarea materialului sădător viticol cumpărat de la alți producători; precum și veniturile realizate în situații similare”.

2. Cazul Neagu dovedește însă că încă nu a fost elucidată complet problema în cauză. Mai bine am fi pus o bombă incendiară decît să aducem în discuție cazul lui Neagu Petre din Baba Ana — și el producător de material sădător viticol, și încă dintre cei cu rezultate remarcabile, impus ulterior să plătească impozit pentru anii 1977—1978, conform Decretului 153/1954, aproape 120.000 lei. Omul a plătit cu aproximativ 40 la sută din cîștigul celor doi ani, al lui și al numeroaselor sale familii. Dar nu a încetat o clipă să-și coară dreptul, C.A.P.-ul Gura Vadului, cu care încheasese contractul pentru „Școala de viță”, achitînd conform Legii 2/1977, impozitul de la bun început.

Ne-a fost dat să auzim la adresa lui Neagu fel de fel: ba că este speculant, ba că a încercat să înșele statul, angînd pe cont propriu oameni care să muncească în locul lui, el fiind în acea perioadă om al muncii permanent la O.J.T. Prahova-Mizil; că nu s-a folosit de lotul lui personal pentru cultivarea materialului viticol, ci ar fi închiriat pămînt pe la vecini; că Neagu Petre a fost implicat și la Legea 18, că are o

casă așa și pe dîncolo, și o mașină și așa și pe dîncolo. Drept argument forte al clasării cazului Neagu este că el a ajuns pe la toți în audiențe, chiar și la tovarășul ministru plin.

Studiaseam încă din timpul primel an-făcea drum pe tot parcursul lui, punctată chete dosarul Neagu. Reaua voință își fiind, din cînd în cînd, cu unele explicații suplimentare, menite să-l îngroape definitiv pe om. Un singur exemplu. S-au verificat și se spusese, declarațiile membrilor familiei lui Neagu, care ar fi participat la școala de viță. Neagu Elena, una din surorile lui, nu avea cum să participe la această muncă intrucit avea domiciliul la Vălenii de Munte, unde lucra ca tehnician la o circă veterinară. Fals, stimați tovarăși! Neagu Elena nu este sora, ci soția lui N.P.! Mai mult, omul nu are nici un neam pe la Vălenii. Sîmplă însinuare rămîne și acuzația că Neagu ar fi cultivat butași pe pămînt închiriat de la alții. Faptele la fața locului dovedesc că a folosit aproape un hectar — terenul lui și al familiei, pentru restul terenului apelînd la C.A.P. Săhăteni, județul Buzău, vecin cu Baba Ana. Cum se proceda? (Procedeu generalizat deja la acea dată de C.A.P.-ul amintit): printre rîndurile plantațiilor de viță anul I ale C.A.P.-ului, producătorii de material viticol sădător realizau bilioane cu portaitoi, un fel de mușuroaie în care se plantau tinerele plante. Efectele: pe de o parte C.A.P.-ul își realiza lucrările de întreținere ale plantației fără a investi nici un ban, trebuia făcînd-o cel care realizau bilioanele; pe de alta, tot ei acopereau și golerile de viță apărute în toamnă. Cîștigul era în dublu sens: și al C.A.P.-ului și al producătorilor, după cum cîștigat era și C.A.P.-ul cu care s-a încheiat contractul care nu a mai fost obligat să asigure teren contractanților.

Te surprinde, răsfoind filele dosarului, cum dîncolo de dovezi certe, sînt luate de bune... zvonurile. Neagu, în perioada anilor '77—'78 nu a fost angajat permanent al O.J.T. Prahova, ci doar colaborator extern-remizier la punctul turistic Mizil, muncă pe care o desfășura în afara programului de serviciu sau în timpul liber, care nu împiedica în nici un fel activitatea școlii de viță. Neagu Petre „a fost dat” la Legea 18, dar nu l-a reținut nici un bănuț, avînd acoperire în munca sa pentru rostul adunat. Ni se mai dă de înțeles că dacă ar fi să-l întrebe cineva, habar n-ar avea de tehnologia școlii de viță. Insinuări, stîmnași tovarăși! Se uită un amănunt esențial: Neagu este calificat ca tennician viticol, cu specialitatea — școala de viță! Ce l-a mai reținează? Că este imposibil să realizeze atîtea norme convenționale, fără forță de muncă angajată. Dar, specific școlii de viță este următorul aspect: calitatea deosebită a lucrărilor asigură reușita sau nereușita acestei activități, nu numărul persoanelor care participă la ea.

Singurul capăt de acuzare care ar „rămîne în picioare” împotriva lui Neagu sînt declarațiile altoitorilor care l-au ajutat în perioada altoitului, primind fiecare între 2.100 și 1.050 lei pentru sprîjinul dat. Așadar, a folosit „forță de muncă angajată”. Să despăcim în patru acest fir — ce înseamnă, în concepția Ministerului Finanțelor, forța de muncă angajată? Altoitul, se știe, este o lucrare de mare finețe și de scurtă durată (3—5 zile), motiv pentru care, toți producătorii școlii de viță apelează la echipele de altoitori specializați, producția riscînd a fi compromisă dacă această operațiune nu este efectuată în termen de 3—5 zile. Renumiți altoitori rămîn cei din Breaza (județul Buzău), specializați nu prin școli, ci prin tradiția din tată-n fiu, bătrîniilor lor, mai înainte de război, fiind solicitați pînă și în Franța să altoiască. Se poate, oare, caracteriza, ne întrebăm, ca o angajare, folosirea serviciilor acestor altoitori? Această nu este decît o singură operație din lanțul complicat și atît de migălos al tehnologiei lucrării, și pe o durată foarte scurtă. Se poate spune oare că veniturile obținute sînt rezultatul folosirii altoitorilor în cele 3—5 zile, cînd se știe că școala de viță este o operațiune eșalonată pe aproape un an de zile? Pentru că, repetăm, nu numai Neagu a apelat la altoitori, ci toți ceilalți producători, după cum au evidențiat cercetările noastre. Iată deci cum povestea cu altoitorii devine un fel de cale al lui Pelelea. Să nu se găsească o cale de trecere peste acest hop? Chiar în contractul dintre părți s-ar putea găsi rezolvarea — aceasta fiind situația de fapt. În ce-l privește pe Neagu, au fost incluși la capitolul „forță de muncă angajată” și membrii familiei — cu toate că răspunsul oficial este clar în acest sens. Potrivit cărei legi primește un membru de familie — părinte, copil — calitatea de angajat în propria gospodărie? Se merge pentru cazul în speță pînă la absurd. Pentru a înțelege noțiunea de forță de muncă angajată, interlocutorul nostru de început, ne trimite la Decretul 115/1939. Stupoare! Descoperim că amintitul act normativ fusese dat pentru lichidarea oricăror forme de exploatare a omului de către om, mai exact exprimat, el se aplica chiaburilor... Mai poate rămîne cazul Neagu un caz clasat? Noi zicem că nu.

GEORGETA ȘTEFANESCU

P.S. Nici ceilalți producători nu și-au primit înapoi banii impuși forțat la Decretul 153/1954, cu toate că noile precizări venite din partea Ministerului Finanțelor le dădea dreptul la acest lucru. Ni s-a explicat că ei trebuie să ceară la administrațiile financiare ale județelor de care aparțin revederea impunerii de la Decretul 153/1954, la Legea 2/1977. Să sperăm că de această dată nu vor mai fi purtați pe drumuri fără folos, cum s-a întimplat pînă acum. Pentru că oamenii nu-și cer decît dreptul lor!

Întortocheatele căi ale birocrăției

În anul 1950, familia Erceanu din București, str. Rămurele nr. 45, cumpără de la Oprescu Constantin un imobil în str. Major Al. Cimpeanu, nr. 40, în care mai locuia, în calitate de chirie, Mihăilescu Afrodita. Din același an, 1950, noii proprietari solicită, pe cale administrativă și judecătorească, să i se atribuie chiriei amintite un spațiu din fondul locativ de stat, astfel încît familia Erceanu să intre în posesia locuinței achiziționate și s-o ocupe împreună cu copiii lor (aceasta în virtutea Legii nr. 5, articolul 64, privind reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași).

Cererea respectivă nu și-a aflat, nici pînă astăzi, o rezolvare favorabilă. Nu este, desigur, singura. Numai că, în cazul de față, există niște realități evidente, care nu numai că favorizează solicitarea familiei Erceanu, dar reprezintă însăși rezolvarea ei. Despre ce este vorba? Chiriașa Mihăilescu Afrodita a adus în spațiul său pe fiica sa, Hristea Temi, deținătoarea unui apartament în str. Melnești nr. 23, bl. 11, ap. 44, sect. 4. Aceasta este situația de fapt, pe care nimeni n-o poate contesta. Erceanu Floarea și soțul ei au purtat o corespondență bogată cu cele două servicii ale consilierilor populare respective (cel în care domiciliază petenții și cel unde locuiește Hristea Temi), încă din 1955 și pînă în prezent (ultima corespondență pe care ne-am notat-o are data de 12 ianuarie 1982!), în toate solicitîndu-se fie repartizarea unui spațiu chiriasiei Mihăilescu Afrodita, fie mutarea acestora la domiciliul fiicei sale. Pe bună dreptate se întreabă familia Erceanu: de ce să locuiască fiica la mamă și de ce nu ar putea ca mama să intre în spațiul fiicei sale? La rîndul nostru ne exprimăm mirarea că, în actuala situație privind spațiile locative, un apartament stă incuiat de ani și ani de zile, așa cum confirmă locatarii și administrația blocului din str. Melnești nr. 23? Procedîndu-se la mutarea celor două femei în strada Melnești s-ar putea elibera poziția 41, la care figurează, de mult timp, Mihăilescu Afrodita, în vederea repartizării unei garsoniere, acest spațiu putînd să fie atribuit altcuiva, care se află în căutare de locuință. Obligatoritatea ca, mama și fiica, ambele în vîrstă, să locuiască împreună, nu contravine nici unei legi administrative sau morale, mai ales că cele două persoane și coabitează, dar în apartamentul familiei Erceanu, strîmtoară, la rîndul ei, și împiedică să-și aducă aici copiii, atît pentru un sprîjin (intrucit și proprietarii sînt oameni în vîrstă), cît și pentru îmbunătățirea condițiilor lor de locuit.

EMANUEL VALERIU

Un cuib, un pui

Din locul în care mă aflu, văd totul și privesc atent într-ocolo fără ca George, așezat în fața mea, să bage de seamă. Își trage sufletul după drumul în goană prin oraș la volan. Studiază ca de obicei tablourile de pe pereți și nu observă decît cum am rămas pironit cu ochii pe geam, spre colțul din dreapta, acolo, jos, pe pervaz. Cuibul a căzut probabil azi-noapte. Copala de puf năclăit aducînd în jos și două viețuți goale, cu ciocul galben, întinse fără vorbă undeva în afara sferei pufoase, ca niște eretere. Vrabia-mamă, lat-o, sosește chiar acum, se așază pe bara metalică de deasupra cuibului, își găsește prin citeva deplasări insesizabile poziția convenabilă și declanșează cu răbdare alimentația. Din ciocul mamel, hrana trece în craterul cu margine galbenă din stînga, se mută la craterul galben din dreapta dar se revine pe locul de dinainte; greșeală de cîntar, și ea trebuie reparată. O altă vrabie adultă simte ce se întîmplă și se apropie; vrabia-mamă lasă totul bală și se îndreaptă a amenințare spre musafirlu nepoftit, care zboară luîndu-și gîndul. Triumful de dinainte se reface: o mamă cu simțul datoriei împlinite; doi feți-frumoși conștienți că nu fac decît să consume ce li se cuvine de la societate și, prin urmare, mulțumiți și ei.

Norica intră pe ușă pronunțînd apăsat: telefonul! Deci un telefon care mă așteaptă. Este cel pe care îl așteptam? Nici n-ajunsesem dimineață bine la birou și a trebuit să merg înapoi. Prea tîrziu. George fusese chemat de Irina printr-un telefon de urgență, în același scop. Îmi povestește acum, ca și cum l-ar povesti Irinei ce spunea în mașină pentru a liniști spiritele: „Am să conduc prudent. Este al treilea drum de felul ăsta în viața mea. Și toate sînt fete!” L-a impresionat gestul citorva driveri aflați pe Splai, la podul Știrbei Vodă. A furat stopul, citeva secunde contează. Cu o mină scoasă pe geam, a încercat să se facă înțeles: „La spital!” Ca la comandă, toți cei de la volan din preajmă s-au aliniat semnului: „La

spital!” „La spital!” Din gură în gură, precipitați să facă loc celui grăbit.

Doctorul Iulian Badea, calm, calm. Este el. Îi joacă în cap mozaicurile de la Buhara și Samarkand. Abia s-a întors. „Calm, tăticu”, calm! Se rezolvă! Vorbele sînt ale lui, către un auditoriu colectiv, neidentificat. Sau poate pentru el.

Norica insistă. A, da, telefonul. „Doctorița Anca Doboșciuc la telefon. Are două kilograme și opt sute...”

„Merg a doua oară în această dimineață către spitalul cu titlu de carte din seria „Romanul secolului XX”. Ani s-a intrucut pe ea și a găsit cele mai frumoase flori din Europa. La „Informații”, o domnișoară cu ochi de carbune. Vește florile, vede dar nu prea aude ce i se spune. În consecință enunță propriul text: „De ce n-ați venit ieri?” „Știi n-a fost cazul, azi...” Boabele de carbune au devenit alce, iar proprietara lor implacabilă. „Nu s-ar putea să ajungă măcar florile?...” „Duminică!”

Acolo sus lîngă mămica încă apăsată de grijă, cineva, care n-are nici un fel de grijă, sfredelește pe sub pleoape cerul lunii mai, măsurînd prin ocularul proaspăt de... exact două ore... defilarea castanilor și albul salcîmilor și teii ce stau să plesnească a parfum. În luna mai, anul 2000, la 18 ani, se va plimba, poate, pe sub un cer sprîjinit ca și azi pe virfuri de pomi trecuți în fruct pe răscolirea parfumului de salcîm înflorit și pe glastre invadate de garoafe și gladiole.

Mă întorc sub ferestrele neprimitoare în această clipă, îmi imaginez că a coborît din cuibul lui îmbrăcat în puf în care își va petrece la noapte prima noapte cu drepturi depline întru cetățenia planetei, îl prind în podul palmei desfăcută sus, deasupra capului, și străbatem astfel împreună distanța ce ne separă de Soare, cu sentimentul că propunem Universului un ferm și intermiabil armistițiu.

Nu-i așa, tinere Constantin-Ionuț?

NEAGU UDROIU

Agricultura are nevoie de specialiști, specialiști refuzați de șefi ai agriculturii

Intr-o dimineață înundată de soare ne deschide ușa un tinăr cu chipul întunecat. Cu trăsăturile feței trase, cu ochii înroșiți, trădînd o mare oboseală. „Sînt inginerul Marian Boris Coșarcă și vă mulțumesc că ați dat atenție problemelor mele”. „Vi s-au rezolvat, după semnalul tras de revista noastră?” „Am rămas complet fără slujbă!”

Călătorise toată noaptea de la Tulcea la București, iar de la orele cinci și ceva, cînd sosise trenul din orașul de la gurile Deltei, păzise ușa ministerului. A Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. La ora cînd începe programul s-a prezentat la poartă și a cerut decît să intre la serviciul personal, dar n-a reușit.

După apariția articolului nostru „Cine tale aripi păsărilor în zbor?” a încercat încă o dată să se întoarcă să muncească în județul natal, Harghita, unde mai este nevoie de zootehniști, unde mai există posturi neocupate, precum direcția de resort o confirmă.

La 1 martie 1982, Direcția generală a agriculturii și industriei alimentare Harghita, sub semnătura directorului general, îi aprobă cererea de „efectuare a stagiului în județ, unde am familia (soția și copilul), unde domiciliul, soția fiind învățătoare și neexistînd posibilități de a fi transferată în comuna din județul Tulcea unde am fost repartizat”. „Sistem de acord cu efectuarea stagiului de producție în jud. Harghita, la C.A.P. Cîrța”, sună înscrisul respectiv. Cu această aprobare se întoarce la Tulcea, scotînd că va găsi înțelegere, din moment ce nu existau posibilități pentru transferul soției și din moment ce în toamna și iarna 1981—1982, D.G.A.I.A. Tulcea acordase transferuri și negații pentru peste 40 de specialiști din agricultură — agronomi, zootehniști, horticultori, hidroamelioratori... I se pune condiția demisiei. O cursă ireversibilă în care tinărul fără experiență de viață și încrezător în oameni („numai așa poți să pleci”) pătrunde. Scrie cererea. I se trece (cu majuscule) în carnetul de muncă, sub care se face precizarea (tot cu majuscule) „SE VA ÎNCADRĂ NUMAI CU AVIZUL MINISTERULUI”.

A venit la minister. Funcționarul de la serviciul personal nici nu-l face favorul

să-l primească, să-l vadă, să-l asculte. Îi transmite telefonic, prin aparatul de la poartă, „Să fii sănătos, și-at dat demisia, așteaptă pînă la toamnă, cînd are loc sesiunea de transferuri”.

„Deci, șapte luni fără ocupație. Iarăși întreprindul soției!” (cum a fost cei cinci ani de facultate — n.n.), îl răvășesc gîndurile pe tinărul inginer. Iată, diploma sa devine fără valoare, deși statul a cheltuit atîta cu pregătirea sa!

Deci, gîndim noi, cu datoria gîndului la interesele generale ale țării, zootehnia de la C.A.P. Cîrța n-are nici o importanță pentru funcționarul de la minister. Vacile pot să aștepte și ele pînă la toamnă un inginer. Ce-ar fi dacă ar fi sfătuite să-și dea și ele demisia de la rostul lor fundamental de a da lapte, pînă la toamnă cînd le va sosi inginerul menit să se ocupe de ele!?

Vine la redacție.

Refacem împreună drumul la minister. De data aceasta sîntem primii. Dar tinărul tot nu e ascultat, e ținut în picioare ca un școlar scos la lecție. (Îl poftim noi să ocupe loc în fotoliul larg din fața biroului). E poftit apoi să ne lase singuri, să auzim că, de fapt, nu ministerul nu i-a dat avizul inițial pentru plecarea din județul Tulcea, ci însăși D.G.A.I.A. Tulcea. (De ce tinărul nu trebuia să știe asta n-am înțeles, cum n-am înțeles de ce un om căruia i se pot da pe mîini responsabilități mari într-un sector zootehnic, este privit cu prejudecăți. De ce tinerii absolvenți sînt priviți ca niște imaturi în birourile ministeriale!) „Îl vedeți cum arată, ăsta nu vrea să muncească!” „Ăsta” arăta destul de decent, doar că nu mirosea a lavandă fină, nu purta costum din stofă suplă, ci blugi și era neras pentru că venea dintr-un tren personal, clasa a doua, nu dintr-un apartament confortabil. „Ăsta” a absolvit facultatea cu media peste 8 (opt), dar cine i-a cerut diploma?!

Să fim bine înțeleși, nu pledăm pentru dezordine sau pentru nespectarea legislației privind efectuarea stagiului de către tinerii absolvenți universitari. Milităm pentru o gîndire mai mobilă și pentru mai multă grijă atunci cînd se face repartițiile în producție.

CICI IORDACHE

I s-a pus unui om pe umăr, cit nu poate duce!

Greu să răzbești prea numeroasele pagini ale dosarelor penale în cauza lui Pîrvulescu și Arbazamovici din Tirgu Jiu. Nu atât din pricina preavoluminoaselor, cât mai ales a tendinței celor implicați de a se disculpa de orice vină, fiecare trăgând spuza pe turta lui, cum zice o vorbă românească. Când spunem „celor implicați”, nu ne referim doar la cei doi, singurii vinovați reținuți de instanță, numărul lor fiind ceva mai mare. După cum, răspunderea pentru cele întâmplate la C.A.P. Văgulești a fost, erodem, nefiresc orientată doar asupra unui singur om. Dar să nu anticipăm.

În 1977 Asociația economică intercooperatistă Bălești (A.E.I.), s-a obligat, în calitate de antreprenor, să execute pentru beneficiarul C.A.P. „Unirea” Văgulești lucrări de alimentare cu apă în vie și la sectorul zootehnic. Conform contractului de antrepriză termenul de punere în funcțiune al instalațiilor a fost 31 iulie 1977. O echipă de 11 instalatori a și trecut la treabă. De început, nu au început lucrările, de terminat însă, după cum vom vedea, nici până în ziua de azi nu au făcut-o. În schimb, s-a dovedit că echipa în cauză a încasat necuvenit manoperă în plus pentru unele lucrări neefectuate, trecute însă în documente, de către Arbazamovici și Pîrvulescu, ca efectuate.

Trăim tot mai acut sentimentul că pătrundem într-o lume a nimăului, în care fiecare face după cum îl taie capul. Descoperim că muncitorii echipei figurau prezenți la C.A.P. Văgulești, în realitate, parte din ei fiind plimbați pe la alte puncte de lucru ale asociației, pe unde mai aveau ceva rezerve sau probe de făcut; însuși șeful echipei, care conform obligațiilor de serviciu, trebuia să întocmească zilnic rapoartele de lucrări și să prezenteze oamenilor la muncă, dispărând și el prin alte zone, lăsându-și înlocuitor un muncitor din echipă, pe Dan Octavian, să urmărească și să consenneze zi de zi lucrările efectuate. (Crisa de

muncitori calificați este un fapt real la A.E.I.). Beneficiarul, la rîndu-i, semnază cu ușurință de-a dreptul puerilă procesele verbale de recepție, fără a cunoaște nici cit negru sub unghie situația reală din teren, dînd astfel cale liberă încasării de manoperă în plus pentru lucrări neexecutate.

Haosul domnește și la A.E.I. Bălești. Contabilitatea nu întocmește situații comparative, pe baza cărora s-ar fi descoperit cu ușurință rotunjirile din condei la manoperă; unitatea nu are încadrat un normator de profesie (post prevăzut în statutul de funcțiuni) care să întocmească foile de acord în baza situației de lucrări emise de sectorul producție. Așa se face că în lipsa acestuia Pîrvulescu a fost obligat să preia și funcția de normator al tuturor lucrărilor asociației — el care are o „pagină” întreagă de atribuțiuni de serviciu cărora, cînstit vorbind, nu ar fi putut să le facă față cum scrie la carte, cu toată bunăvoința. De mirare nu e faptul că Pîrvulescu a mai și greșit la încadrarea unor lucrări, ci cum de au rămas în afara răspunderii tocmai cei care l-au obligat să facă o treabă la care nu se pricepea. În sfîrșit, cu toate că însuși directorul de atunci al A.E.I. incheie o minută cu beneficiarul, în 1978, pentru terminarea lucrărilor, ele au rămas, cum spunem, neterminate, pînă în ziua de azi, ca și cînd simpla transferare a lui Pîrvulescu ar fi anulat contractul. Nu A.E.I. era antreprenorul?

Pe firul acuzațiilor

1. Este acuzat Pîrvulescu pentru lipsa a 172 ml. țevă neagră (din cauza căreia nu s-ar fi putut termina lucrările), pentru că ar fi dispus pe nedrept de ea, transportînd-o și folosind-o la alte puncte de lucru decît cele ale unității căreia aparținea — C.A.P. Văgulești. Or, țevă în cauză a fost ridicată de la BJATM de Dan Octavian, cu delegație, iar pre-

ședintele C.A.P.-ului a luat-o în primire. Nu Pîrvulescu a dispus de orientarea celor 5 sau 10 bucăți de țevă către C.A.P. Cîlnic, ci conducerea C.A.P.-ului Văgulești a dat-o sub formă de împrumut, fiind recuperată ulterior. Există și în dosar suficiente probe în acest sens. Deținem însă încă un document — adeverința nr. 77/1981 — semnată de președintele C.A.P.-ului și contabilul șef, care lămurește fără dubiu problema. Și, dealtfel, e suficient să poposești la Văgulești pentru a descoperi țevă lipsă; o întreagă pădure de țevi care susțin clăile de fin ale C.A.P.-ului; fîntină cu umbrar făcută numai din țevi; pînă și la militie, suportul steagului este făcut din aceleași dispărute țevi care, de drept și de fapt, se aflau în gestiunea C.A.P.-ului.

2. „În perioada iunie-noiembrie 1977, Pîrvulescu și Arbazamovici, în înțelegere, au întocmit o serie de documente care conțin date ireale... Datorită faptului că aceste documente erau întocmite de Arbazamovici, în înțelegere și la indicația lui Pîrvulescu, acesta din urmă, la rîndul său, a întocmit foile lunare de lucru în acord, care conțineau date ireale, pe baza cărora s-au întocmit acte de retribuiții”.

Să luăm pe rînd această acuzație. Arbazamovici era șeful echipei de instalatori și, conform obligațiilor de serviciu, întocmea zilnic rapoartele de lucrări și foile colective de prezentă. Pîrvulescu fiind conducător tehnic al A.E.I.-ului — deci răspunzînd de toate lucrările de pe raza județului (și erau vreo 10-15), nu ar fi putut ca zi de zi să vină și să-i dea indicații lui Arbazamovici ce anume să treacă în foile respective. El, ca normator (am văzut, cum devenise peste noapte normator!), nu făcea altceva decît ca, la sfîrșitul fiecărei luni să întocmească foile lunare de lucru, conform rapoartelor de lucrări ale lui Arbazamovici pe baza cărora se făceau statele de plată. Este mai mult decît forțată nota de a-i pune în circa lui Pîrvulescu aceste falsuri. În afara a două declarații, date de Arbazamovici și Dan Octavian, înlocuitorul său, direct interesați în măsurierea adevărului,

nici o altă probă nu vine să susțină această acuzație. Sigur, el trebuia să urmărească veridicitatea înscrisurilor din rapoartele de lucru. Dar, conform unei adrese de la DGAIA Gorj (55/82) „controlul preventiv financiar trebuia făcut de contabilul șef al A.E.I.”.

3. „Cuantumul prejudiciului care se reține de instanță este de 48 961 lei, reprezentînd valoarea manoperei pentru 1 080 suduri de țevă cu flacăra oxiacetilenică care nu s-au executat dar care au fost plătite de beneficiar, ca urmare a inducerii în eroare și menținerii în eroare de către cei doi inculpați”. Parte din suduri au fost făcute — conformația terenului obligînd la această măsură. Cele 3 expertize sînt clare sub acest aspect. Pîrvulescu nu avea cum să numere cîte suduri se făcuseră cu adevărat, lucrarea fiind acunsă. Greșeala lui privește doar încadrarea pentru plata lor, deci îl privește pe normatorul Pîrvulescu, nu pe conducătorul tehnic al lucrărilor. Cele 1 080 suduri nu au fost plătite din buzu-narul C.A.P.-ului ci al constructorului. Tot expertizele subliniază că s-au făcut mai multe suduri dar că s-au făcut și alte lucrări netrecute în rapoartele de lucru — valoarea lor atîngînd 25 000 lei. În ce privește inducerea în eroare a conducerii C.A.P.-ului, nu ni se pare altceva decît o întorsătură din condei. De ce au semnat actele de recepție din moment ce nu au constatat situația reală din teren? În sfîrșit, fiind vorba de un contract de antrepriză, în care lucrările urmau să se facă pe etape, abia în momentul terminării definitive a lucrărilor el, Pîrvulescu, ca normator, ar fi putut să facă bilanțul manoperei achitate și să sesizeze eventualele depășiri.

Iată o cauză pe cit de complexă, pe atît de „ușor” rezolvată. I s-a pus unui singur om pe umeri cit nu poate duce, neluîndu-se nici un moment în seamă situația de fapt. De aceea, credem, un recurs extraordinar se impune. Mai ales că lucrarea în sine a fost abandonată. Nu de Pîrvulescu, ci de A.E.I. Bălești!

GEORGETA ȘTEFANESCU ■

Drumul nostru trece apoi prin Valea San Fernando la nord de munții Santa Monica. Această vale este reședința multor celebrități din lumea filmului și adăpostește o treime din populația orașului Los Angeles.

Am intrat în tînutul de basm al Hollywood-ului și parcurgem lîngă Buena Vista, studiourile de televiziune NBC. Vizităm camerele de machiaj, garderobe, hainele cu decoruri și asistăm la o înregistrare video.

Nu departe de acest loc, la Burbanc se află studiourile Walt Disney, Warner Bros și Columbia, aeroportul Lockheed și cel al Hollywood-ului.

Vizităm decorurile și sălile de filmare, camerele de înregistrat sunete și asistăm la o filmare într-o sală uriașă destinată publicului.

La capătul colinei, în locul numit „Piața Propetelelor” se dau spectacole cu animale dresate special pentru filme și spectacole de păpuși.

Un film de aventuri ne oferă prilejul să vedem la lucru o echipă de cascadori îndrăzneți. Regizorul James Hits mă invită să apăs pe un buton: imediat se revarsă peste studio o ploaie torențială. Am participat astfel la o scenă de turnare a unui film de aventuri în Africa tropicală.

Alte persoane din asistență au fost selecționate pe loc să participe la turnarea filmului.

Cunoscut drept capitala mondială a filmului, televiziunii și radioului, Hollywood-ul nu este o suprafață compactă. Orașul acoperă o vastă întindere, așa încît Paramount, Columbia, ACC și CBS sînt considerate că se află în Hollywood, împreună cu Universal Studio care e amplasat pe valea San Fernando. Twentieth — Century Fox este situat cam în vestul Los Angeles-ului, iar studiourile Metro Goldwin Mayer sînt cîțarate pînă aproape de zona centrală a orașului Los Angeles, și totuși ele fac parte din Hollywood.

Tot aici se află Capitol Records, cea mai mare clădire circulară din lume, care adăpostește birourile teatrale și de impresariat. În apropiere se află studiourile ABC ale televiziunii. Un celebru teatru, numit Grauman, i se mai spune și teatrul chinez pentru construcția sa în formă de pagodă. În realitate acest teatru, vechi din 1927, este celebru pentru autografele stelelor de cinema (peste 150) înscrise pe fronton... El adăpostește și o curioasă colecție de picturi executate cu mina și cu piciorul...

Un muzeu de ceară (mai puțin celebru decît cel de la Buena Park despre care vom aminti mai tîrziu, cuprinde peste 100 expozate de stele de cinema, președinți ai Statelor Unite, alte personaje istorice. O atracție o constituie camera torturilor, din vestita colecție Tussaud, care cuprinde o ghilotină, roata cu dinți și alte oribile instrumente de tortură din evul mediu.

Depresiunea Hollywood, între Highland și Caluenga, este un renumit amfiteatru, cel mai mare din lume, avînd o capacitate de 20 000 locuri și este amenajat pentru concertele de muzică pop care au loc aici în fiecare vară.

La citeva mile vest de Hollywood se află o șosea — Sunset — supranumită „Panglica Soarelui”, de-a lungul căreia se înșiră pe o lungime de 2 mile un lanț de hoteluri, restaurante, cluburi de noapte, magazine de tot felul și agenții teatrale. Acest bulevard, loc de întîlnire preferat al tineretului, se află la o oarecare înălțime și constituie un unic bulevard spre Los Angeles și Beverly Hills.

În special noaptea, spectacolul este de o frumusețe care-ți taie respirația.

Los Angeles

Capitala Californiei s-a născut în 1781, cînd Felipe de Nave cu oamenii săi au sosit aici venînd de la Misiunea San Gabriel. Deși această parte a coastei a fost descoperită încă din anul 1542, la numai 50 de ani după cucerirea solului american de către Juan Galvillo, care a împîlîntat aici steagul spaniol, orașul nu a fost fondat decît pe la mijlocul secolului trecut. Astăzi Los Angeles are peste trei milioane de locuitori și se întinde pe o suprafață de 800 km pătrați. Este ca mărime al treilea oraș din Statele Unite, dar cu cei 12 000 km de străzi și șosele pe care le cuprinde, Los Angeles are cel mai mare sistem rutier din lume.

În realitate Los Angeles — Greater Los Angeles — este mult mai mare decît se are în vedere mulțimea suburbiilor sale. Peste 7 milioane de oameni numesc pe drept cuvînt orașul drept căminul lor.

Centrul orașului este al șaptelea din lume ca arie urbană. Amplasat între

minunat cer nocturn atît de deosebit încît ai senzația că poți atinge stelele cu mina. Proiectorul Zeiss poate comprima timpul în citeva minute. Soarele, luna, planetele și stelele pot fi văzute exact la locurile lor pentru totdeauna, în trecut și în viitor, pentru orice loc de observare de pe Pămînt.

Observatorul astronomic este dotat cu 2 telescoape gemene, printre cele mai mari din lume, precum și cu un telescop cu triplă rază de acțiune pentru observarea soarelui.

Telescoapele sînt accesibile publicului în fiecare zi pînă la ora 22, cînd e deschisă și Sala științelor. Aceasta cuprinde o rotundă unde se află expus un uriaș pendul Foucault care demonstrează rotația pămîntului. Tavanul rotondei este ornat cu picturi murale reprezentînd diverse ramuri ale științei în desfășurarea timpului. O adevărată istorie a științelor și tehnicii este înfățișată aici în imagini sugestive și clare.

Partea de sud a rotondei este consacrată științelor spațiale. Aici se află o machetă a Lunii, un seismograf, o stație meteorologică și un model la scară na-

șit fosile de animale din pleistocen și epoca glaciară — printre care tigri cu colți în formă de sabie, mamuți și alte specii de mult dispărute.

Pe coasta oceanului, între Santa Monica și Aeroportul internațional Los Angeles, se afla Marina del Rey, cel mai încăpător port de dimensiuni reduse din lume. Cele aproape 400 hectare ale portului adăpostesc între 6 000 și 10 000 nave.

În apropiere se află un sat de pescari și o grădină submarină plutitoare, unde pot fi văzute toate minunățiile lumii subacvatice în decoruri naturale.

Santa Monica este un oraș celebru pentru plajele sale sălbatice, fiind totodată sediul fabricii de avioane Douglas-Mac Donell.

Nu departe de aici, la Hawthorne se află fabrica de avioane Northrop și aeroportul internațional, unul dintre cele mai active din lume, unde au loc peste 600 000 aterizări și decolări pe an.

Traficul cuprinde circa 25 milioane pasageri pe an și se ramifică în 32 linii aeriene. Peste 24 000 funcționari lucrează în uriașul complex al aeroportului.

San Pedro, portul care deservesc Los Angeles, este unul din cele mai mari din lume (trafic anual, 25 milioane tone). Portul include docuri de descărcare, instalații și șantiere navale, un port de pescuit și unul dintre cele mai lungi poduri suspendate din lume.

Aici intră în țara lumii maritime a Pacificului. Lîngă cheul balenelor întîlnesti reproducerea vechiului sat de pescari de balene. New Bedford, unde stau ancorate citeva corăbii de altădată. Alături vezi ferry-boaturi și la orice oră zărești cite un transatlantic care brăzdează zările.

Mai departe, în Peninsula Palos Verdes vizităm cel mai mare ocean marin din lume, prevăzut cu 4 arene pentru furtive exhibiții marine.

Printre spectacolele ce se pot vedea aici am reținut iocurile cu delfini și foc, cel cu elefanți de mare și morse uriașe, cortul din piele de balenă și cel cu „balena ucigașă”, una din cele mai rare specii de cetace.

Peste 5 000 specii de pesti din toată lumea pot fi văzuți în cele 400 tancuri uriașe prevăzute cu vitrine de sticlă.

În localitatea Long Beach, unde se află celebra plajă a Pacificului, se poate vedea și o altă atracție, transatlanticul Queen Mary transformat în muzeu.

Ne urcăm la bordul uriașei nave printr-o pasarelă lungă, pitorească împodobită. Queen Mary a făcut primul său voiaj în 27 mai 1936, funcționînd pe liniile comerciale dintre Southamton și New York, iar în timpul celui de al doilea război mondial a fost folosită ca navă transportatoare de trupe. A fost retrasă din circulație la 19 septembrie 1967, după 1 001 traversări ale Atlanticului.

Scoasă din funcțiune, a fost achiziționată în același an de municipalitatea orașului Long Beach pentru a fi transformată în muzeu.

Să vizitezi această uriașă navă înseamnă să faci o excursie mai mult decît interesantă care durează 88 minute.

Vizitatorii sînt întîmpinați la bord de ghizi mainnari care-i salută prin fluierat de sicif.

Turul navei cuprinde vizitarea celor 10 etaje ale punții superioare, cabinele de pasageri înzestrate cu mobilă de un lux nemăintîlnit, careul ofițerilor, puntea soarelui, bărcile de salvare, sala mașinilor, cabina de comandă.

A. IOSEFINI ■
Fragment din volumul
„America, Luna-Park”

București — San Francisco — Disneyland și retur(II)

munți, deșert și albastrul ocean Pacific, tînutul este fertil, cuprînzînd numeroase plantații de citrice și palmieri. Los Angeles este cel mai mare producător de lapte din S.U.A.: 127 milioane galoane pe an (577 342 000 litri!).

Apele calde ale Pacificului favorizează mulțimea plajelor care se întind pe coastă, iar munții din apropiere sînt locuri propice sporturilor de iarnă sau campingurilor din timpul verii. Orașul are înmatriculate peste 5 milioane de mașini.

Prima stradă din Los Angeles — Strada Olvera, denumită încă și Pueblo de Los Angeles — este un monument istoric. Aici se află cele mai vechi case din oraș, care au fost conservate în starea lor originală.

Centrul civil al orașului cuprinde și Primăria, una din cele mai înalte clădiri din California de sud. Din turnul Primăriei ai o perspectivă cuprînzătoare asupra întregului oraș. O clădire frumoasă care a costat 33,5 milioane dolari, este Centrul Muzicii, o sală de concerte ultramodernă, utilată cu toate accesoriile necesare unor astfel de manifestări artistice. Nu departe de Centrul Muzicii se află altă instituție culturală, Forumul Mark Toper, care este un teatru de 3 250 locuri, destinat concertelor simfonice și spectacolelor de operă. Teatrul Ahmanson (2 100 locuri) este un teatru de dramă.

În sudul centrului civic există un centru comercial specific, „Micul Tokio”, prevăzut cu restaurante, cluburi și magazine în cel mai autentic stil japonez. Parcul Griffith din apropiere este cel mai mare parc urban din lume. Cu o suprafață de aproape 2 000 hectare el include teatrul grec, trei terenuri de golf, planetariul și observatorul astronomic, zone de picnic și agrement, parcul ferigilor, un parc zoologic, orașul călătorilor, terenuri de tenis și 50 mile de alei de călătorie.

De pe terasa Planetariului poți vedea tot tînutul Los Angeles, cu Hollywood, Beverly Hills și Santa Monica. În zilele senine și cu bună vizibilitate se pot vedea de asemenea plaja Long Beach și Insula Catalina, situate la sud. Un uriaș proiecteur Zeiss reproduce un

turală al unui observator orbital lunar.

Partea de vest a rotondei e consacrată științelor fizicii. Pot fi văzute o bobină Tesla de 1 300 000 volți, o cameră obscură, o cameră de scintei, un periscop și un telescop solar cu 3 raze.

Din loc în loc sînt expuse date despre sistemul solar și reproduce machetele tuturor planetelor. Graficele arată greutatea unei persoane pe lună și pe alte planete, în comparație cu greutatea corpurilor pe Terra.

Parcul ferigilor este o anexă a Muzeului științelor naturii și cuprinde 5 hectare de vegetație luxuriantă. Se află aici ferigi rare, dealuri acoperite de stejari pitici, arbori exotici. În muzeu se proiectează totdeauna filme geografice și despre natură.

În nordul Centrului Civic se află amplasat stadionul Dodgers, de 56 000 locuri, construit pe șapte etaje.

Parcul expoziției este un alt complex social-cultural vestit, care face cinste orașului.

Pe o suprafață de 70 hectare, el cuprinde cea mai mare grădină de trandafiri din lume (7 hectare, 1 500 tufe și 160 varietăți de trandafiri). Muzeul științei și industriei precum și Muzeul spațial dotat cu expozate care valorează 50 milioane dolari.

Muzeul de științe naturale înfățișează o colecție de fosile preistorice precum și expozate arheologice, mineralogice și paleontologice.

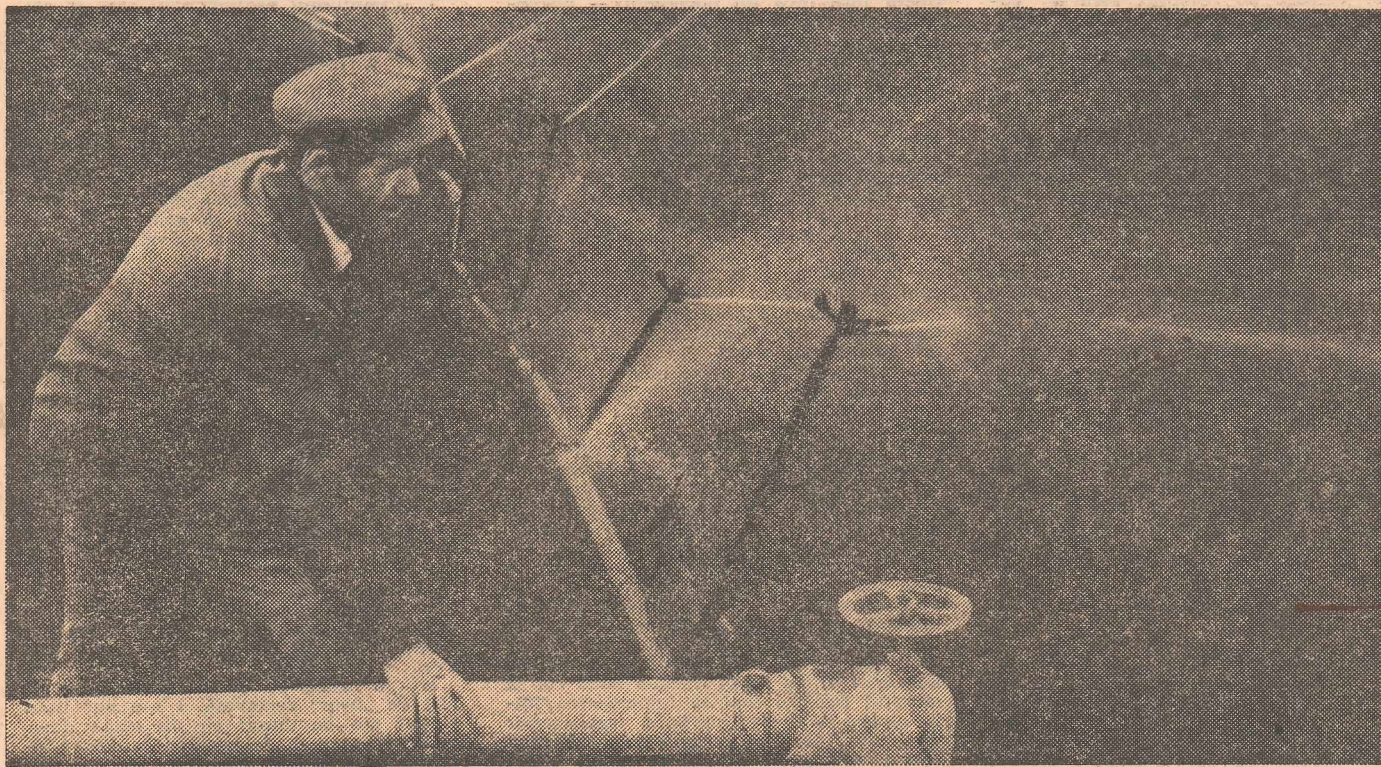
O curiozitate a acestui loc o reprezintă Tururile Watts, o construcție făcută din deșeuri și gunoaiele ce se depozitau pe vremuri aici. Un emigrant italian, Simon Rodin, a lucrat timp de 33 de ani în orele sale libere, folosînd pentru construcția acestor turnuri grămezile de fier vechi și sticle goale.

În muzeul de artă sînt expuse sculpturi din secolele 19 și 20, printre care citeva de Rodin, Giacometti și David Smith.

Nu departe de Parcul Expoziției, în Parcul Hancock, pe locul unei vestite așezări preistorice de la La Brea Tar Pits, se află un interesant muzeu preistoric.

Intr-o vechă mină de gudron s-au gă-

Pământului — apa de care are nevoie !

In obținerea unor producții sporite de cereale, de produse agricole, amenajările pentru irigații au rol hotărâtor. Printr-un efort deosebit al statului, al întregii economii agrare, unitățile agricole beneficiază în prezent de mari suprafețe amenajate pentru irigații. Dar cum se folosesc aceste instalații, cum se valorifică ele în scopul măririi recoltelor? Răspunsurile de față, efectuate în

unități din mai multe județe, ne semnalează un fapt: sistemele de irigații nu-sint folosite la întreaga lor capacitate. Se cer eforturi sporite din partea oamenilor muncii din agricultură, a specialiștilor, pentru ca lantul principal în sporirea producțiilor agricole — irigațiile — să fie cucerit.

O „milă“ numită comoditate

Sintem în perimetrul Sistemului de irigații Mostiștea, în plin Bărăgan, într-o lună extrem de caldă și secetoasă, când rezervele de umiditate din sol scad vertiginos acum, la început de iunie. De o parte și de alta a șoselei ce duce spre comuna Ulmu din județul Călărași oamenii plantează ultimele suprafețe cu legume (ardei și vinete), iau prima coasă la lucernă, prășesc sfecla, iar grîul undulesce, încă, fraged. Cum în aceste zile unele culturi consumă cantități de apă și rezervele din sol sint minime, irigațiile devin problemă de zi și de noapte. Ne stăruie încă în minte ignoranța cooperantilor de la Ulmu care, după cum am aflat de la șeful Sistemului de irigații Cioacănești, inginerul Ioan Teodorescu, uitându-se la grîul frumos pe care îl au, crescut fără nici un fel de irigații, au hotărît să nu-l irige motivînd că le este milă să intre în el, să monteze aripile de ploaie, uitînd, de fapt, că de-abia de-acum începe vara și că, fără apă, bobul nu capătă consistență. „Mila“ aceasta inconștientă, care în fapt e comoditate, le va periclită producția de grîu.

Ajunși, la fața locului, la Ulmu aflăm de la proaspătul președinte al C.A.P.-ului, tehnicianul agronom Duțu Scarlat, că „grîul a beneficiat de ploaie, iar în seșina de simbăta trecută, ținută la întreprinderea de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare Călărași, am programat să irigăm 30 ha și acum se montează deja aripile de udare“. Iată deci că disciplina irigațiilor este departe de a fi o disciplină liber consimțită, oamenii trebuind să fie îndrumați, să existe acea colaborare între diverșii factori de răspundere care urmăresc folosirea tuturor metodelor necesare obținerii unor producții mari.

Prima urgență în acest moment este scoaterea și montarea aripilor de ploaie în lanurile respective de cultură conform programărilor făcute — activitate ce depinde, în primul rînd, de mobilizarea tuturor cetățenilor comunei, acțiune ce demarează foarte greu. Am văzut că, dacă lucrurile sint urmărite îndeaproape, se ajunge la programări concrete, se înțeleg urgențele respective, dar eficiența irigațiilor nu depinde numai de depășirea unui anumit moment — al pornirii aspersoarelor — irigațiile fiind un proces de producție continuu. Manevrarea, deplasarea întregii rețele de conducte, precum și întreținerea și reparațiile necesare, cor încă un volum mare de muncă. Irigațiile devin eficiente în momentul în care echipele permanente de udători specializați funcționează ca atare, experiența îndelungată și continuă a echipelor asigurînd însușirea corectă a udărilor și, deci, menținerea unei calități optime a pământului.

Eficiența irigațiilor depinde încă, și poate în cea mai mare măsură, de o mai bună înțelegere a întregului mecanism de către fiecare cooperant, pentru ca acesta din urmă să fie convins că apelează la un ajutor. Spun aceasta deoarece stînd de vorbă cu doi șefi de echipe ai C.A.P. Dobrobănu, din același județ, mi-am dat seama că, neînțelegînd cîteva noțiuni elementare despre irigații și nefiînd informați, au lucrat la întimplare, făcînd în continuare o slabă propagandă. folosirii aspersoarelor. De la Tudor N. Tudor și de la Dumitru Toader am aflat că primele două săptămîni din aprilie au plantat varza cu oala și cu cisterna cu toate că

era apă pe canal. În loc de două zile, plantatul a ținut o săptămînă. Și asta cu atît mai mult cu cît se plătiseră un milion metri cubi de apă. Explicația șefului de sistem i-ar fi lămurit pe oameni: varza plantîndu-se pe o suprafață mult prea mică — trei hectare — folosirea apei prin sistemul de irigații ar fi fost împotriva regulamentului de exploatare. Un exemplu asemănător l-am întîlnit la grădina de legume de la Ulmu, care a adus la marginea tarlalei 23 de aripi de udare din cele 40 programate, dar montate în cîmp nu au fost decît 15. În această situație nu s-a realizat suprafața la udat, sistemul de irigații a funcționat cu randament scăzut, depășind cu mult consumul specific pe mia de metri cubi pompați. Într-o săptămînă s-a lucrat cu un consum specific de 420 kw-oră, în loc de 225 kw-oră, dacă ar fi funcționat toate cele 23 de aripi de ploaie. Încă o dată subliniem că munca și organizarea decid recoltele. Colaborarea, legătura cadrelor tehnice din agricultură cu personalul tehnic de specialitate al sistemului de irigații pot remedia dificultățile de orice natură. Se pot reduce numărul de defecțiuni în rețeaua de canale și conducte subterane, spargerile de tuburi și demurările, astfel încît irigațiile să fie cu adevărat un ajutor al celor care produc recoltele.

ELENA GHEREA

Cită Dunăre oprîți la rădăcina plantelor?

Rîurile țării curg spre Dunăre, iar Dunărea spre mare — ne spune inginerul Vlad Galin, directorul întreprinderii de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare (I.E.L.I.F.) a județului Giurgiu — și toate duc cu ele nemaiapomenite bogății, aur curat: apa însăși. Reținută și folosită la irigații, apa dublează sau triplează recoltele: lăsată să curgă în voie, aduce, indirect, pagube imense. În valurile nefolosite se înmormîntează continuu zeci și sute de milioane. Mișunarea întreprinderii noastre, însăși rațiunea ei de a exista, este oprirea unei părți cît mai mari de Dunăre în scopul asigurării sporirii producției agricole a județului nostru.

— Și cam cită Dunăre oprîți ?
— În perioadele de vîrf, 300 000 metri cubi pe oră. În sistemele mari de irigații ale întreprinderii, sint cuprinse 129 000 de hectare de teren arabil. Pentru irigația lui, dispunem de 1 970 kilometri de canale, de 2 500 kilometri de conducte îngropate, de 132 stații de pompare fixe cu aproape 750 agregate de pompare, care asigură apa la mai bine de 26 000 hidranți de cîmp.

— Practic, în momentul de față, care e situația? Cum și cît se irigă?

— Sintem acum — ne răspunde Ion Cărăușu, director cu sectorul cereale și plante tehnice din Direcția județeană agricolă Giurgiu — pe picior de a folosi toate instalațiile și utilajele pentru irigații. Am luat măsuri ca beneficiarii să scoată toate aripile de ploaie pe poziție.

— Aceasta înseamnă că le și pun în funcțiune?

— De regulă, da. Firește, nu peste tot lucrurile stau la fel. În primul rînd, pentru că sintem abia la început. Din cele peste 4 000 aripi de ploaie au fost scoase în cîmp, pînă în prezent, circa 700. Apoi, de ce să n-o spunem, mai sint și unități care demarează greu, altele nu s-au pregătit suficient pentru această operațiune. În prezent, mergem peste tot

la fața locului, pentru a grăbi scoaterea pe teren a utilajelor de udare și punerea lor în funcțiune. Experiența anilor trecuți a arătat că primele zile ale lui iunie reprezintă perioada optimă pentru astfel de lucrări.

— Una din stațiile de pompare din sistemul hidroameliorativ Daia îl întîlnim pe inginerul Marin Stirbu, șeful biroului de exploatare al I.E.L.I.F. — Giurgiu.

— Cît costă irigațiile, sau, altfel spus, cum stați dv., I.E.L.I.F.-ul, cu rentabilitatea?

— Beneficiarul, ne spune dînsul, plătește 18 lei pentru 1 000 metri cubi de apă. Cu această cantitate se poate iriga o suprafață de aproximativ 1,5 hectare (norma este de 700 metri cubi la hectar pentru o udare, operațiune ce se realizează în decurs de 10 ore). Dar costul real este de circa 1 000 de lei (între 300 și 400 lei pentru 1 000 metri cubi). Diferența ne este acoperită de la buget. Este vorba, evident, de un spriin acordat de stat agriculturii în momentul de față.

— Nu că ne-am plînge, relația directorului I.E.L.I.F., însă eforturile pe care le facem în domeniul irigațiilor se lovesc de numeroase dificultăți. Ele au început chiar de la montarea instalațiilor. Am găsit hidranți fără tevi în pămînt, precum și tevi fără garnituri. Desigur, în acele sectoare a trebuit s-o luăm de la început. Apoi, din cauza manevrelor neglijente ale mecanizatorilor, sint rușiți și scosi din funcțiune numeroși hidranți, în valoare de multe sute de mii de lei. Aplicăm, se-înțelege, amenzi întreprinderilor respective, dar paguba rămîne tot pagubă, intrucît nu se creează nimic prin trecerea banilor țării dintr-un buzunar în altul. Am avut necazuri și cu intreruperile de curent, care ne paralizau deosebit activitatea. În prezent, s-a ajuns la un consens ca să nu se mai oprească electricitatea în dauna irigațiilor. Nici cu beneficiarii situația nu stă prea pe roze. Foarte puține unități au formații permanente de udători, adică de persoane care să se priceapă la minuirea aripilor și aspersoarelor. Cei mai mulți dintre beneficiarii includ udarea între obligațiile formațiilor de acord global. De multe ori aspersoarele stau nesupravegheate, se defectează, producîndu-se pierderi de apă și bălțiri. Nu puține și nu mici sint dificultățile în legătură cu procurarea uleriilor și a pieselor de schimb.

— De exemplu?

— Vedeti, în curtea noastră se află un excavator de tip Castor P-403, necesar decolmatării (despotolării, curățării) canalelor. Este un utilaj bun, produs de „Progresul“ — Brăila. De cîtă vreme credeti că stă pe butuci, în același loc? De doi ani. După ce l-am folosit un sezon, au ieșit din funcțiune distribuitorul VDP-23-DIX-241 și VDP-23-DDC-242. De atunci și pînă în prezent ne zbatem să obținem într-un fel aceste distribuitoare, dar în zadar. Nu se găsesc nicăieri. Și iată cum o investiție de 600 000 lei este practic anulată de lipsa unor piese în valoare de 20 000 lei?!

— Ce-i de făcut?

— În afara remedierii neajunsurilor pe care le-am semnalat, pentru a realiza irigații eficiente, care să corespundă necesităților agriculturii noastre în momentul de față, cred că trebuie să se ude continuu — deci și noaptea. Să se asigure personalul necesar supravegherii și manipulării aripilor și aspersoarelor — poate și prin practica elevilor din clasa

a XI-a de liceu. Să se acorde, pe toate liniile, o atenție mai mare exploatarea instalațiilor de irigații, nu numai producerii lor. Ne aflăm într-o perioadă în care lipsa ploilor, mai ales în Cimpia Dunării, se simte foarte mult. De aceea cred că noi, cei ce lucrăm direct și efectiv în irigații, avem obligația de a ne osteni zi și noapte, pentru ca aurul din văzările Dunării, ale celorlalte ape ale țării, să nu fie lăsat să se piardă în mare, ci să fie mutat în magazinele, hambarele și cămările noastre.

ION D. GOIA

În așteptare, dar cu arma la picior...

Valea Argovei stă la o răscruce geografică: într-unul din punctele de contact ale Bărăganului cu lunca Dunării. Curios, cantitatea anuală de precipitații nu este aici nici mai mare, nici mai mică decît pe alte meleaguri ale Cimpiei Române, însă, îndeobște, nu prea plouă chiar atunci cînd ar fi foarte bună o ploaie. Și e secetă și cînd plouă alături, la vecinii de pe un mal și de pe altul al Mostiștei. În consecință, pentru oamenii de aici, instalarea în zonă a unui sistem modern de irigații nu înseamnă doar o activitate care le-ar complica existența, răvășindu-le înții cîmpurile și inhămîndu-i apoi la o muncă suplimentară. În așteptarea cuprinderii pămînturilor lor în sistemul Mostiștea II, intrat în etapa finală a execuției lui, nu au stat cu minile în sin, dimpotrivă. Și eventualitatea aceasta, cu șanse mari de a deveni realitate chiar în anul curent, nu îi prinde nepregătiți.

Istoria sistemului lor local de irigații, construit cu un deceniu și jumătate în urmă, e scurtă, dar elocventă. În capul ei stau inițiativa și clarviziunea unor oameni care au înțeles mai demult că, mai devreme sau mai tîrziu, cooperativa agricolă de producție din Valea Argovei va însemna pentru comuna lor și pentru viața lor totul. Și nu întîmplător, printre inițiatorii acestui sistem se numără și actualul ei președinte, Vasile Zglobiu, pe atunci tehnician constructor. Din 4 000 ha arabile, au scutit astfel de secetă nu mai puține decît 422 ha, cu investiții minime, însă cu ingeniozitate multă și cu beneficii pe măsura speranțelor: legumelor și plantelor de furaj, de cincisprezece ani buni, nu le mai duc grija, au fost scoase pentru totdeauna de sub influența întîmplătorului meteorologic.

Primăvara unui sistem de irigații este sau ar trebui să fie oriunde aceeași: se decolmătează șanțurile și canalele de legătură, se curăță de iarbă toate taluzele, se repară și se verifică utilajele. Aici, sarcina aceasta revine șefului fermei de legume, ing. Ion Aurel, și vicepreședintelui cooperativei, Aurelian Cristea, pentru suprafețele destinate furajelor. Și nu mai puțin electropompistilor Tudor Boulesan, Grigore Ene, Nicolae Moldoveanu sau Ion Hertea, dirijați nemijlocit de mecanicul-șef Mihai Augustin. Datoria lor din această primăvară este demult o datorie împlinită. Deși s-ar putea să nu mai fie nevoie de ele, cele nouă pompe Cernă A 200 din stațiile de pompare și repompare, ca și cele douăsprezece pompe pentru distribuția apei în teren, funcționează ireprosabil. Poate și unde sint electropompe, nu motopompe... Pentru că cei ce le-au instalat în teren au știut să privească în perspectivă și au evitat cu înțelepciune, chiar din pornire, renghiurile penuriei de carburanți...

Dar mai important decît toate rămîne faptul semnificativ că la Valea Argovei acest sistem local se va integra curînd într-un sistem de amploare, și asta fără poticniri și fără etape intermediare. Răcordurile au fost executate și, la momentul potrivit, vor intra firesc în acțiune. Iar la intersecția celor două sisteme aflăm oameni calificați, care s-au rodă îndelung într-o îndeletnicire cu binefacerile verificate de ei înșiși, încă din anul cînd inițiativa lor se trata ca un act de hazardată îndrăzneală. Au pariat mai devreme ca alții și culeg roadele curajului astăzi. Cum s-ar spune, la Valea Argovei se stă acum în așteptare, însă cu arma la picior.

MIHAI PELIN

La urma-urmei colaborarea nu e un lucru rău

E secetă adîncă în Insula Mare a Brăilei. Plouă peste oraș, dar în incinta îndiguită nu plouă. Bătrîni explică fenomenul astfel: „Cei care au gîndit defrișarea trebuiau să lase, ici-colo, cîte un pilc de pădure, să atragă norii“. E adevărat, nu e pădure în insulă. Un copac la cîteva kilometri și cîteva puieți de plopi plantați nu de mult pe marginea șoselei. Incolo, vînt și arșiță. Soarele a făcut din mașina cu care rulăm (pe șoseaua doar pe jumătate asfaltată), o sobă încinsă, pe roți. Cănicula vălurește peste plante încît te poți întreba: de unde mai au atîta curaj să ridice capul? Grîul e bun, dar acum, cînd dă în spic, cînd se întărește bobul, trebuie ploaie. Porumbul a supt cîteva centimetri de la sol și are și mai mare nevoie de apă.

Înfloriri de Oradea

Ambianța tropicală a serelor nu imbie deloc la evadări exotice imaginația orădenilor care lucrează sub sticlele limpezi sau le vizitează vegetația luxuriantă. Căci orădenii mei își au exotismul sub ochi, în mărturia apelor termale, forate din subteran, uneori la o temperatură de 90° C. Grație acestor ape, la Băile „Felix” și „1 Mai” plutesc în intimitatea rezervațiilor naturale lotuși termali ce se mai găsește numai pe Nil și Amazoane. Superbi sub forma lor stelară, ei cresc sub cerul liber, fără ocrotirea acoperișului de sticlă.

Apa termală este o bogăție nu numai înedită ci și binecuvântată a Bihorului. Dincolo de efectele ei sanitare, preventive și curative, ea este folosită cu efecte miraculoase în industrie, încălzirea blocurilor și dotarea lor cu apă menajeră fierbinte, în agricultură și piscicultură. Cu atât mai mult, deci, la încălzirea serelor, conducând la o mare economie de energie.

Știam că serele orădene au un palmares economic superior. Cind însă la Conferința județeană de partid, directorul Mihai Binslelean anunța că producția lor atinge nivelul de producție al serelor din Olanda (socotite drept cele mai productive din Europa) gazetarul din mine a făcut drumul spre Șoseaua Borsului unde, aproape de graniță, serele noastre sînt prima carte de vizită de aleasă prezentare a economiei bihorene. Întii pentru film destinat televiziunii și, apoi, pentru acest reportaj. Dar oricum, pentru Sere.

Aparent, după înălțimea redusă a plantelor, serele par, în acest miez de lună aprilie, în debutul producției lor de ciclu vegetal. Dar, în fond, producția lor începe cu revelionul, cu un revelion al florei somptuoase, derivat, la rindu-i, și el, din pregătirile efectuate încă din epilogul anului trecut. Serele produc și livrează linear, în flux continuu. Este, sub ferestre conjugate, bucuria și tristețea unor sere mereu productive și care nu-și au niciodată o zi onomastică. Pînă la această dată, așadar, au fost livrate legume și verdeturi proaspete fondului de stat: salată, guloare, ceapă verde, mărar, fire de pătrunjel, ciuperci, ridichi. Încă din 20 martie a început livrarea de castraveți, ajungându-se acum la o recoltă de peste 30 tone pe zi. În curind recolta va fi dublată și, apoi, triplată. Și nu numai pentru piața internă, ci și pentru export, în 17 țări. Holul „Întreprinderii de sere Oradea” este plin de panouri cu tot felul de tablouri sinoptice plasticizind evoluția producției și perspectivele ei în cadrul cincinalului. Printre ele o hartă cu linii colorate între țările în care se face exportul, pare o hartă a unei companii aviatice. Urmăresc liniile spre Anglia și Thailanda, Franța și cele două Germanii, U.R.S.S. și Suedia, apoi spre Olanda, țara cu care întreprinderea concurează la palmares.

E o dimineață însoțită, dar rece, de primăvară. Inginerul M. Binslelean, directorul, tocmai sosit din București, a venit de la gară direct la birou și, de la birou a plecat la o fermă îndepărtată. Serele au multe hectare pe care lucrează 1200 de suflete entuziaste care au menținut marca întreprinderii ani de-a rândul pe locul întâi. Îi întilnesc însă pe secretarul organizației de partid, cunoștință veche și împreună dăm peste directorul adjunct ing. Romulus Dragoș, altă cunoștință veche cu care făcuserăm filmul pentru televiziune. Și începem iarăși scotocirea gazetărească prin destul de înflorat și gustos al serelor. Destinul lor a început în urmă cu 14 ani. De atunci au rămas pe baricade directorul M. Binslelean, șeful secției contabilității Mihai Danbu, tehnicianul Eugen Molnar și alți câțiva, la început fluctuația cadrelor fiind destul de ridicată. Munca în sere era considerată, vezi doamne, injositoare, rudimentară. Pînă la urmă s-a văzut că e o muncă frumoasă, curată, elegantă chiar. Și cu inflexiuni romantice. A munci sub un cer străveziu de sticlă, la o temperatură suav tropicală și stabilă, în condiții igienice de laborator, printre legume și flori, s-a dovedit, pînă la urma urmei, o atracție pentru generațiile tinere, mai cu seamă. Absolvenții ai liceelor agricole — și nu numai agricole — au gravitat spre miracolul serelor. Stabilitatea cadrelor este acum exemplară. Pentru ele s-au construit blocuri de locuit, — din cei 1200 de muncitori, 760 locuiesc deja în imediata apropiere a locului de muncă. Construcțiile cresc în ritm rapid și tind să alcătuiască un micraion legumicol și floral cu posibilitatea, aproape certă (hîrtiile sînt deja parafate) a cîtoririi unei școli tehnice de specialitate în incinta întreprinderii.

Cind am făcut filmările cu tovarășii de la televiziune, am dat, în sere, peste o pleiadă de codane abia țîșnite din adolescență, în compania altora care, ehei! trecuseră de un sferț de veac! Elegante și cu pantofi. Își făceau treaba printre aliniamentele de plante. „V-ați îmbrăcat ca de sărbătoare” — le-am zis. „Auziserăți că venim să vă filmăm!” În dulcea lor gălăgie, ca de recreație mare, la o școală mutată artificial pe descinderea tropiceilor, mi-au răspuns că nu e adevărat. Că așa vin de obicei. Nu se murdăresc pe pantofi. Cind muncesc în pămînt mai afinat, folosesc cizmulițele. Și mi-au arătat spre câteva colege încălțate cu cizmulițe elegante de plastic. Totul părea de operetă, dar...

Dar, îmi explica inginerul Dragoș, faptul că nivelul de producție medie de la „Întreprinderea de sere Oradea” este foarte ridicat, se datorează hărniciei, pricepe-

rii și deschiderii spre nou a cadrelor din toate generațiile, — cu preponderență, aici, a cadrelor tinere și foarte tinere. Căci, deși (cum se va vedea) aici noul atinge virfurile ultramodernității din cincinalele noastre de revoluție tehnico-științifică, — baza e omul. Mîntea, inima și brațele o-mului. E necesară o înaltă și continuă virtute civică pentru ca noul să intre prin poarta respectării stricte a tehnologiei moderne pînă la recordul de 170 tone tomate pe an la hectar, — dar nu numai la 1 hectar sau două, cum realizează alții experimental, ci pe zeci de hectare, deci la o scară industrială. Sau la castraveți de 360 tone per hectar anual, — ceea ce înseamnă 36 de vagoane.

Nu mai numărînd, cu ochii, vagoanele, cetățeanul neavizat și total laic în ale contabilității, poate deduce nivelul de vîrf, continuu de vîrf, atins de serele orădene. Numai că, firește, virtuțile civice trebuie și ele cointereseate. Lozina, oricît de sublimă și de mobilizatoare ar fi ea, nu poate împlini idealurile. Între mistică și pragmatism, omul alege pragmatismul. În acest sens, acordul global, premiile aferente, condițiile de locuit, grădinița, creșa, clubul, toate așezămîntele social-culturale la un loc, combustionează moralul celor ce dau trînicie și faimă întreprinderii lor dragi.

În felul acesta, materialul și spiritualul dau, pasionant, liberă intrare noului. Un nou, aici, tot de vîrf. Sînt computerizate fazele de vegetație, reglarea controlată a ventilației, irigația. Mașini de înaltă tehnologie asigură nutriția plantelor cu viteza de 30000 cuiburi pe oră. Sortarea tomatelor se face pe bază de celulă fotoelectrică, — pe patru culori (tomatele verii, galben, roz, gâlbui — după maturitatea coacerii) și la 6 dimensiuni. Cu aceste aparate de ultim strigăt al științei, într-o hală în care munceau 140 de oameni, muncesc acum numai... 34.

Dar la I.S. Oradea noul cuprinde inspirat o sumedenie de alte aspecte. Se știe, de pildă, încă de la primele lecții de botanică școlară că plantele au nevoie de bioxid de carbon. Un colectiv de oameni cu capul bine pus pe umeri, în frunte cu inginerul Binslelean care nu este numai director de semnă hîrtii ci și om de concepție, știind că în satul Ciocăia, se află zăcămintele de CO₂, mai de departe, au fost aduse pînă în sere, necum apa geotermală să nu fie și ea folosită, că doar se afla sub tălpile cercetătorilor! Cele cîteva hectare experimentate cu încălzire geotermală vor fi deja mult lărgite încă anul acesta. Dar nu ideea în sine, firească de altfel, ci soluțiile tehnice contează. Apa geotermală atinge, sub sere, nu mai mult și nici mai puțin de 120° C. În colaborare cu Institutul „P. Poni” din Iași s-a ajuns la tratamentul de eliminare a sărurilor ce se depun pe țevi (foarte important și pentru încălzirea blocurilor!). Contracte de cooperare are întreprinderea și cu Institutul „Dr. Petru Groza” din Cluj-Napoca, cu Universitatea „Babeș-Bolyai” din același oraș, cu institute din Capitală, din Cimpina etc. pe linia intrajutorării științifice și muncitorești, mereu orientate spre promovarea noului. În acest context, iată și un fapt senzațional la care gazetarul tresare cu uimire: din apa geotermală, fierbinte pînă la 120° (neevaporată datorită lipsei de contact cu aerul) urmează ca întreprinderea, prin aurul ei cenușiu, să fabrice... gheață. Pur și simplu gheață. Paradoxul se mută în logică și logistică. Gheața este folosită la conservarea, în magazii, a legumelor și fructelor și la răcirea vagoanelor pentru export. Conducta de CO₂ folosește, printre altele, și la fabricarea gheții carbonice. Cine este inventatorul acestei metamorfoze de la torid la

polar? Colectivele unite ale fabricii, acționînd fără tam-tam, îmi spune inginerul Dragoș. Unul vine cu o idee, altul cu alta. Un institut o completează, — alții o experimentează. Sînt și invenții nebrețate, — dar asta nu înseamnă că ele nu sînt invenții.

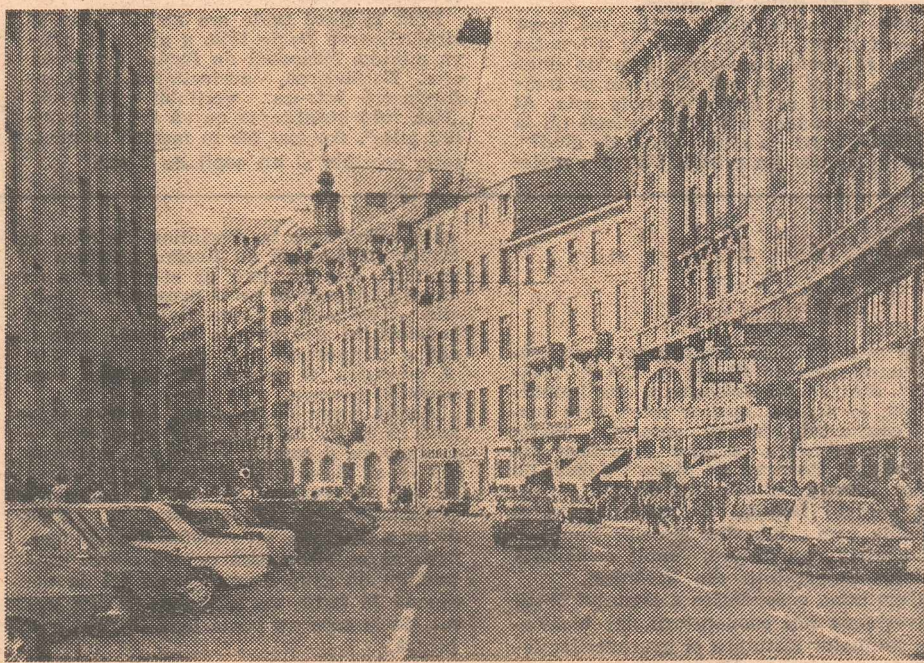
Și, fiindcă nădăduiesc să fi captat atenția cititorului cu frumoasa născocire de mai sus, îl invit să participe, alături de inima mea, și la alte iviri ale noului în concepția celor de la I.S. Oradea. Este vorba „spre un exemplu”, cum se rostea pitoresc un muncitor, de combaterea dăunătorilor animali. Cind spunem animalii ne gîndim la ceva voluminos, măcar cit un șoarece. E vorba, firește, de microorganismele. Pesticidele folosite pînă mai ieri, în întreprindere, erau și costisitoare (în valută) și poluante periclitînd sănătatea muncitorilor din seră. Or, cu ajutorul „Institutului de protecția plantelor” din București s-a ajuns la înlăturarea dăunătorilor pe bază biologică: alt microorganism, botezat phitoseilas, îi mănîncă repede și total. Și că tot veni vorba de poluare, grija față de om, de sănătatea sa fizică, i-a făcut pe orădeni să dezinfecțeze serele nu pe bază chimică ci prin aburii fierbinți — firește de la apa geotermală. Iar împotriva creșterii sărurilor (sărurilor) în solul serei, este folosit drenajul cu tuburi ceramice (deci lefline și înlocuind metalul) menite de a iriga, a spăla sărurile din sol și trimiși de sus în jos. Deci o instalație de uzină, lefînă însă și practică și foarte ușor controlabilă.

Și încă ar mai fi multe de spus despre felul în care este căutat noul, modernul, pe coordonate pragmatice, la întreprinderea de sere Oradea. Gustul, aromele și culoarea fiind aici statornicite pe o solidă bază științifică. Iată, poetul poate enumera o seamă de flori: garoafe, crizanteme, trandafiri, cale sau altele cu nume complicate: gerbera, alstromeria, asparagus etc. Date pe piața internă sau trimise la export în R.D.G., Cehoslovacia, Austria etc. Ele sînt cele mai eficiente economic: cresc repede, cu cost puțin. Dar necesită o atenție deosebită, pînă la tandrețe, într-o respectare drăgostoasă a tehnicității moderne. Obligate să crească linear, pe orizontală și verticală, de fire de tort sau de nailon modern, sub degetele ca de pianiste ale tinerelor muncitoare ele sînt obligate științific să dea co-o-le mari, armonioase, de calitate, să respecte legile interioare ale miresmelor și nuanțelor, așa cum poruncește romantic și savant inginerul Ion Fiterău (seful de fermă) și, inimă lîngă inimă cu el, Carol Kerestes, Pavel Fetca sau Ioan Guț. Clima tropicală a serelor își are romantismul, realismul ei, și arta ei, ca o vegetală foaie pentru minte, inimă și literatură.

Mă plimbam, cît mă ajutau picioarele, prin numai cîteva din cele 91 de hectare de pămînt românesc irizat prin sticle. Un pămînt fără ochelari de soare ci, dimpotrivă, privitor curajos spre lumina tăioasă a marelui astru. Căci întreprinderea are și pămînturi sub cerul liber, plantate cu legume, — dar și cu pomi fructiferi: pierisicul (în prim plan), mărul, părul, — recoltînd pentru I.I.F. hrană și dulciuri. Iar în sere, pe lîngă legumele cultivate extensiv, altele, pe de margine de șosea asfaltată, aducătoare de bani. Comuniștii Elena și Carol Kerestes de la ferma 1, Alexandru Birta și Olya Kirlyay de la ferma 2, ingineria Neli Halmăjan și tehnicianul Ioan Szabo, sau Viorica Sferlea și László Papp, — de la alte puncte de concepție și realizare, cultivatoarele de flori Viorica Scorțea și Magdalena Cervid, Maria Toma și Maria Szücs și alții și altele la un loc, dau faimă hectaru'ui de roși pe care românii la numesc sere și ungurii úvegház (deci, case de sticlă), în fond, patriei lor comune, averii lor comune, noului, modernității în sensul dens al cuvîntului.

Cu aprobarea lor tacită, reflexivă, hărnică închei aceste rînduri, ca un gazetar pasionat și rătăcit frumos între legume, fructe și flori.

ALEXANDRU ANDRIȘOIU ■

Suprafața insulei e amenajată pentru irigat, motopompistii, minutorii de aripi de ploaie se străduiesc să facă față arșiței, aruncînd peste plante ploaie lor artificiale. Nu sînt însă suficiente. Un țărăn, stăpînit de umorul celor de aici, zicea: „Irigațiile fără ploaie nu fac știuletele mare”. Ironia lui avea, cred, altă țintă: se referea la faptul că în insulă deși se irigă, se irigă timid, insuficient, sistemul de irigații, amenajat de lucrătorii de la T.C.I.F. Galați (și care, ne spuneau cadre de conducere din insulă, a fost luat în primire fără probe de către beneficiar, I.E.L.L.F. Brăila), e defectuos, foarte defectuos, incomplet. Iată o probă: la C.A.P. Mărașu, președinte Gheorghe Pană, om al satului, hărnic și inimos, suprafața (declarată) amenajată pentru irigat (și pentru care s-a primit plan corespunzător) este de 2800 hectare. „Nu putem uda însă decît 500 hectare, ne declară cîțiva membri cooperatori ieșiți acum din adunarea generală; apă în canale avem, dar la plante nu avem. În sectorul 36, situat în dreptul satului Băndoiu, antenele de ploaie sînt sparte, altele sînt montate greșit, am găsit porțiuni întregi de conducte lipsă, nemontate. Am cumpărat echipamente pentru irigat (țevi, aspersoare, alte utilaje) în valoare de trei milioane lei, le-am întins în cîmp și așteptăm „pe poziție” să irigăm. Dar, v-am spus, nu putem. În sectorul 42 nu funcționează nici o antenă de ploaie, nici la noi, nici la fermele de stat. Și atunci ne întrebăm: pentru ce am plătit trei milioane lei constructorilor? Și de ce să suportăm noi prejudiciile cauzate de alții?”

Întrebarea cooperativitorilor de la C.A.P. Mărașu e firească. Ne-au pus-o și nouă, și-au pus-o și în adunarea generală, le-au pus-o și altora. Răspunsul trebuie să fie unul singur: toți să-și facă datoria, sistemul de irigații din insulă trebuie să funcționeze la parametrii proiectați, la capacitatea planificată. Datorită aceluiași deficiențe, situația e aproximativ similară și la I.A.S. Insula Mare a Brăilei. Cîțiva motopompisti, mai mulți minutorii ai aripilor de ploaie ne spuneau că lipsesc hidranții: mecanizatorii neatentei îi smulg, îi sparg, trec cu roțile tractoarelor peste ei. Cineva, care a participat la o ședință la județ (unde conducerea I.E.L.L.F. Brăila a fost foarte aspru criticată pentru modul defectuos în care funcționează sistemul de irigații din insulă), ne spunea că ar fi vorba de lipsa a peste o mie de hidranți care, după cîte știm noi, costă între o mie și 1500 lei bucata. Nu luăm cifra de bună, intrucît în intenția noastră a stat doar situația irigațiilor de la C.A.P. Mărașu. Dar ce-ar fi dacă (conform principiului „cine sparge plătește”), ar plăti vinovații? Adevărații vinovați? Ar fi, credem noi, un act de echitate. Pentru că nu ne mai permite nici punga și nici timpul să mai tolerăm neglijența, neatentea, indiferența față de bunurile și valorile colective, față de averea obștei, a poporului.

Pămîntul țipă de sete și pe tarlalele C.A.P. Popu, din cadrul C.U.A.S.C. Ianca. Inanție de intrarea în satul Oprisănești, ne oprește un spectacol unic: o gură de apă, un hidrant defect a devenit... vulcan. Jetul de apă, gros cam cît un burlan, atinge peste 20 m. Unde cade apa se face groapă, porumbul, foarte fraged, e dizlocat, pe o mare suprafață porumbul e sub apă. Șoferul mașinii în care rulăm spune că de trei zile curge intruna. N-au văzut spărtura nici președintele C.A.P. Popu, nici președintele C.U.A.S.C. Ianca, Aurel Cioranu, pe care l-am căutat, dar n-a fost de găsit. Abia după ce am trecut noi pe acolo, vicepreședintele cooperativei, George Spinu, a mai coborît coloana de apă printr-o intervenție de provizorat. L-am văzut îndreptîndu-se cu șaretă spre stația de pompare.

În stînga șosclei, cîteva țevi strimbe stau aruncate într-un canal de desecare, mai încolo cîteva antene de ploaie ținînd la marginea unui lan de lucernă, n-au presiune, pentru că apa se risipește dincolo, unde hidranțul e spart. Din discuțiile cu unii membri ai comitetului comunal de partid, cu președintele C.A.P. Ianca, Tudor Vechiu, avem să aflăm că de trei zile la Stația de pompare 27 nu e presiune suficientă și, deci, nu se poate iriga întreaga suprafață. „Iar azi, n-am irigat deloc la Stația Ianca, pentru că am avut cinci spărturi pe conducta principală. Am sărit în ajutor cu 12 oameni, am făcut săpături, iar cei de la O.I.F.P.C.A. Brăila (constructor), au sudat. Dacă ne lăsăm în nădejdea lor se usucă plantele” (președinte Tudor Vechiu).

La urma-urmei colaborarea nu e un lucru rău, toți cei care lucrează pe marele ogor al țării avînd același scop: să producă în cantități cît mai mari piine pentru oamenii țării. Dar și aici, la Ianca, zece aripi de ploaie nu funcționează; lipsesc, aflăm de la președintele Tudor Vechiu, colierele, vreo 600 bucăți, care au fost predate Sistemului de irigații Viziru și nu au mai fost date înapoi; lipsesc cheile fixe, foarte necesare minutorilor de aripi de ploaie. „Chei fixe sînt la magazinul de piese auto dar noi nu avem dreptul să cumpărăm în numerar, numai pe virament”.

Și uite astfel, neavînd hidranți, chei fixe, coliere de țevi, conductele spărgîndu-se, uneori din cauza defectunilor din instalații, altelei din cauza neglijențelor din exploatare, din întreținere, se ajunge ca mii de hectare să rămînă neirigate.

N. GRIGORE ■

Festival de satiră și umor la Băilești

La sfârșitul săptămânii trecute, la Băilești, în județul Dolj, a avut loc, în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, concursul de satiră și umor „De la o glumă la alta”. Aflată la cea de a treia ediție, manifestarea s-a bucurat de participarea numeroasă a unor mai tineri umoriști, care au venit să-și încerce „norocul”, cit și a unora dintre cei mai „virtuoși” artiști ai genului, care s-au prezentat ca să-și apere gloria cucerită. Dar să nu mai lungim vorba și să vedem, pe scurt, ce-a fost și ce n-a fost la Băilești...

„Nea Mărin” într-o mare dificultate. Cum să facă să introducă în sala de spectacol pe acești consăteni?! Și-apoi, care din ei o fi Sucă?

Păstrînd tradiția, trofeele puse la bătaie, ca să spunem așa, s-au numit, ca și în poveștile lui „Nea Mărin” — cobilite. Fie că a fost vorba de cobilițe de aur, sau de argint, sau de bronz, sau numai papornice, adică mențiuni, întrecerea a fost foarte strînsă. Juriului format din oameni de artă și cultură (artiști, scriitori, caricaturisti, ziaristi) i-a fost foarte greu, la sfârșitul celor trei zile de concurs, să decidă pe cei cîștigători. Dar, pînă a-i vedea pe învingători, să mai notăm cite ceva din ceea ce s-a petrecut la Băilești. În primul rînd, locul de desfășurare a acțiunii. Datorită și vremii, care a ținut cu umoristii, întregul festival a avut loc în Parcul tineretului, într-o splendidă grădină de vară străbătută de riul Malasan, transformat din loc în loc în lacuși de o mare frumusețe. Avînd un asemenea cadru, și ținînd cont de tot ceea ce s-a înîmplat, nu greșim dacă spunem că Băileștiul s-a transformat, în cele trei zile cît a durat festivalul, într-o „cetate de scaun al umorului”. Un farmec deosebit l-a înscris și aportul artiștilor invitați. Este vorba, în primul rînd, de părintele spiritual al acestui festival, de părintele lui „Nea Mărin”, actorul Amza Pelea, președintele de onoare al manifestării. Au mai fost alături de „Nea Mărin”, în recitaluri în afara concursului, actorii Cristina Stamate și Alexandru Arșinel, cîntărețul Emil Gavriș și Nae Roman, grupul satiric Pro-Parodia din Craiova — premiul cel mare la ediția trecută — Vasile Mentzel, George Mihăiță. Venit cu un tren tirziu de noapte, tocmai de la Constanța, a „tipat” prezent și actorul Jean Constantin.

Concurenții au fost de mai multe categorii: foarte buni, buni, slăbuți și penibili. De multe ori, cei prezenți pe scenă nu s-au ridicat la înălțimea cerințelor, așteptărilor și, de ce să n-o spunem, a eforturilor organizatorilor. După părerea noastră s-a uitat un lucru: băileștenii sînt obișnuși cu umor de foarte bună calitate. Nu o dată cînd cei de pe scenă se dădeau de ceasul morții, cum se spune, crezînd că fac umor, au se reușea să se obțină nîcî macar un zîmbet. De citeva ori, concurenții s-au prezentat cu un umor „chugulit” de prin alte părți, alteleori cu unul penibil, vulgar. Să mai notăm, în sfîrșit, și faptul că unele din textele prezentate nu numai că nu aveau umor, dar erau foarte sărace în ceea ce privește conținutul. Iar lucrul cel mai des întîlnit, au fost imitațiile unor imitatori. Să fim bine înțeleși: este vorba nu de a imita niște persoane (și aici au fost foarte multe cazuri cînd au fost imitați Adrian Păunescu, Amza Pelea, Domozină, Ghițulescu sau Eftimie Ionescu) ci de a imita pe cunoscuți imitatori ai acestor persoane (atît la textele prezentate cît și în modul de prezentare).

Înainte de a trece la prezentarea cîștigătorilor, o notă bună pentru președintele juriului, Giuseppe Navarra. Acela, pe lîngă faptul că a fost exigent, a explicat — cînd i s-a cerut de către cei respinși — motivele pentru care respectivii nu au intrat în posesia rivnitei cobilite. Mai mult decît atît, a soluționat cu răbdare și obiectivitate toate cererile de contestație venite de la participanți.

Dar, iată care sînt cîștigătorii: **LA INTERPRETARE ȘI CREATIE, Premiul de popularitate și încurajare** a fost obținut de elevele Denisa Greblă și Valentina Ghinea din Băilești. **Premiul patru** l-au obținut Marian Tănăsescu (Pitești), Viorica Moise (Giurgiu) și grupul satiric din Fieni, format din Marcel Firan și Nicușor Neghină. **Premiul trei**: Ana Ezeanu

(București), Aurel Tohaș (comuna Macea, Arad), Sinczak Dieter (Craiova). **Premiul doi**: Grupul satiric din Petroșani (Virginia Zăvoi, Ioan Velica, Gheorghe Negreanu și Gheorghe Seres), Cava Florică și Mircea Frățilă (Tulcea). **Premiul întâi** și „Cobilita de aur” au fost cîștigate de Ilarian Ștefănescu (Tirgu Jiu). De asemenea, s-au mai acordat următoarele premii: **Premiul revistei „Flacăra”** — lui George Călugăru (Craiova), **Premiul revistei „Rebus”** — lui Nicolae Cenan (Cluj-Napoca), **Premiul companiei aeriene I.A.R.** — Mihăelei Mazilu (Pitești) și lui Nicolae Caulea (Tulcea).

LA LITERATURA SATIRICĂ — Premiul trei: Ioan Frențescu (Iasi), D.C. Mazilu (București), Florentin Tăciune (Reșița). **Premiul doi**: Constant Petrescu (București), Dumitru Negrea (București). **Premiul întâi**: George Petrone (Iasi). **Premiul revistei „Flacăra”**: Dimitrie Jega (Timișoara). **Premiul revistei „Rebus”**: Adrian Busilă (Tulcea).

LA CARICATURA — Premiul trei: C.D. Postolache (Birlad), **Premiul doi**: Horia Crișan (Timișoara), **Premiul întâi**: Traian Furnea (Ludus), **Premiul revistei „Flacăra”**: Vasile Costache (Slatina).

S-a mai dat un premiu trei Casei de cultură din Urziceni, pentru un film satiric.

În încheiere, putem afirma că festivalul este o reușită. În continuare, atît revista „Flacăra” cît și „Rebus” vor găzdui, în paginile lor, cele mai interesante și originale creații. De asemenea, vom publica și un reportaj întîtitul „Din culisele festivalului”.

SORIN POSTOLACHE

Din nou Caragiale cu artiștii Casei de cultură din Petroșani

trului că de „mlînc” se va schimba radical, înțit dacă nu erai în temă cu ce-i putea plelea lui Valentin, te podidea plînsul. S-a angajat la fel de frumos și față de soferul pe lîngă care fusese repartizat ca ajutor, care și el, exasperat de modul agresiv de conducere a lui Valentin, tocmai venise să ceară conducerea șantierului să-l ia de pe mașină și să fie dat undeva la atelier. A doua zi, însă, năzdrăvanul de ceas n-a sunat suficient de tare și Valentin s-a trezit abia la 9. Mai bine-zis a fost trezit. Visa tocmai că fusese pe șantier, privea la un muncitor care lucra cu un ciocan pneumatic. Groaznic zgomot mai fac sculele astea, își zicea el. În realitate erau bătaie în geam, tot mai insistente, ale unchiului său — și el sofer profesionist. „Mă, Valentin, fericit mai ești, mă! Tu poți dormi și lîngă o mașină de tăiat lemne fără să te deranjeze?”

„Lasă asta, unchiule, scoate mai bine ceva de mîncare din toba dumitale, că te văz că vîi din comună. Nu vezi ce ghinionist sînt? După ce am întîrziat la serviciu, am rămas și fără mîncare. Abia după ce mîntînc îmi spul ce te aduce pe la mine. Mie cînd mi-e foame, sînt surd”. Unchiul venea cu o propunere care l-a entuziasmat la culme pe Valentin. „Eu n-am B-ul, și m-am gîndit să conduc tu mașina pînă la frate-miu, la Tulcea”. „Unchiule, hai să te pup. Ce bucurie mi-ai făcut. O să vezi ce nepot iscusit ai. Merg și repede și bine?”

Pînă la locul unde era garată noua și strălucitoarea Dacie 1310, a ajuns în citeva minute. Niciodată nu făcuse asemenea cros. Nerăbdarea, curiozitatea îl transformaseră într-un veritabil Zatopek. „Hai, iute îmbrăcarea ce va tot moșmondiți atîta”. Au luat loc în mașină unchiul, soția acestuia și un copil de 7 ani.

„Dacia” minca pămîntul nu alta. Din sută Valentin n-o scotea deloc. Curios, în loc să-l tempereze, unchiul, cu atîta experiență de viață, sofer cu sute de mii de kilometri parcursi, ce-l drept nu pe autoturism, dar totuși la volanul unei mașini, suridea satisfăcut de calitățile mașinii. „Bună Dacia asta. Parcă te unge pe suflet cînd vezi cum înghite kilometri”. N-a terminat bine vorba, că Valentin, angajat într-o depășire, iese cu roțile din sînga pe acostament, se sperie, intră într-un puternic derapaj, după care, mașina necontrolată, izbește puternic autoturismul depășit la nivelul portierei stînga față, proiectîndu-l, într-un pom. Apoi Dacia revine pe traiectoria normală, soferul reușind să oprească pe dreapta drumului, cam la 70 de metri de locul impactului. Opreșc și alte mașini, soferul coboară, și fug spre locul unde epava (în care cu greu mai puteai recunoaște o Ladă 1200) era înfîntă în pom. Oamenii nu mai au cui să acorde primul ajutor, căci toți cei trei ocupanți sînt morți. Unul din pilotii unei „Skode”, depășite și ea cu citeva kilometri mai în urmă de Valentin, povestea indignat: „Eram la barieră vreo 20 de mașini înainte, cum e și firesc una după alta. Cînd s-a ridicat cumpăna, dumnealui, care era ultimul la rînd, ne-a depășit pe toți, intrînd pe sensul opus, gata-gata să se ciocnească în plin cu un tractor. Noroc că tractoristul, om cu scaun la cap, a oprit”. Bilanțul: 3 oameni morți, 3 femei văduve, 7 copii rămași fără tată. Soferul mașinii aruncate literalmente de pe șosea, care nici nu visa că i se poate întîmpla așa ceva, urma să-și sărbătorească în seara respectivă, împreună cu familia și prietenii, ziua de naștere!

VICTOR BEDA

Cronica șoselei

„O aniversare ratată”

Deși abia a împlinit 18 ani, R.V. a reușit performanța de a da părinților, rudelor apropiate, precum și profesorilor, maiștrilor — care s-au ocupat de instruirea lui în școala profesională de mecanici și conducători auto —, apoi de conducerea șantierului unde a fost repartizat, mai multe probleme decît elevii dintr-o clasă întregă. Absențe nemotivate cu zecile, o colecție rar întîlnită de note proaste, aroganță și obraznicie cu colegii și chiar cu instructorii etc., etc. Cînd ți-e lumea mai dragă, Valentin dispore. Unde? Nu se știe. Examenul de sofer l-a luat, dar după repetate încercări. Să fie clar, pe Valentin îl ajută mîntea și e cit un munte, dar, cum zice el, are zilele lui proaste. „Măi băieți — povestește el colegilor — mă cuprînd deodată, așa, tam-nisam, două dorințe: ori de a sta întins — de preferat la aer curat de iarbă, nu în casă — ori de a lua-o razna, încotro vîd cu ochii. Ce să fac, n-am voie să ca voi. Pentru mine chiar și patru ani de muncă sînt mult, prea mult”. Exasperat de „stilul de muncă” al tînarului, maistrul își propune să mai aibă o ultimă discuție cu Valentin înainte de a-i face propunerea de desfacere a contractului de muncă.

„Măi, Valentin, păcat de tine, mă. Prost nu ești deloc, chipșe, solid de a-i putea ridica în spate basculanta asta de lîngă noi. De ce nu vrei, mă, să te pup pe treabă, să înveți ca lumea meseria asta. Ai putea cîștiga bine aci. Uite, colegii tăi la ce salarii bune au ajuns. Ce ai de gînd?”. Așa de frumos i-a promis Valentin mai-

„Fractură picior”

...de onomastică

La prima vedere, justificarea sacrificării unui porc de 60 kg la C.A.P. Tigănești, din județul Teleorman, este indubitabilă, în pofida „surilor rele”, care susțin contrariul. Medicul veterinar Victor Eosu scrie negru pe alb: „sacrificat din necesitate. Fractură de picior”. Adică, nu chiar... negru, ci albastru pe alb, culoarea cernelii folosite. De unde, poate, și situația cam... albastră a celor implicați în această incurcătură, mult comentată printre cooperatorii din Tigănești.

Cum buna gospodărire a avutului obștii privește pe toți cooperatorii, iar încălcarea normelor statutare și prevederilor le-

gale referitoare la disciplina de plan și financiară lezează pe fiecare membru al unității, iată că ceea ce și-a permis cu două săptămîni în urmă președinta C.A.P. din Tigănești, Elena Balauru, sfidînd îndatoririle sale morale și legale, care îi cer o comportare ireproșabilă, n-a fost și nu putea fi trecut cu vederea, cum probabil sperase.

Astfel, organele în drept au fost sesizate că Elena Balauru a dat dispoziție — desigur cu o oarecare discreție, nimic de zis — să fie sacrificat un porc de circa 60 kg, iar carnea să fie transportată „incognito” la via cooperativei, unde dînsa, a doua zi... întîmplător fiind 21 mai, avea să se întîlnească pentru citeva ceasuri cu un grup de amici, un fel de escapadă la iarbă verde, liniște și aer curat, de la care nu poate lipsi o masă copioasă.

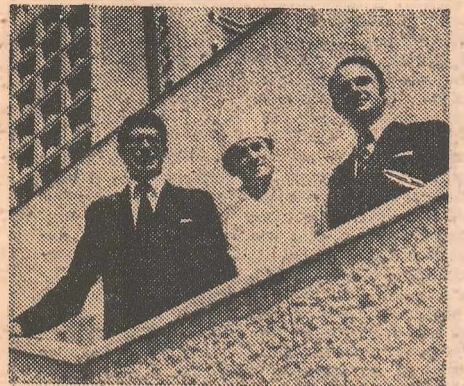
Fărăste, fiecare își petrece timpul cum, unde și cu cine dorește, dar — s-au întrecut mai mulți cooperatori — ce-ar însemna dacă fiecare dintre noi, atunci cînd avem chef de o petrecere, să recurgem la sacrificarea cite unui porc din averea colectivă?!

Ce-i drept, Elena Balauru a încercat să evite astfel de comentarii, recurgînd însă la un procedeu nu mai puțin detestabil: i-a solicitat medicului veterinar să „legalizeze” sacrificarea animalului jertfit într-o onomastica sa. Legalizare care, cu ocazia cercetărilor întreprinse de organele în drept, s-a dovedit a fi... cusută cu ață albă!

Și toate aceste consecințe morale și penale se datoresc faptului că, uneori, se confundă buzunarul propriu cu cel al obștii.

MIHAI GROZAVU

„Continental” Timișoara Cu ușile mereu deschise noului și noilor veniți

Într-un oraș „ca lumea”, de pe harta unei țări frumoase și generoase, unui oraș aflat într-un tranzit al vieții — și, îndeobște, acest ins se numește turist — i se oferă spre cunoaștere, spre destindere, spre aducere-aminte, diverse locuri, cum ar fi muzee și edificii, străzi cu o anume semnificație, parcuri și monumente, ruine și priveliști. Tot așa, în drumul pe care îl străbate, indiferent de mijlocul de transport, pentru omul încărcat de valize, nevoit să-și astimpe somnul, foamea și setea, hotelul și restaurantul devin puncte obligatorii de trecere, încît cam jumătate din suma impresiilor se adună din asemenea localuri.

Cred, cu suficiente temeiuri, ca unul care m-am preumblat prin orașele țării, citva și aiurea, că așa stau lucrurile și în ceea ce privește restaurantul „Continental” din Timișoara, unde, cite e ziulica de mare, intră și ies oaspeți din toate zările pămîntului. Pentru mulți, în graba trebuurilor, contactul cu Timișoara se rezumă la întîlnirea cu cochetul hotel și cu ambianța acestei unități de alimentație publică, aflată, în momentul de față, în deplinătatea profesionalismului celor care muncesc acolo (aici).

Am mai scris, cu felurite prilejuri, despre colectivul de muncă de la „Continental”, asta și din mîndria că, fiindu-mi aproape, îi pot afla bucuriile și împlinirile, pot auzi cuvinte de-a dreptul elogiatoare la adresa celor care, precum tutorii, le asigură cadrul și zîmbetul în împrejurări mereu repetate și mereu firești în cursul unei zile: micul dejun, prînzul și cîna. În replică, s-ar putea zice — și pe bună dreptate — că, asemenea colegilor din orice local sau, mai larg, din orice care loc de muncă, ei își fac datoria, adică aceasta le e menirea, aceasta le e treaba, dacă s-au apucat de ea, să o facă în mod temeinic și în deplină cunoștință de cauză, ba, să se și bucare că nu-i bate vîntul și nici ploaia nu-i udă.

Și totuși, aici, la „Continentalul” timișorean, există citeva argumente care îi dau o notă cu totul aparte în ansamblul unităților similare; ca să nu mai amintesc de recitalurile și expozițiile gastronomice ori de programele dense ale barului, pricină primă a acelei aprecieri sînt renumitele „Joi bănațene”, ajunse la vîrsta de cinci ani! Într-o zi de joi, nimerită în vara anului 1977, la 14 iunie, de cînd și-au propus nu să-i rupă gura țîrgului, ci să-i stîrnească apetitul de frumos și de gustos, laolaltă, Cornel Určan și Iosif Szabo — un cuplu de șefi tineri ca vîrstă și maturi ca înțelepciune — au declanșat o inițiativă pe care ei înșiși, atunci, o vedeau vremelnică, atît de dificile se întrezăreau organizarea și rezistența unei manifestări cu totul neobișnuite între preții și geometriile unui... birt. Adică „Joi” sau „seara bănațeană” nu e o cină cu muzică, ci, așa cum s-au convins cei aproximativ 7200 de participanți la cele 260 de ediții numărate pînă acum, în răstimpul serii se întîmplă ca omul să se aple într-o sală gătită bănațenește, cu amfitrioni îmbrăcați ca în satele de prin jur, iar muzica, ei, bine, muzica se constituie într-o veritabilă monografie — nepoluată — a liricii populare din partea de vest a țării. Evident, fiind ori cinei, omul stă la masă și mîncîncă și bea un pahărel din podgoriile învecinate; meniul — și nici nu se potrivea altfel — este inspirat din bucătăria bănațeană tradițională, unde gastronomia are ca notă specifică tocmai evanțul de gusturi și rețete ale românilor, germanilor, maghiarilor, sîrbilor, după cum s-au instruit în familie și la școli Walter Kincs și Constantin Burciolu, maeștri în arta culinară.

În final, intrucît „Flacăra” — ulterior, și alte publicații — a mai prezentat această minunată inițiativă a alimentației publice din țara noastră, în vremea cuvenită dînd și îndemnul proliferării ei, funcțiile de specificul urbelor — ceea ce s-a și întîmplat, multe centre de județ preluînd ideea —, sugerăm și Televiziunii să-și aplice „camerele” asupra unei „seri bănațene”, ca să se vadă și să se audă pe viu și cit mai convingător că fama, cum bine glăsuia Cornel Určan, e cea a unei case curate și ospitaliere, cu ușile mereu deschise noului și noilor veniți. Asta — adăuga „stîlpul casei” — pentru că la „Continentalul” din Timișoara s-a modificat substanțial noțiunea de local public. În aceea de lăcaș pentru repaus, destindere, vîde bună.

TEODOR BULZA

Oricit s-ar strădui C.N.E.F.S. să ne convingă de contrariu, și se străduiește din răspuțeri, sportul românesc are un an internațional mai slab, el pierzând multe din pozițiile câștigate anterior. În sprijinul acestei afirmații pot fi produse o serie de dovezi, asupra celor mai convinșătoare urmând să ne oprim, geografic, în cele ce urmează. Campionii ai Europei în 1981, rugbiștii s-au văzut siliți să se mulțumească, anul acesta, cu locul 3. Plecați la mondiale cu intenția declarată a unei medalii, handbaliștii s-au clasat abia pe treaptă a cincea. Echipa masculină de volei Dinamo București n-a izbutit să păstreze Cupa campionilor dobândită în 1981, iar în Cupa cupelor, tot la volei, Steaua a coborât, și ea, un loc față de ediția precedentă. După ce ne-au adus, în timp, atâtea onoruri și atâtea satisfacții, luptătorii s-au întors de la campionatele mondiale de la Varna fără nici o medalie de aur. Lista eșecurilor, mai mari sau mai mici, ar putea continua, fotbalistii juniori au ratat calificarea la europene, echipa de tenis a fost eliminată timpuriu din Cupa Davis etc., etc., întregind un tablou cenușiu, demonstrând clar, fără puțință de tăgădă, că sportul românesc e tot mai rar în stare să-și respecte obiectivele asumate.

În acest context, excelenta comportare a poloștilor la redevabilul turneu de la Tbilisi ne-a mai crescut frunțile. O echipă românească foarte tină și a câștigat turneul fără să fi cunoscut înfringerea, ea deșansând toate marile puteri ale disciplinei, între care formațiile U.R.S.S. și Cubei, prima campioană olimpică și deținătoare a Cupei mondiale, cealaltă campioană mondială universitară și ocupanta locului 3 în lume. Pentru prima oară după 20 de ani, o altă echipă a reușit performanța de a termina invingătoare într-un turneu de elită disputat în țara actualilor campioni olimpici, această echipă fiind cea antrenată de Iuliu Capșa și Cornel Rusu. Iată care a vegheat, cu competență și tact, antrenorul federal Anatol Grințescu. Plecând de la un succes atît de strălucitor, pentru care jucătorii noștri merită cele mai fierbinți felicitări, să notăm însă că invingătorii de la Tbilisi se găsesc în situația, desigur jenantă, de a absența de la mondialele din acest an, programate între 31 iulie și 10 august în Ecuador, la Guayaquil?! Asta în condițiile în care, insistăm asupra amănuntului, ei își câștigaseră, prin luptă, acest drept, clasându-se între primii 6 la ediția precedentă a competiției, găzduită în 1978 de Berlinul occidental. Motivul neparticipării e simplu, C.N.E.F.S. a hotărât în acest sens, făcându-și, din cite am înțeles, două socoteli. Pe de-o par-

Inconsecvențe

te că poloștii tricolori nu vor avea șanse la medalii, pe de alta că, nu-i așa, Ecuadorul e departe, o deplasare pînă acolo implicând fonduri importante. În ambele situații, C.N.E.F.S. a judecat greșit. Mai întii că, inversînd ordinea, eforturile materiale n-ar fi însemnat un sacrificiu, Federația internațională angajîndu-se să suporte, integral, cheltuiala pentru 8 sportivi din fiecare echipă calificată automat la mondiale, deci și pentru 8 poloștii români?! Să nu fi fost cunoscut acest „amănunt“? Greu de crezut. Mai ușor de acreditat pare ideea că organismul diriguitor al sportului nostru s-a temut, revenim la prima jumătate a raționamentului său, de un eșec la Guayaquil, care eșec i-ar fi putut șifona așazisul prestigiu internațional?! Că el a călcat, odată în plus, strîmb ni se pare clar. Procedînd așa, adică transformînd, după un obicei mai vechi, prudența în frică, el a privat o echipă tină și valoroasă de posibilitatea de a-și măsura forțele cu cele mai bune formații ale lumii, pe care dealtfel le-a și întrecut, recent, la Tbilisi?! Din această cauză, garnitura lui Vlad Hagi, Cătălin Moiceanu, Florin Ardeleanu etc., promoție de jucători talentați și harnici, asemănătoare „generației Wembley 1969“ din fotbal, se vede silită să mai aștepte 4 ani, pînă la viitoarele campionate mondiale, spre a-și demonstra, concret, calitățile de excepție?! În locul ei, la Guayaquil, va juca echipa Franței, care n-a izbutit să câștige niciodată în fața reprezentativei noastre?! Nu e însă pentru prima oară cînd C.N.E.F.S. comite o astfel de eroare, făcînd dovada unei cunoașteri superficiale, după ureche, a realităților din sportul românesc de performanță. De pe urma acestei optici, au avut de suferit, de-a lungul anilor, mai multe discipline și, în special, atletismul. Fetele noastre, campioane mondiale de cros în 1978, la Glasgow, n-au putut să-și apere titlul la ediția imediat următoare?! În 1981, în cadrul „represaliilor“ post-olimpice, atleții tricolori au lipsit de la europenele de sală, tînută la Grenoble, forțat în urma căruia A.E.A. a retras federației noastre toate gratuitățile de participare?! Mai recent, chiar în 1982, Fița Lovin și Anisoara Cușmir au fost oprite să evolueze la campionatele indoor ale Europei de la Milano, deși la data respectivă, în martie, Fița Lovin era creditată cu 4:06,92 pe 1.500 de metri, cel mai bun rezultat mondial al sezonului?! În plus, Anisoara Cușmir a sărit, săptămîna trecută, 7,01 m și a avut o săritură de 7,20 ușor depășită?! Tot în martie, la Roma, Maricica

Puică și-a adjudecat titlul mondial la cros, secundată fiind de Fița Lovin, dar întrecerea pe echipe a revenit formației U.R.S.S., a cărei primă sportivă, Smehnova, s-a clasat abia pe locul 8. Echipa României n-a câștigat, cum ar fi fost normal, medalie de aur pentru simplul motiv că ea n-a participat?! Doina Melinte și Maria Radu ar fi meritat să completeze formația, dar C.N.E.F.S. s-a opus, nu înainte de a fi cerut antrenorilor, în scris, asigurări că echipa ar avea șanse la medalii?! Încetători în posibilitățile elevilor lor, aceștia s-au angajat că și echipa va aduce o medalie, dar C.N.E.F.S. și-a păstrat pozițiile de vinovată fermitate, privind astfel atletismul nostru de o izbîndă de răsunset?! Am scris despre asta, pe larg, în „Flacăra“ din 26 martie 1982, solicitînd lămuririle de rigoare. Consecvent în tăcerea sa, confundînd orice critică apărută în presă cu un atac, C.N.E.F.S. n-a răspuns nici pînă azi, ignorînd Legea Presei și, implicit, opinia publică.

Că tocmai cei din forul de specialitate, plătiți pentru asta, nu cunosc în profunzime ce se întîmplă în aria unei discipline sau alta a demonstrat-o și modul în care a fost alcătuită reprezentativa de box a țării pentru mondialele din R.F.G., de unde pugiliștii noștri s-au întors, neîndeplinind obiectivele propuse, doar cu două medalii de bronz. Era limpede, în temeiul comportărilor anterioare, că maximum 7-3 boxeri tricolori aveau șanse reale de a pătrunde în etapele superioare ale competiției, însuși secretarul federației de specialitate făcînd declarații în acest sens. Pînă la urmă însă, judecîndu-se în situația după aparențe, au făcut deplasarea la mondiale n-au fost valabile și în privința boxerilor?! C.N.E.F.S. nu va da, probabil, nici de data asta un răspuns, căci o asemenea inconsecvență, sortită să aducă prejudicii sportului românesc, e, firește, greu de explicat și, mai mult încă, greu de scuzat.

Sportul nostru, s-o spunem deschis, e azi în situația de a ceda, cu fiecare zi, poziții de frunte pe plan internațional, poziții dobîndite prin talent, perseverență și ambiție. Dacă actualul mod de a gîndi și acționa nu se va schimba, în sensul revitalizării întregii activități, a scoaterii ei de sub semnul pasivității și a rezultatelor umflate, coborîrea pe tobogan va continua.

Altfel zis, e momentul ca piciorul să fie pus, cit mai apăsător, în prag.

OVIDIU IOANIȚOIA

Plecînd de la un articol

Sub titlul „Pasiunea pentru fotbal nu are nimic comun cu abuzurile și ilegalitățile“, revista „Munca de partid“ publică, în numărul său din luna mai (5/1982), un amplu articol din care cităm:

„Pasiunea pentru sport în general, și pentru fotbal în special, nu justifică însă sub nici o formă unele abuzuri în constituirea fondurilor bănești necesare, nesocotirea regulilor financiare referitoare la cheltuirea acestora, înlocuirea spiritului olimpic, care trebuie să domine fiecare confruntare de pe terenurile de sport, cu falsificarea rezultatului prin vînzarea și cumpărarea victoriilor ca pe oricare marfă. Cele ce s-au petrecut în ultimii ani la cluburile sportive F.C. Constanța, U.T. Arad, „Rulmentul“-Alexandria, F.C. Argeș, S.C. Bacău, și F.C.M. Reșița (și, din păcate, nu numai acolo) sînt de natură să atragă oprobiul opiniei publice, să fie combătute și sancționate cu toată fermitatea, prin aceasta servind și ca învățătură pilduitoare pentru oricine ar mai fi tentat să gîndească și să acționeze așa. Aceste cluburi și-au constituit, în afara bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate, gestiuni neoficiale, alimentate cu importante fonduri bănești, mai ales prin deturnarea unor sume care trebuiau să intre în gestiunea oficială a unităților respective, precum și prin desfășurarea unor acțiuni care nu se încadrau în profilul lor de activitate...

La Constanța, de pildă, sub diferite subterfugii în numai doi ani, în miini afaceriste au ajuns citeva milioane de lei. 319.000 de lei prin tipărirea nelegală a unor invitații la competiții sportive care au fost folosite în loc de bilete de intrare; o altă sumă (e greu de stabilit ce valoare), prin tipărirea de bilete de intrare și de bilete tip boniere care au fost vîndute la meciurile amicale; 200.000 de lei s-au primit de la F.C.M. Brașov, în toamna anului 1980, pentru a ceda pe teren propriu cele două puncte disputate în vederea usurării promovării în „A“ a echipei din orașul de sub Timpa; 1.618.675 de lei prin tipărirea și distribuția (obligatorie - n.r.), în aproape toate unitățile economice, instituțiile și satele județului a sute de mii de bilete de tombolă; alți aproape o jumătate de milion de lei prin organizarea de spectacole culturale-sportive la care intrarea s-a făcut pe bază de bilete neînregistrate; alte sute de mii

de lei prin cedarea (ca pe ceva din propriul buzunar), în favoarea clubului F.C. Constanța, de către întreprinderea de gospodărire comunală (cu aprobarea consiliului popular municipal), a veniturilor realizate la una din casele de bilete de la intrarea pe plaja „Modern“ și la parcare a din Piața Ovidiu...

La F.C. Argeș s-au tipărit și vîndut 4.400 de invitații care au fost folosite ca bilete de intrare la manifestațiile sportive...

În același timp, un număr de unități din județul Bacău au vîrsat în contul S.C. Bacău 249.500 de lei, invocînd că reprezintă cheltuieli de reclamă comercială făcute prin programele meciurilor de fotbal.

După cum, tot prin falșuri, întreprinderea județeană pentru recuperarea și valorificarea materialelor refozabile Caras-Severin a virat în contul clubului sportiv F.C.M. Reșița suma de 546.450 de lei (alți 1.398.115 lei reținîndu-i drept recompensă pentru aranjamente, în contul beneficiilor sale), reprezentînd contravaloarea cantității de fier vechi strîns prin acțiunile patriotice organizate cu fotbalistii, în realitate aceștia necolețînd nici un gram de fier vechi. La întreprinderea „Rulmentul“-Alexandria, cei care au condus acțiunea de constituire a fondurilor pentru sport „prin sistemul de rețineri“ (din retribuție, sub forma cotizațiilor și din premieri etc., sau din încasările făcute la... gogoșeria ilegal creată), au fost secretarul organizației de bază din secția asamblare și unii membri ai comitetului de partid pe întreprindere. Iar la clubul sportiv U.T. Arad, cercetările au scos în evidență faptul că a fost minuită, prin mașinații dubioase, o gestiune neoficială de peste 1.700.000 de lei!

Să fim bine înțeleși, n-avem nimic de împărțit cu orașele amintite mai sus, pe oamenii care trăiesc și muncesc acolo îl apreciem și îi stimăm, numai că împrejurările ne obligă să punem față-n față citeva evenimente din sport a căror evaluare a avut și are darul să intrige și să indigneze. Pe de-o parte, ilegalitățile comise la F.C.M. Reșița, F.C. Constanța etc., pe de alta, suspendarea Universității Craiova. Cînd a fost vorba s-o scoată pe Craiova din Cupă, C.N.E.F.S. a făcut paradă de exigență și principialitate, angajîndu-se ferm, prin votul unanim al Comitetului său executiv, să respecte regulamentul în vigoare. Față de toate aceste abateri însă, foarte grave, unele din ele infracțiuni intrate sub incidența penază,

aceiași for n-a luat măsurile drastice care se impuneau, complăcîndu-se într-o atitudine de pasivitate și toleranță?! În toate aceste situații, manipulîndu-se milioane de lei, trucidîndu-se meciuri etc., e clar că regulamentul a fost încălcat, dar C.N.E.F.S. s-a prefăcut și se preface că n-a văzut, n-a auzit?! În asemenea situații, de meciuri cumpărate, regulamentului e, cel puțin teoretic, necruțător, prevăzînd sancțiuni mergînd pînă la eliminarea celor vinovați din campionat. Ceea ce, evident, nu s-a întîmplat?! În schimb, C.N.E.F.S. a sancționat Craiova fără temel, inventînd grosolan și dezinformînd opinia publică?! Adică unul tușește, să zicem, și-l pedepsești cu asprime, alții fură ca-n codru și-i ierți?! Și-ar mai fi o chestiune, spiritul autoerice a dispărut cu desăvîșire de la C.N.E.F.S.? Oare forul diriguitor al sportului românesc nu se simte cu nimic vinovat pentru faptul că, în domeniul de care răspunde, s-au petrecut atîtea și atîtea ilegalități?! Să fim și mai clari. În perioada în care s-au petrecut aceste nereguli, de fotbal răspundea direct prim-vicepreședintele de atunci al C.N.E.F.S. Considerăm că o parte din vină îi revine. Întîmplarea face ca fostul prim-vicepreședinte să fie președintele de azi al C.N.E.F.S., tov. Marin Dragnea, militant exigent pentru respectarea regulamentului în ședința care a validat scoaterea Craiovei din Cupă. De ce nu acționează tovarășul respectiv, fie și fără atîta pasiune, chiar mai calm, pentru respectarea regulamentului în vigoare și în aceste cazuri care „ni se par strigătoare la cer“?

EMIL NEGOIȚA

CARTONAȘ ROȘU!

În „Sportul“ de sîmbătă, Andone (Corvinul) a apărut pe lista jucătorilor fără drept de joc în etapa programată în aceeași zi. Luni, însă, nu mică ne-a fost mirarea aflînd din același ziar că Andone a jucat, ba chiar a și înscris unicul gol al meciului Corvinul - Sportul studentesc?! Ce să mai înțelegem?! Pe cine să mai credem?! Avea sau n-avea Andone dreptul să joace?! E cineva care tot timpul incurcă treburile în fotbalul nostru și acel cineva merită, imediat, un cartonaș roșu!

OMUL CARE JOACĂ

Reflecții tactice (III)

Sîntem încă tributari noțiunii de sistem în fotbal. Au fost nîște încercări de a schimba canoanele de așezare, ce-i drept firave mai ales la ceea ce jucăm noi. Mi-aduc aminte că vrobeam acum doi ani și ceva, pe una din străzile de referință pașnică ale Bogotei, cu profesorul Cernăianu despre ceea ce ar trebui să încercăm să jucăm, în funcție de posibilitățile jucătorilor noștri, pentru a surprinde o Europă și o lume fotbalistică ce încearcă să descopere și ea lucruri deosebite și să aducă noutăți neașteptate.

Îi spuneam - și ne împărțeam convingerile teoretice de atunci - profesorului Cernăianu că jucătorii noștri ar fi capabili să joace imprevizibil, glumind serios la adresa schematice cifre a așezărilor, trecînd dintr-una în alta numai și pentru a crea surprize și panică în terenurile adversarilor întîlniți pretutindeni. Profesorul mă înțelegea, vorbeam parcă aceeași limbă, dar pînă la fapte simțeam că este un drum foarte greu, aproape inaccesibil. Păcat... Nicăi el nu putea să se apuce singur de o muncă dificilă, plină de neprevăzut, la capătul căreia puteau fi însă întuite și satisfacții unice. Flacăra reușitei pîlpia undeva departe, inaccesibilă încă pentru a ne încălzi la ea.

Încercări sînt și în fotbalul nostru. Cam tirzii, ce-i drept, după ce Europa a născut atitudini autentice, ce trebuie neapărat menționate, fie și pentru a încerca să pătrundem mecanismul descoperirilor noastre. Ca atitudine colectivă de joc avem pentru ultimii ani două redescoperiri destul de trecute: pressingul, declarat falimentar după Cupa Europei din 1980 și jocul la ofside al unor echipe de primă divizie, care încă mai merge... Dureros este că atitudinile în consecință, de contracarare, se iau mai rar și foarte puțin realist, tîind ascuțitul unor astfel de săbii scoase provocator din teacă. Halagian, după Mateianu, a avut abilitatea de a trăi cîva timp din astfel de surorize cu care i-a șocat pe alții; în fine, Mircea Lucescu a menținut, prin teoretizarea atacului lateral, ideea concepțională de păstrare a mingii în cadrul propriei echipe, lansată și întretînută de profesorul Angelo Niculescu.

M-am cam „aprisn“ în ultimele săptămîni, am cam scăpărat cite ceva incendiar din condeiul meu și este firesc să sînt nevoia de a revedea logic și realist așa precum încearcă să și joace echipa mea. „Națională“ actuală are, normal, dreptul la încercări... Așa se explică, poate formula cu trei atacanți virfuri din meciul cu Cipru de la Hamedoara și poate, la fel, distribuția în care cred si eu destul de mult cu Balaci și Geolău atacanți laterali la Santiago de Chile. Sigur, totul este o „învaluire“... Învaluire din care reprezentantele Americii de Sud (cu Brazilia, bineînțeles), îmi permit să anticipez, vor ieși destul de „tăvălite“ după acest Mondial.

CORNEL DINU

În derbiul campionatului, Dinamo a jucat mai bine decît Craiova și a câștigat cu 4-0. Lupta pentru titlu continuă să rămînă deschisă

Nici etapa de miercuri, în care gazdele au cedat un singur punct, și acela fără importanță pentru clasament, n-a adus clarificări în divizia A de fotbal. Lupta e mai încordată ca oricînd, atît în fruntea, cît și la subsolul clasamentului. Sus, Dinamo își păstrează avansul de puncte față de Craiova, bucareștenii instalîndu-se lideri după victoria netă obținută, sîmbătă, în fața actualilor campioni. A fost, reamintim, 4-0, o diferență absolut meritată, intrucît echipa Dinamo a fost, în meciul respectiv, mult mai bună. Bucureștenii și-au depășit adversarii la toate capitolele, evoluînd cu mai multă ambiție și cu mai multă inteligență, conducînd meciul de la un capăt la celălalt. Campionii au apărut vlăguți, nedreapta eliminare din Cupă descurajîndu-i în loc să-i mobilizeze. Tactic, ei au jucat lamentabil. Craiovei, e drept, i-au lipsit citeva titulari importanți, dar la fel de adevărat e că a fost slab pregătită și demobilizată, fiind o prădă ușoară pentru o echipă în mare formă, în care au excelat Dinu, Muțescu, Orac și Văetuș. Cu un portar din care sărea mingea ca din zid și cu o apărare svaieț, campioana nu putea spera la mai mult. Jos, numai Progresul e fără salvare, de locurile 16 și 17, retrogradabile, fugind nu mai puțin de 11 echipe, între care „Poli“ Timișoara ocupă, în prezent, poziția a șaptea?! Au mai rămas de jucat 3 etape:

Lumea în care trăim

Trei argumente pentru o dezbatere

În istoria umanității, Europa, bătrina și mereu tinăra noastră Europă — bătrină pentru că civilizația ei numără multe secole, tinăra pentru că știe să țină pasul cu epoca și să-și păstreze receptivitatea la nou — această Europă atît de diversă pe toate planurile s-a bucurat de certe privilegii. Neîndoiește privilegiul cel mai important l-a reprezentat faptul că Europa a fost leagănul unor civilizații care au permis umanității să realizeze salturi spectaculoase pe drumul progresului. A fost spațiul spiritual în care au apărut culturi generoase, creații de răsunet, opere care au izbutit să treacă prin timp și să-și păstreze nestîrbite frumusețea și forța. A fost locul în care știința și tehnica au izbutit performanțe de mare valoare care au permis oamenilor să realizeze mai mult și mai bine în eforturile lor de propășire. A fost pămîntul pe care au apărut idei cuceritoare care au dat omeniiri noi perspective, pămîntul pe care s-au produs transformări esențiale pentru întreaga umanitate, pămînt pe care mișcările progresiste au prins rădăcini trănicioare.

Desigur, calitățile și privilegiile bătrinei și mereu tinerei noastre Europe sînt multe, iar spațiul unui articol nu-și poate propune să le epuizeze. Dar continentul acesta nu a însemnat și nici nu înseamnă doar o zonă a liniștii și creației. Europa a fost adesea, de-a lungul secolelor, scena unor conflicte și bătălii care au însingurat popoarele și tot pe acest continent s-au consumat evenimentele cele mai importante ale celor două războaie mondiale. Le amintim pentru că și astăzi Europa își are „privilegiul” pe care nu le putem evoca fără tristețe. Chiar dacă Europa rămîne unul din cele mai frumoase continente, chiar dacă civilizația ei oferă prilejuri de satisfacție, chiar dacă amploarea mișcării pentru pace este mai puternică decît pe oricare alt continent, Europa rămîne pentru noi, din păcate, un mare depozit de arme și o gigantică concentrare de forțe armate. Pe acest continent cu castele celebre, cu munți acoperiți veșnic de verdeață sau de zăpadă, cu așezări și lacuri liniștite, pe acest continent cu minunate monumente ale omului și ale naturii s-au adunat prea multe arme și prea mulți soldați.

Este bine să ne amintim de aceasta acum, cînd la O.N.U., în Adunarea Generală începe o nouă și esențială dezbatere privind dezarmarea. Și aceasta deoarece pentru noi, europenii, dezarmarea nu constituie o temă abstractă de discuții ci o problemă acută la ordinea zilei, un imperativ într-o lume în care pericolul războiului crește proporțional cu sofisticarea armelor și cu înmulțirea lor.

Argumentele noastre, ca europenii, pentru dezarmare sînt numeroase. Voi aminti doar trei dintre ele.

ARGUMENTUL nr. 1: Europa este continentul care ocupă primul loc în lume prin mărimea dotărilor cu armamente.

- Peste 15 000 de încărcături nucleare.
- 2 452 rachete intercontinentale.
- Peste 2 000 rachete nucleare cu rază medie de acțiune.
- 1 813 rachete plasate pe submarine.
- 505 bombardiere strategice.
- 24 000 avioane de luptă.
- 91 270 tancuri.
- 4 500 nave de război.
- 56 400 tunuri.
- Peste 700 de baze și instalații militare pe teritoriul străine.

ARGUMENTUL nr. 2: Europa este continentul care ocupă primul loc în lume prin amplasarea efectivelor militare.

— Efectivele militare concentrate pe continentul european se ridică la 13,8 milioane de oameni.

— Peste 1 milion de militari străini se găsesc pe teritoriul a 17 state ceea ce înseamnă 70 la sută din totalul efectivelor staționate, în întreaga lume în afara frontierelor naționale.

— Concentrarea de efective militare în Europa este mai mare de 6 ori decît în Asia, de 30 de ori decît în Africa și de 20 de ori decît în America Latină.

ARGUMENTUL nr. 3: Europa este continentul care ocupă primul loc în lume prin puterea de distrugere a încărcăturilor nucleare.

— Statele ce dispun de arme nucleare din cele două alianțe militare posedă 95 la sută din totalul acestor arme. (Aceste state sînt participante la dialogul european.)

— Puterea încărcăturilor nucleare existente pe planetă este de 5 ori mai mare decît ar fi necesar pentru distrugerea vieții pe Pămînt. Calculul hirtiei demonstrează că fiecare european poate fi ucis de 114 000 ori.

— Încercătura explozivă care poate fi transportată de o rachetă „Pershing” (propusă de N.A.T.O. a fi plasată în mai multe țări din Europa occidentală) are o putere de distrugere de 4 000 kilotone, adică de 30 de ori mai mare decît bomba aruncată asupra Hiroșimei.

Sînt trei argumente ce se adresează rațiunii și care pledează în favoarea dezarmării. Neîndoiește ele se vor face auzite în dezbaterile de la O.N.U. Mandatul încredințat delegației României socialiste de către Marca Adunare Națională a afirmat voința poporului român de a acționa cu toată fermitatea în vederea realizării unor progrese autentice în direcția dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare. Mandatul încredințat relevă poziția constructivă pe care se situează România, conferă un caracter global propunerilor țării noastre, propuneri reliefate încă o dată cu puternică pregnanță de către președintele Nicolae Ceaușescu, în magistrala expunere prezentată la recenta Plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român din zilele de 1-2 iunie. „Sesiunea Organizației Națiunilor Unite pentru dezarmare, din iunie, — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — este chemată să adopte hotărîri concrete și să determine trecerea hotărîră la dezarmare, în primul rînd la dezarmarea nucleară. Pînă nu au căzut primele bombe nucleare, să trecem la dezarmare! Cînd vor începe să cadă bombe, va fi prea tîrziu!”. Pentru România pacea Europei și a lumii reprezintă obiectivul esențial, acel obiectiv de realizare a căruia depinde însăși soarta popoarelor, a planetei. Or, nu există popor, nu există țară pentru care pacea — inseparabilă de dezarmare — să nu reprezinte o necesitate vitală.

La începutul dezbaterilor de la Organizația Națiunilor Unite afirmăm speranța noastră că sentimentele poporului român, ale opiniei publice de pe continent își vor găsi ecoul cuvenit în hotărîrile marelui for. Credem în luciditate și dorim ca această luciditate să călăuzească dezbaterile. Măsurile practice, constructive de dezarmare, într-o formă graduală, pentru că nimic nu se poate schimba de la o zi la alta, ci numai trecînd printr-un proces, măsurile acestea — ce pot să devină realitate prin voința politică a statelor — dispun de capacitatea de a face ca Europa să-și piardă (fără regrete) „privilegiul” de a fi cel mai mare arsenal de pe Terra!

AL. PINTEA

Mondo umano?

„Baletul aerian” și „somet”-ul

La Versailles, în Franța, debutează o întîlnire la nivel înalt a statelor occidentale industrializate și merită să zăbovim asupra ei. Știrile ce au precedat acest „somet”, cum îi zic francezii, spun că el a fost pregătit printr-un „balet aerian” de proporții neobișnuite. Persoane numeroase și cu funcții diferite au mers la aeroportul Orly, la Versailles, la Paris, au văzut traseul ce-l vor parcurge înaltele personalități respective și, în final, au căzut cu totul de acord asupra ordinii sosirilor și plecărilor ca și asupra altor aspecte sau detalii. Dacă nu s-a petrecut nimic neobișnuit, miercuri 2 iunie, la ora 20 g.m.t. a sosit, primul, șeful statului american. A mers la reședința ambasadei sale cu unul din cele trei elicoptere aduse special de la Washington. I-a urmat premierul nipon, venit a doua zi, către ora 21, care însă a mers la Paris cu automobilul. Azi, vineri, sosesc reprezentanții C.E.E. (ora 15) apoi premierul italian (15,30), cel canadian (16,30), cel britanic (17,00) și, în fine, cancelarul vest-german (17,30). S-a anunțat că piloții elicopterelor vor parcurge itinerare aeriene diferite pentru a dejuca orice tentativă de atentat. În plus, toate aceste aparate vor fi escortate. Mai mult decît atît, avionul șefului guvernului englez — în plin conflict al Malvinelor — va ateriza într-o zonă de maximă securitate asigurată pe aeroportul Orly de efectivele complete ale poliției, C.R.S. și jandarmilor — ale căror concedii au fost suspendate în această perioadă. Și ansamblul impunător al parcului Versailles a fost interzis publicului ca și vizitarea castelului și a Trianonului. Aici mai există dislocați pompieri, medici și ambulanțe gata oricînd să intervină.

Participanții la „somet” vor părăsi Versailles luni 7 iunie, folosind elicopterele. De la Orly decolare avioanelor lor speciale vor avea loc din 10 în 10 minute, cel american la 8,40, urmat de cel britanic, vest-german, canadian, japonez, italian și, la 9,30, de aparatul responsabililor C.E.E. E faza „cea mai delicată”, cum opina un organizator, minoră însă în raport cu temele „somet”-ului. Deși, ca de obicei, un comunicat scurt le va trece în revistă și va încheia că asupra importanței lor și mai ales a măsurilor, cu toții au zis „Da” și au adăugat un „Dar...”. Există deja o tehnică a acestor comunicate în care dezacordurile serioase ale tratativilor sînt „umbrite” de acordurile incontestabile dintre cel de la protocol. Și astfel, unitatea e salvată...

DUMITRU CONSTANTIN

Pace pe muchie de cuțit?

Faptul că foarte în curînd la Națiunile Unite se vor deschide porțile unei sesiuni speciale consacrate celei mai complexe și mai acute probleme a contemporaneității denotă o anumită deschidere a forumului mondial către temele prezente.

Organizarea unei sesiuni speciale este un fapt pozitiv și semnificativ. Expri-marea voinței de dezarmare este un fapt pozitiv și semnificativ. Finalizarea, în practică, a dezarmării ar fi incomparabil mai mult.

Cum se știe, sub egida O.N.U. au fost demarate decenii ale dezvoltării, ani ai sănătății, ai apei curate, o suită amplă și stimabilă de acțiuni consacrate umplerii de conținut a unor deziderate ardente. S-au realizat multe, dar rămîn de realizat și mai multe.

În fond, O.N.U. ține o contabilitate laborioasă și strictă a dosarelor rămase în suspensie într-o epocă în care umanitatea are și mijloacele (de drept nu mai vorbesc) și strategiile necesare pentru a pune, în sfîrșit, punct unei dezordini politice, economice, sociale și, de ce nu, morale cu implicații și efecte catastrofale.

Pacea dezordonată de azi, pacea pe muchie de cuțit, pacea terorizată a lumii contemporane este, desigur, subiectul principal al unui contencios stufoș și masiv. De existența sau nonexistența unei păci temeinice pe planeta noastră depinde, direct și efectiv, soarta umanității.

Vechile războaie, oricît de demente și de sîngeroase, nu au pus sub semnul

întrebării istoria așa cum ar putea-o face, în citeva fracțiuni de secundă, un război nuclear. Problema păcii este problema capitală, esențială, vitală a timpului nostru. Ideea imperativului păcii este una dintre puținele care nu se poate demonaliza prin repetare. Dar repetarea ideii de pace nu este sinonimă cu pacea. Pacea se declară, e adevărat, dar mai presus de orice se edifică. Nu prin voință, onorabilă, a unei minorități, ci prin demonstrația coerentă și activă a umanității.

Sesiunea O.N.U., o sesiune „specială”, deci translocată exclusiv pe o tematică stringentă și care nu suferă aminări, reprezintă ocazia unei asemenea demonstrații. Împlinită cum se cuvine, adică în deplin și elocvent consens cu voința cea mai fierbinte a popoarelor, această ocazie se poate transforma într-un demers hotărîtor.

De pe planșele proiectanților de la O.N.U. conturul unei păci viitoare, per-petue, se poate transfera pe meridianele tumultuoase ale globului. Pacea pe muchie de cuțit de azi se poate transforma în pacea mondială și normală a zilei de mîine. Într-o pace sănătoasă în care armele — vorba lui Hugo — să fie așezate, curmîni, în muze. Pacea de mîine, logica o impune, nu se mai poate „slefui”, cum se întîmplă azi, cu tehnologiile de luptă exorbitante și devastatoare.

Nu este un secret că verticalele și orizontalele cursei contemporane a înarmării compun o geometrie a absurdului care afectează, cu forța evidentă, însăși rațiunea supraviețuirii omenirii.

Politica militaristă și întreg cortegiul de complexe militar-industriale care fi-

nalizează această politică sub forma produsului finit — armele de distrugere în masă — au ajuns la un asemenea grad de periculozitate încît factori politici responsabili, savanți, specialiști în cele mai diverse domenii își concertează azi semnalele de alarmă avertizînd opinia publică mondială asupra gravului risc prezentat de o escaladă care nu are nimic comun cu dezideratele legitime și reale ale omenirii.

Agencia France Presse nota de curînd că „echilibrul terorii a devenit un echilibru al nimănui, el este ridicat în sus în zona tehnologiilor de vîrf în virtutea unei mecanici a absurdului”. O altă agenție, I.P.S. (agenția pentru lumea a treia), releva, în același context, că „teoria echilibrului terorii este o teorie vidată de sens, construită ca un alibi pentru crima monstruoasă pregătită să doființeze civilizația terestră”.

În jurul așa-numitului război al viitorului abundă teorii de tot felul, cea a primei riposte, a ripostei graduale, a războiului limitat și așa mai departe, toate avînd ca element comun acreditarea unei logici a conflagrației nucleare. Mai mult decît atît. Se construiesc scenarii care vizează, ca un absurd al absurdului, organizarea vieții după ce aceasta va fi pusă, drastic, sub semnul întrebării.

Or, o asemenea alternativă nu este numai aberantă. Este și evitabilă. Dezbaterile și hotărîrile sesiunii O.N.U., sesiune a păcii, ar putea pune în drepturi pacea și viața.

RADU BUDEANU

Cît costă un Chevrolet?

Centrul național american pentru statistică învățămîntului aprecia că în perioada 1970—1980 învățămîntul universitar particular a prelevat constant aproape 32 la sută din veniturile unei familii de condiție medie; în timp ce taxele percepute de universitățile de stat au scăzut de la 15 la 12,9 la sută. Charles Saunders de la „Consiliul american al educației”, citat de revista „Newsweek” arată că familiile din clasa de mijloc au fost răsfațate în deceniul trecut de explozia ajutorului federal pentru studenți și de veniturile disponibile, care au crescut mai rapid decît inflația. Familiile care „se sacrificau” pentru colegiu erau convinse că o pot face în continuare, fără a-și periclită frumosele vacanțe în Bahamas și traiul îmbelșugat.

Acum, în cel de-al doilea an al deceniului nouă, veniturile disponibile au încetat să crească. Mai mult de două treimi din venitul unui cuplu între 25 și 34 de ani provine din cîștigul soției. „Oamenii nu devin mai bogați, ci muncesc din greu pentru a se menține la nivelul deceniului

trecut” spunea profesorul de economie Michael McPherson de la „Williams College”. După ce timp de 10 ani învățămîntul la colegiu s-a menținut aproape constant comparativ cu rata inflației, din toamna anului '80 a luat-o vîntigoasă înaintea acesteia și probabilitatea să renunțe la acest loc fruntaș nu se întrevăde. Așa cum arăta un studiu al „Consiliului colegiului”, anul trecut, cînd inflația s-a ridicat la 8,9 la sută, școlile particulare au sporit costul învățămîntului pentru 1981—1982, în medie, cu 13 la sută, ceea ce reprezintă cea mai mare creștere din 1972. „Asociația națională a universităților de stat” și „Land Grant Colleges” arată că școlile lor și-au ridicat prețurile cu 17,7 la sută, înregistrînd cea mai spectaculoasă creștere din 1970 încoace. Încercînd să nu umfle nota de plată și așa extrem de în-perată multe colegii au menținut costul cursurilor scăzut în mod artificial, prin aminarea lucrărilor de întreținere și acordarea unor salarii mici personalului. La ora actuală, cel puțin 25 la sută din dotările colegiilor necesită reparații sau trebuie înlocuite. Economistul Kent Halstead de la „Institutul național de învățămînt” a relevat că puterea de cumpărare

a facultăților a scăzut, din 1973, cu 21 la sută. Școlile de stat, în care învață 78 la sută din studenții țării, au propriile lor probleme. Pentru a face față procesului inflaționist, 13 state din vest au măiorat costul învățămîntului în medie cu 19 la sută în 1982, Universitatea din Washington fiind pe primul loc cu uriașa creștere de 54 la sută!

Aceste ga-lante creșteri ale costului instrucției publice au consolidat protestul americanilor împotriva reducerilor operate asupra ajutorului federal pentru studenți.

Să plătești un colegiu nu a fost niciodată prea ușor, aprecia săptămînalul american „Newsweek”, dar acum, cînd învățămîntul s-a scumosit ca niciodată în ultimul deceniu, cînd recesiunea a zdrobit orice prosperitate personală, iar Administrația a redus drastic ajutorul federal pentru studenți, situația este mai dureroasă ca oricînd. „Oamenii obișnuiesc să spună că un an într-un colegiu este egal cu costul unui Chevrolet, glumea cu amărăciune fatăl unei studente de la „Augustana College”. „Acum, oamenii se plîng cît de scump este un Chevrolet”.

IOAN ROȘCA

Lumea se amuză

După „Ludas Matyi” — Ungaria

Procuratura Generală: „Referitor la scrisoarea petiționarilor Roșca Elena și Georgescu Elena din Ploiești, vă facem cunoscut că cele sesizate au fost examinate și constatându-se că sint întemeiate, s-a declarat recurs extraordinar, care a fost trimis Tribunalului Suprem pentru judecare.”

Valentin Tucă de pe strada Roșia Montana din București, împreună cu alți 4 semnatari, ne relatează peripețiile în căutarea unei piini, în cartierul Militari, după orele 19,00: zădărnice plimbări de colo, colo, suportarea atitudinii necivilizate a unei vânzătoare, Zamfir Ioana, de la centrul de piine de la parterul blocului 10A din B-dul Păcii ș.a. „Nu s-ar putea — se întreabă semnatarii — dacă măsura închiderii centrelor de piine la orele 19,00 privește strict economia de energie electrică, să se decalze programul uneia din cofetăriile cartierului în favoarea prelungirii, până la orele 20,00, măcar la unul din centre?”

„M-am mutat în septembrie 1981, prin schimb de locuință, în cartierul Pantelimon, urmând ca, la noul domiciliu, să-mi instalez un alt post telefonic, în momentul în care blocul 400 B va fi racordat la noua centrală din Șoseaua Iancului. Numai că despre stadiul lucrării amintite, nici până la această oră nu am putut afla un răspuns sigur: o dată mi s-a comunicat că blocul este deja racordat, altă dată, că nu este.” (Mărculețiu Alexandru, Șoseaua Pantelimon 113, București)

D.G.A.I.A. Galați ne anunță că în urma primirii scrisorii adresate de Scripcariu Mihai revistei „Flacăra”, acesta a fost încaadrat într-o funcție de economist la C.A.P. „Unirea” Negri-lești, comuna Munteni — limitrofă municipiului Tecuci.

Dumitru Rogojină din comuna Berești-Meria, sat Prodănești, județul Galați, se întreabă cu nedumerire cum de mai există asemenea oameni care-și fac de ris firma pe care o reprezintă, pornind de la o întâmplare care i-a dat — și-i dă încă — multă bătaie de cap. A comandat, prin intermediul lui Debrețeanu Alexandru, lucrător al cooperativei meșteșugărești din comuna Ștefan cel Mare, 9 Iulieze, plătinindu-i ca avans 500 lei, restul urmând să-i achite la predarea mărfii. Când le-a adus, el nu se găsea acasă, le-a lăsat soacrei, care i-a achitat restul. Erau însă mult mai scurte, deci de nefolosit, constatate făcând de inuși Debrețeanu. Până-n ziua de azi situația a rămas neschimbată cu toate că l-a dat și în judecată nu a reușit să-și recupereze banii. Adresându-se judecătoriei din Gheorghie Gheorghiu-Dej, acesta l-a anunțat că nu poate ordona executarea silită, decât dacă el, Rogojină, va trimite un timbru fiscal de 5 lei pentru emiterea somatăiei. L-a trimis. Degeaba.

Secția exploatare telefonice interurbană răspunde tovarășei Feraru Angela din București, care sesizase în unul din numerele revistei noastre că a bătut recordul în materie de așteptare a unei convorbiri telefonice cu Ianca, C.A.P. Berlești: nu s-a dovedit că a așteptat 3 ore, ci doar... două ore și jumătate! Ei da. e cu totul altceva.

Locatarii blocului 2B de pe șoseaua Giurgiului 127 — cei de la etajele 8, 9 și 10 — adresează și pe această cale un apel secției de termoficare Berceni, pentru a da dispoziție celor de la punctul termic Vifornitei (de care aparțin) pentru a regla presiunea apei calde. Până aici, zădărnice s-au dovedit toate insistențele lor. Apă caldă tot nu au, dar de plătit, o plătesc.

D.P.M.O.S. Municipiul București răspunde petentei Va-

sile Aurica din București, privind situația soțului său, următoarele: „Diferitele încadrări avute în perioada anilor 1960-1963 urmează a fi considerate ca măsuri ce au intervenit în schimbarea locului de muncă, în executarea aceluiași contract de muncă, iar nu ca transferări de la o unitate la alta, cum greșit s-a menționat în carnetul de muncă. În concluzie, se menține vechimea neîntreruptă în muncă în aceeași unitate, pe perioada respectivă, astfel că nu este cazul să se facă vreo imputare pentru reținerea unor sume privind sporul de continuitate.”

„Revista FILATELIA, la care sint abonat la uzină, apare cu o întârziere de una lună, aducând deci informații care deja sint cunoscute. În ce mă privește, după ce că apare cu mare întârziere la ghișee, mai trece cel puțin o săptămână până să ajungă la mine. (Paul Munteanu, Ploiești)

Pe bună dreptate se întreabă corespondentul nostru din Constanța, profesorul Virgil Dumitru, de ce în acest an geografia a lipsit din cadrul disciplinelor la care s-au ținut olimpiadele școlare. Care au fost considerentele unei astfel de interdicții?

„Vă rugăm să ne ajutați în stabilirea legalității activității financiare a blocului nostru pe perioada anilor 1978-1980. Aceasta intrucți noi ne-am tot adresat Consiliului popular al sectorului 6 să ne ajute în efectuarea unei revizii contabile, lipsind multe din actele justificative ale fostului imputernicit al asociației în perioada 1976-1980. Până la această dată însă nu ne-a fost dat nici un sprijin concret.” (Asociația civilă a proprietarilor, Aleea Istria nr. 7, bloc A3, București)

Ne scrie Victor Iorga din Brașov despre o situație care nu mai suportă amânare din satul bunicilor săi, Târlungeni, județul Brașov. În centrul comunei există un parc a cărui imagine stăruiește plinsul: garduri prăbușite, alei părăginate, bănci rupte ș.a. Tot aici, în acest imperiu al bălărilor, se află un obelisc, monument istoric, ridicat de înaintași în amintirea eroilor căzuți pentru întregirea neamului în războiul din 1916. Unde a dispărut respectul pentru eroii neamului — se întreabă corespondentul nostru. Dacă lucrurile stau așa, semnalul merită recepționat.

Ministerul Muncii: „La cererea numitei Filimon Lilișca din orașul Panciu, județul Vrancea, prin care a solicitat sprijin în vederea încadrării în muncă, vă comunicăm: Direcția muncii a județului Vrancea a analizat cererea petentei împreună cu organele locale din orașul Panciu, stabilind încadrarea acesteia ca telefonistă la întreprinderea de tricotate din acest oraș, începând cu luna iulie a.c., când urmează să intre în funcțiune unitatea respectivă.”

„Subsemnatul Ban Ilie din comuna Spring nr. 16, județul Alba, vin la dv. cu următoarea plingere. Sint infirm din naștere, avind piciorul drept mai scurt, motiv pentru care sint nevoit să port gheață ortopedică, fiindu-mi recomandată de medicul gheata cu înălțimea călcăiului de 7 cm. M-am deplasat (de două ori până acum) la întreprinderea de produse ortopedice și protezare din Cluj-Napoca, în noiembrie 1981, luindu-mi-se comanda. O dată mi s-a făcut o gheață cu înălțimea călcăiului de 15 cm, în loc de 7, altă dată, de 11 cm. Cu toate că am trimis ultimul colet prin poștă — eu nemaiputîndu-mă deplasa — nu am primit nici până la această oră nimic.”

Corespondentul nostru Lucian Ștefan din Focșani ne semnalează un fapt demn de luat

în seamă de cei în drept: lipsa din librăriile municipiului a poeziilor lui Eminescu, Coșbuc ș.a. „Nu s-ar putea — se întreabă — ca în locul tonelor de cărți care se vind cu preț redus, să apară cele solicitate de oameni?”

„Vă rugăm să transmiteți pe această cale mulțumirile noastre tuturor acelor OAMENI, cărora nu le știm numele, care ne-au acordat ajutorul lor dezinteresat. În ziua de 21 martie a.c., în jurul orei 12,00, la km. 10 de Craiova, în dreptul gării Pielești, am fost grav accidentați, intrind peste noi un Moskvici. Nu știm numele celor care ne-au transportat cu autoturismele lor, pe care le-am murdărit cu sînge, la spitalul județean din Craiova, unde, la urgență, ne-am bucurat de cele mai bune îngrijiri medicale. Le mulțumim tuturor celor care ne-au salvat viața și, dacă vor citi aceste rânduri, îi rugăm să ne comunice adresele pentru a le mulțumi personal.” (Popescu Gabriel și Elisabeta, str. Barbu Mumuleanu nr. 11, sector 2 București)

Consiliul popular al sectorului 2 București: „La scrisoarea adresată de Gheorghe Ion revistei dv., privind modul de funcționare a instalațiilor de apă, s-a constatat că au fost remediate, în mare, defecțiunile survenite la instalațiile blocului. Totodată, s-a intervenit la Grupul 3 șantieră ca pe viitor să fie mai operativi în remedierea eventualelor defecțiuni ce vor apărea.”

Consiliul popular al municipiului Cluj-Napoca ne anunță că s-a rezolvat sesizarea referitoare la strada Plevnei din municipiu, sesizare adresată revistei de Dinica Ravica. La sfîrșitul lui aprilie au fost create condiții optime pentru desfășurarea tuturor categoriilor de trafic, pe toate străzile Clujului. Deci și pe strada Plevnei, la această oră circulația mijloacelor de transport în comun se desfășoară normal pe întregul traseu. Conform detaliului de sistematizare, traseul liniei de transport în comun nr. 13 urmează a fi prelungit până la Combinatul de utilaj greu, o dată cu realizarea arterei de circulație, desființându-se astfel actuala buclă de înlocuire din strada Plevnei.

Inspectoratul școlar al județului Olt ne anunță că s-au dovedit adevărate, în parte, cele sesizate de Argeșanu Gheorghe revistei „Flacăra”, în sensul că fiul său a fost bruscat de profesorul Marcu Marin în urma unor injurii din partea elevului. Profesorul Marcu de la Școala generală Drăgănești din comuna Verguleasa a fost sancționat cu muștrare.

Pe scurt, problema lui Belius Vasile din comuna Salcea, județul Suceava, este următoarea: de doi ani s-a căsătorit, el lucrînd ca muncitor la F.C.F.F. Suceava, soția, care a absolvit liceul sanitar, cu specialitatea laborator, lucrînd la spitalul T.B.C. Iași. De aproape 2 ani încearcă să-și aducă soția în Suceava. S-a adresat și Ministerului Sănătății, zădărnice, fiind siliți la o navetă mai mult decît oboșitoare. Chiar să nu se găsească, la nivelul județului Suceava, o soluție și pentru această tină ră familie?

Moraru Sofia, lucrătoare la Fabrica de mobilă din Beiuș, județul Bihor, solicită sprijin pentru depistarea soțului, Moraru Ioan, 31 de ani, cu ultimul loc de muncă la Fabrica de mobilă din Beiuș — care fuge de datoriile părintești. A pășit-o, lăsînd-o cu doi copii — o fetiță de 9 ani și un băiețel de 8.

„Pe b-dul Ghencea, începînd de la nr. 41, până la capătul liniei tramvaiului nr. 3, a

existat un părculeț, săpat de noi, cetățeni, plantat de noi cu diferiți arbori, îngrijit de noi, deci, totul prin acțiuni obștești. Iată însă că pe acest singur loc de agrement al nostru s-a făcut, mai întii, o pistă karting. Nu a durat mult și, după această cheltuială a început altă cheltuială, amenajîndu-se spațiul pentru șoferii amatori. Ne-am trezit astfel evacuați din acest singur parc noi și copiii noștri. Nu s-ar putea găsi o altă soluție pentru un astfel de sport auto?” (Un grup de cetățeni de pe b-dul Ghencea, București)

Procuratura Generală: „In legătură cu scrisoarea petiționarului R. Teodorescu, transmisă pentru verificare, vă informăm că la plîngerea formulată de Direcția de poștă a municipiului București, împotriva deciziei nr. 2238 din 31 august 1981 a Tribunalului municipal București, secția a IV-a civilă, a fost declarat recurs extraordinar ce a fost înaintat Tribunalului Suprem spre soluționare. Rezultatul nu a fost comunicat petiționarului, deoarece nu și-a indicat adresa.”

Consiliul popular al municipiului Tulcea ne anunță că din verificările efectuate a rezultat că cele sesizate de un grup de locatari ai blocului nr. 19 de pe strada Spitalului sint întemeiate. S-a luat imediat gătura cu constructorul, I.J.C.M. Tulcea, cu beneficiarul — I.J.G.C.L. — pentru a se stabili cine execută lucrările, pentru că blocul se află în garanție, iar defecțiunile semnalate se datoresc constructorului. Cu privire la conducerea asociației, în urma alegerilor din luna martie, a fost schimbată, numîndu-se un alt președinte și administrator.

De 6 ani de zile, ne scrie corespondentul nostru Chereches Tiberiu din Arad, strada Avram Iancu 13, locatarii amintitului bloc sint purtați pe drumul pentru repararea blocului lor, aflat într-o stare jalnică. De menționat că acest imobil este vechi de aproape 200 de ani, aici funcționînd cîndva un han; că la ora actuală prezintă un grad atît de ridicat de uzură încît pune în pericol însăși siguranța locatarilor. Și totuși, răspunderea reparării îi este pasată de colo, colo.

D.G.A.I.A. Dolj: „Privind verificarea scrisorii inginerii Șelaru Lelioara, vă comunicăm următoarele: S-a dispus revizuirea la hotărîrea luată de complexul sericoloc Craiova ca fiind nelegală, fapt pentru care Șelaru Lelioara a rămas în continuare ca șef de fermă sericolocă în satul Locusteni, iar tehniciana Geicu Maria a fost trecută la Centrul de cercetare din aceeași zonă.”

Consiliul popular al județului Alba ne anunță că cererea lui Zachel Maria din Sugag de a fi sprijinită în obținerea autorizației de construcție pentru casă în comună, a fost soluționată favorabil, cu impunerea unor condiții rezultate din importanța zonei. Cit privește contravențiile care și-au construit fără forme legale, au fost sancționați, conform legii.

„In ziua de 19 XI 1981, conform înștiințării I.D.M.S., m-am prezentat la magazinul din Pițești pentru ridicarea autoturismului. Aici mi s-a verificat legalitatea actelor prezentate, după care am fost înscrisă pe

lista cu ordinea de livrare a autoturismelor. Cînd mi-a venit rîndul, am ales unul de culoare portocalie, l-am verificat, după care m-am prezentat la birourile magazinului pentru întocmirea formalităților de vânzare-cumpărare. După ce am achitat asigurarea obigatorie ADAS, am plătit tabițele cu numerele de circulație și mi s-a completat factura de vânzare, cînd eram pe punctul să plec cu autoturismul — în așteptarea căruia am stat 4 ani — o lucrătoare a magazinului îmi reține într-un mod nepoliticos factura pe motivul că certificatul de la secția financiară conține o frază în plus. Au trecut de atunci 5 luni iar eu tot nu mi-am ridicat autoturismul, oprit abuziv. (Nițipir Lucreția, Craiova). Ce frază să fi fost în plus?

Consiliul popular municipal Rimnicu Vilcea: „Din verificările efectuate a rezultat că cele sesizate de Covei Dumitru sint reale. Față de această situație s-a dispus Secției de gospodărie comunală și localităv Rimnicu Vilcea să execute reparațiile la hidroizolațiile de la terasa, lucrare deja începută și în curs de execuție.”

Pagină realizată de GEORGETA ȘTEFANESCU

Poșta redacției

Florea Bulcă — Dobroțești (Teleorman): Pensa pentru pierderea capacității de muncă, ca urmare a unor accidente de muncă, boli profesionale sau boli obișnuite, contractate în timpul activității, se stabilește în raport cu vechimea în muncă în procente din retribuția tarifară medie, diferențiate pe perioade de retribuție și grupe de muncă. Nu influențează cauza invalidității

Gheorghe Diaconu — Plopieni (Prahova): În 20 martie a.c. ați primit răspuns de la Procuratura Generală. Nu mai reveniți

Petre Bică — Băile Herculane: S-a calculat corect

Aurelia Kardaș — București: Comunicați-ne adresa de domiciliu și locul de muncă al mamei

Carmen Marcovici — Craiova: Unitatea sanitară de care aparțineți vă poate da trimitere pentru un specialist oftalmolog

Elena Moraru — Drobeta-Tr. Severin: Interesați-vă la miliție, serviciul evidența populației

Mircea Sandu — Cugir: Cu avizul COM al întreprinderii

Alexandru Bojon — Timișoara: Pentru afecțiunea dermatologică a fetei adresată-vă clinicii de specialitate de care aparțineți

Dan Novacovici — Pleșița (Dolj): Nu se poate

Petrana Alexe — M. Kogălniceanu (Tulcea): La consiliul popular comunal

Vasile Mihalache — București: Impozitul anual pentru curți și grădini este de un leu/mp

Magda Grigorescu — Constanța: Medicamentul Interferon nu a fost comercializat, iar rezultatele obținute pînă în prezent nu sint îndeajuns de concludente

Ștefan Oltă — Cluj: Ați primit răspuns de la direcția sanitară județeană

Ioan Bot — oras. Dr. Petru Groza: Numai medicul care vă tratează poate hotărî

Constantin Voiculescu — București: S-ar putea, mai rămîne însă să hotărască și instanța de judecată.

MARGA NEDELEA

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Primim

Scrisoare deschisă

Noi, membrii colectivului Teatrului muncitoresc „Marcel Anghelescu”, ne adresăm redacției revistei „FLACĂRA” cu rugămintea de a publica aceste rânduri în numele dreptății care trebuie să guverneze în absolut toate aspectele mișcării artistice de amatori, mișcare ce se desfășoară de ani de zile sub egida Festivalului național „Cîntarea României”.

În cele mai diferite ocazii, începînd chiar cu prima ediție a acestui festival, colectivul nostru a fost înținat unei serii de nedreptăți mai mari sau mai mici.

Ceea ce s-a întîmplat însă în după-amiaza zilei de miercuri 19 mai a.c., cu ocazia programării spectacolului de

concurs în cadrul „Primăverii culturale buciurestene”, a pus capac la toate cite ne-au fost date să le înghitim de-a lungul anilor! În această zi urma, firesc, ca spectacolul să fie vizionat de un juriu format din specialiști desemnați din rîndul factorilor de răspundere de la Comitetul de Cultură și Artă al Municipiului București și de la Centrul de îndrumare al creației populare și artistice de amatori. Ei bine, la data și ora stabilite nu s-a prezentat nici un membru al așteptatului juriu. Am mutat începerea spectacolului cu o jumătate de oră, desi sala era plină de spectatori din rîndurile oamenilor muncii care veniseră aici după opt ore de lucru, dar rezultatul a fost același...

Aveam să aflăm cu mîhnire că „grosul” membrilor juriului s-a deplasat la Clubul uzinelor „Grivița roșie”, unde colectivul de teatru al acestuia susținea un spectacol în cadrul aceluiași concurs.

V-am ruga să nu ne înțelegeți gre-

șit. N-am fost, nu sintem și nici nu vom fi amatori de concursuri sau festivaluri, nu visăm și nici nu vinăm premii, medalii și diplome. Dar dacă tot sintem chemați să participăm la un concurs, avem pretenția elementară ca acesta să se desfășoare într-un climat sănătos, echitabil.

Sintem muncitori, repetăm și jucăm în timpul nostru liber, facem sacrificii mai mari sau mai mici pentru care nu pretindem decît atîta respect cit merită munca noastră. Si dacă marea colectivitate a oamenilor muncii din Combinatul poligrafic „Casa Școlii” ne stimează și ne înconjoară cu dragoste și căldură, nu permitem — în numele acestei colectivități pe care o reprezentăm — să fim desconsiderați tocmai de cei care trebuie să ne îndrume și să ne sprijine, din afară, în munca noastră!

Ultimele evenimente n-au făcut decît să ne demobilizeze. În ultimul timp, ne gîndim să abandonăm participarea în viitor la orice fel de in-

tercere, rezumîndu-ne la obiectivul nostru de bază: stagiune permanentă de spectacole stăgînite în fata numerosilor noștri tovarăși de muncă. Așteptăm răspuns de la cei în drept (și sint obligați) s-o facă, cerem dreptate pentru munca noastră — și, pînă la proba contrarie, rămînem credincioși colegilor noștri de muncă, singurii suporteri adevărați ai noștri, în sufletul cărora n-am găsit niciodată nimic contrafăcut, mistificat, batjocoritor!

Semnează actorii amatori distribuți în spectacolul cu piesa „O aventură pe buzunarul vieții”, de ing. Aristide Butunoiu (debutant), spectacol prezentat în premieră absolută la 20 Ianuarie 1982:

Doina Badiu, Elena Hutart, Antina Mateescu, Olivia Buga, Anca-Ioana Jalea, Sandu Ștefănescu

NICOLAE CEAUȘESCU, 1 iunie 1982:

„Și pentru partid, cit și pentru toate celelalte organizații, drapelul suprem este Tricolorul, simbolul unității întregului popor, al independenței și suveranității patriei.”

*Și când fraților m-oi duce
De la voi și-o fi să mor
Pe mormînt atunci să-mi puneți
Mîndrul nostru tricolor*

(Tricolorul, de Ciprian Porumbescu)

*Roșu, galben și albastru
Este-al nostru tricolor,
Se înalță ca un astru
Gloriosul meu popor*

(Imnul de Stat al Republicii Socialiste România)

Poeții patriei se înclină în fața drapelului suprem: tricolorul românesc

Tricolorul

Tricolorul nostru nu-i drapel
Din cînd în cînd de fluturat din mină.
S-a născut și îngropat în el
Cîtă este Patria Română.

Tricolorul nostru este steag,
Vilvătăle de la rădăcină,
Să ne fie tuturora drag,
Vii și morți și cel ce o să vină.

Mai bătrîn de zile decît noi,
Dincolo de stele se reclamă,
Din Triada focului de-apoi
Peste țară-ntruna se intramă.

Pîinea de aur, purpuriul vin,
Riuri și marea, stelele albastre,
Cît ne-a fost pămîntul de puțin,
Au rodit în lacrimile noastre.

De potîrul sfînt nu ne-am desprins,
Jertfa de noi să nu se înstrăine
De albastrul cerului cuprins
Pînă-am dat de stingerea de sine.

Pirghia cu care să strămuti
Jertfa ta la cea din veșnicie
Trei culori, cele trei mari virtuți,
Ale dumitale, Românie.

2 iunie 1982

IOAN ALEXANDRU

Credo

Un singur steag, o singură credință
În sacralitatea noastră viitor, —
Sărut cu lacrimi steagul Tricolor
Ca singulara Patriei conștiință

simbolizînd și singele jertfit
de toți ai mei, —
de mine, de s-ar cere,
și auru-mi de-afîția jefuit
și cerul, dătătorul de putere.

Sărut cărunta frunte-a unui Om,
el știe ce vor Țară și Partid
ce-n scoica vremii unice se deschid
ca ramurile grele dintr-un pom, —

el mi-a redat culorile speranței
și-nerederea că nu-s rădăcitor,
că dragostei de doină și popor
rămîn, precum am fost, în veci dator
să le sărut în sacral Tricolor.

1 iunie 1982

TIBERIU UTAN

Ziua eroilor

Sub iarba crudă din cîmpie
Sub piatra muntilor-genui,
Din bălăie-n bălăie
Ard oseminte de străbuni

Prin flăcări, clocotiri de sînge
Pun lauri peste cerul țării
Și nici-o inimă nu-și plînge
Viteazul zbor al înălțării

Dacă atîtea jertfe sfinte
Destinul nostru-au luminat,
Cu necurmat ecou fierbinte
În nemurirea țării bat

Acum, în zorii zilei lor,
Patria mămă îi invie,
Ei, înveliți în tricolor,
Mai defilează-n veșnicie

2 iunie 1982

ILARIE HINOVEANU

Trei culori

Au curs în trupul viu, prin veacuri, vieți
și mii de gloanțe fața i-au brădat,
sub cerul lui, azi, să zidești înveți
din dragostea de țară — cer curat.

Din falduri roșii auzim trecutul
cum se înalță către viitor;
el, vis în timp ne-a fost, vieții scutul
culoarea lui — destin neplăcut.

Din soarele ce-a pîrguit în fald
în riu de galben, vremea pentru vreme,
se-aude dorul țării sore înalt
cu sînge seris, împărățind poeme.

Nemărginirea cerului și-a mării
iubirile nemărginite ni-s
în aripa ce-adie-n geana zării
de-albastru, de lumină și de vis

...Ostean al vremii, —n sala de muzeu
cu fruntea grea de jertfe, cu fruntea grea de glorii.
Să ne-nclinăm, ca-n fața unui zeu —
el poartă-n falduri semnul eroice istorii!

NICOLAE DRAGOȘ

Drapelul demn

Așemini unei nave-n furtuni despică valul
Istoriei și vieții, cetezător, din veac,
Intruchipindu-i țării-n chip sacru idealul
Sau ridicîndu-i oastea-n primejdii, la atac.

Roș-galben și albastru, așa ni-i tricolorul —
Culorile de sînge, de patos, de senin —
Trecutul și prezentul unind cu viitorul,
Simbolul națiunii și, unic și deplin.

Iar roșul steag cu care-și îngeamănă aripa
Într-un același vânic, nestăvilit avînt
E semnul revoluției biruitoare din elipa
Cînd a făcut partidul cu Țara legămînt;

Ca să se-nalțe liber, sus, într-a lumii cinste,
Ca purtătorul lui eroic și stimat,
Drapelul demn al României socialiste
De care, că de soare, toți viața ne-am legat.

NICULAE STOIAN

Tricolor pe calea comunista

Ne-am plămădit prin trudă, vieți de-a rîndul,
Fînina de comori din Tricolor,
El ne-a-nsoțit și lacrima și gîndul,
Cu el ne-am învelit cînd ne-a fost dor.

Sub el au stat cei drepti și fără pată,
Cei neștiuți prin el s-au cunoscut,
Aflîndu-se cu țara deodată
Privoliște și inimă și scut.

În viața lui și-a strămutat poporul
Un vis etern păzît cu pui de lei
Și cît avem pe lume Tricolorul
Stă România dreaptă-n dreptul ei.

Cu sîngele, cu cerul și comoara
De griu cîstit din timpla stemei noi
El, Tricolorul ogîndește țara
Și spune lumii cine sintem noi

El, Tricolorul poate să cuprîndă
Și elipa și vecia la un loc
În el s-a decantat ca-ntr-o ogîndă
Lumina unei stele de noroc

Și cîtă vreme soarele există
În vatra nemuririi se-npletesc
Strălucitoarea cale comunista
Cu Tricolorul nostru românesc.

GEORGE ȚARNEA

Patria

Ne-am prins, gigantic suflet de singurul
catarg
al vieții fără moarte ce-și taie brazdă-n
larg;
Ne-am prins nădejde, vise, încredere,
avînt
în falduri tricolore în care ne-am
răsfrînt;
Ne-am pus țaria, gîndul, puterea de a fi
noi înșine, înaltul și-adîncu-n orice zi;
Ne-am prins, tumult de aripi, cu ea
într-o ființă
de cremene și rouă, nestînsă biruință.

VASILE NICOLESCU

Înfașurat în steag

Cînd m-am născut în iarna-nvolburată
trozneau de ger pădurile de fag
și după datina de la străbuni lăsată
bunica m-a înfașurat în steag.

Scuteul sfînt, culorile-l sublime
le port de-atunci pe trup ca pe un semn
și unde-am fost, am dus mereu cu mine
drapelul țării ne-nținat și demn.

Nu e român să n-aibă Tricolorul
ținut sub pleoape, liber strălucînd.
I-a nemurit, păstrîndu-l viu, poporul,
peste această țară veșnicînd!

E în Ardeal un obicei străbun,
de care n-au putut să ne despartă:
la sărbători, țărani les și pun
drapelul sfînt să fluture la poartă.

Cînd m-am născut în iarna-nvolburată,
într-un cătun de pe acest meleag,
după străvechea datină lăsată,
bunica m-a înfașurat în steag!

MIRCEA MICU

Imn la Imnul de Țară

Trei culori fără de moarte
fluturînd pe-acest meleag
vin din veacuri, de departe,
și departe merg în veac.

În stindardul vieții noastre
împletite-s la un loc
roșii, galbene și-albastre,
de azur, de griu, de foc.

Trei culori ca fremătarea
unor aripe ce-n zbor
arcuiesc prin vremi cărarea
din trecut spre viitor.

Și sub nimbul lor anume
câi de aur se deschid
căci avem o țară-n lume,
un popor și un partid.

E partidul năzuinței
cătore evul luminat
pentru care și părinții
și strămoșii au luptat.

Avîntîndu-ne-nainte
și la bine și la greu
steagul libertății sfinte
noi îl vom purta mereu.

Căci cu țara, fără moarte,
trei culori pe-acest meleag
vin din veacuri, de departe,
și departe merg în veac.

VICTOR TULBURE

Flacăra Redacția: București, Piața Scîntei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: Secția social-politică și științifico-economică (Nicolae Grigore-Mărășanu, Dumitru Eliade, Lionel Nițescu, Liviu Timbus, Horia Pătrașcu, I. D. Goia, Mihai Pelin) - 14 57, 25 66; Secția cultură-învățămînt (Ilie Purcaru, Victor Niță, Adrian Dohotaru, Tania Radu) - 26 00, 25 60; Secția scrisori, probleme cetățenești (Răzvan Bărbulescu, Mihai Stănescu, Cici Iordache, Marga Nedelea, Mircea Bunea, Georgeta Ștefănescu, Emanuel Valeriu, Dorin Gherghinescu) - 25 58, 21 30; Secția reportaj, urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanițoia, Dan Birlădeanu, Tudor Octavian, Constantin Balacciu, Dumitru Graur, Oprea Georgescu, Gheorghe Amuza, George Cușnarencu, Elena Ghera, Aurel Mihailopol, Vasile Măneac, O'Impio Olaru, Constantin Dragomir, Victor Socaciu, Sorin Postolache) - 17 63 16, 14 57, 25 59, 21 23, 25 69, 25 42; Secretar responsabil de redacție - Nicolae CRISTACHE - 18 48 75, 17 60 10 interior 25 50; Redactor șef adjunct - Nicolae ARSENIE - 18 48 05, 17 60 10 interior 21 28; Redactor șef - 17 60 10 interior 20 02. Tipar executat la Combinatul poligrafic „Casa Scîntei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM - Departamentul Export Import Presă P.O. BOX 136-137, telex 11126, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU